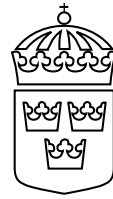

Regeringens proposition

2015/16:17

Internationella skolor

Prop.
2015/16:17

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 september 2015

Stefan Löfven

Gustav Fridolin
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i skollagen (2010:800) i fråga om internationella skolor.

En internationell skola föreslås definieras som en skola där utbildningen, i stället för att följa en svensk läroplan, bedrivs enligt ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Det föreslås också tydligare bestämmelser om vilka elever med svensk skolplikt som har möjlighet att fullgöra den i en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman. Systemet för godkännande av en internationell skola med enskild huvudman på grundskolenivå föreslås utformas på ett sätt som i huvudsak motsvarar systemet för fristående skolor. Detta innebär att ett godkännande medför en rätt till bidrag. Internationella skolor på gymnasienivå med enskild huvudman behöver enligt gällande rätt inte godkännas. När det gäller sådana skolor görs bedömningen att systemet med en förklaring om bidragsrätt bör kvarstå. Ett nytt krav för att en enskild huvudman ska få ett godkännande på grundskolenivå eller en förklaring om bidragsrätt på gymnasienivå föreslås vara att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Propositionen innehåller vidare förslag om att kommuner, efter medgivande från Skolinspektionen, ska få vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå, om utbildningen följer en internationell läroplan och det finns behov av sådan utbildning. Det föreslås också bestämmelser om vilka elever som ska ha möjlighet att fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå med en kommunal huvudman.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)	5
3	Ärendet och dess beredning	16
4	Problembild – internationella skolor finns inte i den utsträckning som efterfrågas	16
5	Nuvarande reglering	17
6	En ny definition av internationella skolor	20
7	En justerad reglering för internationella skolor med enskild huvudman	22
7.1	Målgrupper för internationella skolor på grundskolenivå som har en enskild huvudman	22
7.2	Målgruppen för internationella skolor på gymnasienivå som har en enskild huvudman	29
7.3	Godkännande respektive förklaring om bidragsrätt när det gäller internationella skolor med enskilda huvudmän	30
7.4	Bestämmelser om utbildningen i internationella skolor med enskilda huvudmän	37
7.5	Undervisning i svenska	40
7.6	Elevavgifter vid internationella skolor med enskild huvudman	43
7.7	Bidrag för utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB)	51
8	Kommuner får vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå	52
8.1	Medgivande att vara kommunal huvudman för en internationell skola på grundskolenivå	52
8.2	Målgrupp för internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman	58
8.3	Övriga bestämmelser om internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman	61
8.4	Avgifter i internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman	62
9	Ytterligare om hemkommunens skyldighet att lämna bidrag till internationella skolor	65
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	66
11	Konsekvenser av förslagen	68
11.1	Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen samt ekonomiska och administrativa konsekvenser för kommunerna	68
11.2	Ekonomiska konsekvenser för staten	69

11.3	Konsekvenser för enskilda huvudmän.....	71
11.4	Konsekvenser för barn och elever.....	73
11.5	Konsekvenser för jämställdhet och integration.....	73
11.6	Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.....	73
12	Författningskommentar.....	74
Bilaga 1	Sammanfattning av remisspromemorian Internationella skolor (U2014/5177/S).....	84
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	88
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna.....	99
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag.....	100
Bilaga 5	Lagrådets yttrande.....	111
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde 17 september 2015	113
	Rättsdatablad.....	114

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

2 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 24 kap. 2–7 och 26 §§, 26 kap. 13 §, 28 kap. 2 § och 29 kap. 17 § och rubrikerna närmast före 24 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 24 kap. 3 a, 4 a, 5 a, 6 a och 6 b §§ och närmast före 24 kap. 3, 4 och 6 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

Grundskolenivå

Definition

2 §

Den som har skolplikt och som för endast en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en godkänd sådan skola. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§. Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande av internationella skolor på grundskolenivå.

Med internationell skola på grundskolenivå avses en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Utbildningen ska förmedla kunskaper och färdigheter som underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ska ges i den omfattning som de elever som är bosatta i Sverige för

I denna lag avses med internationell skola en skola

1. där utbildningen inte följer en sådan läroplan som avses i 1 kap. 11 §, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och

2. som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de ska fullgöra skolplikten vid skolan.

Internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman

3 §

Huvudmannen för en godkänd internationell skola på grundskolenivå ska av Statens skolinspektion förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 4 § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet,

3. elever som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

4. eleverna erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas inom grundskolan,

5. elevavgiften är skäligen hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

6. skolan är öppen för alla elever som avses i 4 §, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som Skolinspektionen godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den

Ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman, om huvudmannen har godkänts enligt 3 a § och

1. barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,

2. barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

3. det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller

4. barnet har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.

Regeringen får besluta att en sådan internationell skola som avses i första stycket får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de ska fullgöra sin skolplikt vid skolan.

Första stycket gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet, och

9. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på grundskolenivå.

Skolinspektionen ska i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

3 a §

En enskild får efter ansökan godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå.

För att godkännande ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå för att ett godkännande ska lämnas och om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått ett godkännande.

Internationell skola på grundskolenivå med kommunal huvudman

4 §

Elevers hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för en godkänd internationell skola för en elev som enligt 2 § får fullgöra sin skolplikt där, om eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen

Ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en kommunal huvudman, om huvudmannen har fått ett medgivande enligt 4 a § och

får särskilt statsbidrag för eleven.

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Har en elev ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på grundskolenivå.

Om inte kommunen och skolan har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

1. barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,

2. barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

3. det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller

4. barnet har skolans undervisningspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.

Första stycket gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

4 a §

Statens skolinspektion får efter ansökan besluta att en kommun får vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå, om utbildningen följer en internationell läroplan och det finns behov av utbildningen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett medgivande enligt första stycket.

Gymnasienivå

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som

Bidrag för en elev i en internationell skola på grundskolenivå

5 §

Hemkommunen för en elev i en internationell skola på grundskole-

har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (internationell skola på gymnasienivå), ska Statens skolinspektion förklara huvudmannen berättigad till sådant bidrag som avses i 6 § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningen som helhet är likvärdig med utbildningen i gymnasieskolan,

3. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet,

4. utbildningen förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands,

5. undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige,

6. elever som avses i 6 § första stycket som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

7. elever som avses i 6 § första stycket erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas elever i gymnasieskolan,

8. elevavgiften för elever som avses i 6 § första stycket är skäligen med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

9. skolan är öppen för alla elever som avses i 6 § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller

nivå, vars huvudman har fått ett godkännande enligt 3 a § eller ett medgivande enligt 4 a §, ska, om inte hemkommunen och huvudmannen är samma kommun, lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven får fullgöra sin skolplikt där, eller

2. hemkommunen får statsbidrag för eleven.

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd är hemkommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Om inte hemkommunen och huvudmannen för skolan har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

Prop. 2015/16:17 *ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,*

10. *urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som Skolinspektionen godkänner,*

11. *sådana elever som avses i 6 § första stycket och deras vårdnadshavare ges tydlig information om skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola på gymnasienivå kan innebära vid fortsatt utbildning i Sverige, och*

12. *skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på gymnasienivå.*

Skolinspektionen ska, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen ska jämföras med i bidragshänseende. I beslutet ska Skolinspektionen även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

5 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i 5 § andra stycket, om hemkommunen får statsbidrag för eleven, och

2. ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 5 §.

Bidrag för en elev i en internationell skola på gymnasienivå med enskild huvudman

6 §

Elevens hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för den internationella skolan på gymnasie-

internationella skolan för en elev som genomgår sådan utbildning som avses i 5 § om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven,

2. eleven antingen för en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt första stycket om dessa och huvudmannen för den internationella skolan inte kommer överens om beloppet.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått i en av kommunen erbjuden gymnasieutbildning. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra och tredje styckena, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en

nivå får efter ansökan förklaras berättigad till bidrag för elever från deras hemkommuner enligt 6 a §.

För att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Statens skolinspektion prövar frågor om förklaring om rätt till bidrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå för att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas och om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått en förklaring om rätt till bidrag.

Prop. 2015/16:17 *internationell skola på gymnasie-nivå.*

Om inte kommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

6 a §

Hemkommunen för en elev i en internationell skola på gymnasie-nivå, vars huvudman har fått en förklaring enligt 6 §, ska lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller hemkommunen får statsbidrag för eleven,

2. eleven är bosatt i Sverige för en begränsad tid eller har andra särskilda skäl att få sin utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska hemkommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått en gymnasieutbildning som erbjudits av kommunen. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Om inte hemkommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder.

6 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt 6 a § första stycket om kommunerna och huvudmannen för den internationella skolan inte kommer överens om beloppet enligt samma paragrafs andra stycke,

2. föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i 6 a § andra och tredje styckena, om hemkommunen får statsbidrag för eleven, och

3. ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 6 a §.

7 §¹

Den kommun där *den internationella skolan* är belägen har rätt till insyn i *verksamheten* så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn.

Den kommun där *en internationell skola med enskild huvudman* är belägen har rätt till insyn i *skolans verksamhet*, så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn.

26 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses i *detta kapitel*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses i 8–25 §§.

26 kap.

13 §²

¹ Senaste lydelse 2014:903.

² Senaste lydelse 2014:903.

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande eller beslut enligt första stycket får också återkallas om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. den enskilde vid den etableringskontroll som avses i 9 a § inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd enligt 2 kap. 5 a §.

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, *ett medgivande* eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, om

28 kap.

2 §

Beslut av Statens skolinspektion får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 24 kap. 2 § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,

2. rätt till bidrag enligt 24 kap. 3 eller 5 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13–15 §§,

3. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,

4. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller

5. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

Beslut av Statens skolinspektion får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 24 kap. 3 a § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,

2. *medgivande enligt 24 kap. 4 a § eller återkallelse av sådant medgivande enligt 26 kap. 13 §,*

3. *förklaring om* rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13 §,

4. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,

5. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller

6. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

29 kap.

17 §³

En elevs hemkommun är skyldig att betala ersättning för kostnader för elevens utbildning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Skyldigheten gäller dock endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då IB-utbildningen påbörjades och endast om utbildningsanordnarens avgifter till International Baccalaureate Office betalas av staten.

Om parterna inte kommer överens om annat ska ersättning betalas med ett belopp som Statens skolverk beslutar.

³ Senaste lydelse 2015:73.

För internationella skolor som motsvarar gymnasieskolan finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning.

Första och andra styckena gäller inte utbildning som anordnas av internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän har förklarats berättigade till bidrag enligt 24 kap. 6 §. För sådana skolor finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning i 24 kap. 6 a §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

2. Ett godkännande av en internationell skola på grundskolenivå enligt 24 kap. 2 § andra stycket i den äldre lydelsen ska, om det gäller vid utgången av december 2015, anses som ett godkännande som huvudman för en sådan skola enligt 24 kap. 3 a §, om huvudmannen har förklarats berättigad till sådant bidrag som avses i 24 kap. 4 § i den äldre lydelsen. I annat fall ska godkännandet upphöra att gälla den 1 januari 2016.

3. En elev som har skolplikt och som före ikraftträdandet har påbörjat utbildning i en godkänd internationell skola på grundskolenivå eller fått ett beslut om att han eller hon kommer att tas emot i en sådan skola får fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett godkännande enligt 24 kap. 3 a § eller ett medgivande enligt 24 kap. 4 a §.

4. Ett beslut av regeringen enligt 24 kap. 2 § tredje stycket i den äldre lydelsen ska gälla som ett beslut enligt 24 kap. 3 § andra stycket i den nya lydelsen.

5. En förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 5 § i den äldre lydelsen ska, om den gäller vid utgången av december 2015, fortsätta att gälla som en förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § i den nya lydelsen.

3 Ärendet och dess beredning

Den 3 juli 2012 uppdrog Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) åt en arbetsgrupp att biträda departementet med att utreda och utarbeta förslag om internationella skolor, utlandsskolor, Europaskolor, riksinternatskolor, internationell gymnasial utbildning (IB-utbildning) och svensk gymnasieutbildning på engelska (U2012/3777/SAM). Förslagen om internationella skolor redovisades i promemorian *Internationella skolor* (U2014/5177/S). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1* och dess lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttranden och en sammanställning av dessa finns tillgängliga i Utbildningsdepartementet (2014/5177/S).

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig över ett utkast till lagrådsremiss: Statens skolverk, Statens skolinspektion, Lunds kommun, British International School of Stockholm, Deutsche Schule Stockholm, Embassy of Japan Stockholm, Embassy of the United Kingdom Stockholm, Embassy of the United States of America Stockholm, Lycée Français Saint Louis Stockholm, Stockholms handelskammare, Stockholm International School och Sveriges kommuner och landsting. Inkomna yttranden finns tillgängliga i Utbildningsdepartementet (U2015/03531/S).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 17 juni 2015 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Regeringen har följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i författningskommentaren. Dessutom har vissa språkliga ändringar gjorts i förhållande till lagrådsremissens lagförslag.

4 Problembild – internationella skolor finns inte i den utsträckning som efterfrågas

Det är angeläget att skapa förutsättningar för att Sverige kan få kvalificerad utländsk personal inom t.ex. forskning och utveckling och i näringslivet samt inom den diplomatiska kåren. Sveriges internationella konkurrenskraft och internationella relationer är beroende av möjligheten att rekrytera internationella nyckelmedarbetare inom akademi, näringsliv och diplomati och av att attrahera utländska företag att etablera verksamheter i Sverige. Behovet av att kunna rekrytera nyckelmedarbetare på den internationella arbetsmarknaden gäller både företag

som flyttar till Sverige och globaliserade företag som har en stark närvaro i Sverige. I takt med att produktion och handel över världen integreras allt mer måste företagen ha god tillgång på internationella experter av olika slag. I den diplomatiska kåren är det en generell regel att diplomaterna är stationerade i ett visst land under en begränsad tid, vanligen tre eller fyra år. När diplomater i karriären väljer mellan olika stationeringsorter är utbud och kvalitet på skolorna av stor betydelse. Detta har även betydelse vid lokaliseringen av ambassader. För att underlätta valet att flytta till Sverige är det viktigt att det finns utbildning att tillgå i den utsträckning som efterfrågas för medföljande barn och ungdomar. För dessa är det ofta skolor med en internationell inriktning som efterfrågas. Erfarenheten visar dock att sådana utbildningar inte alltid erbjuds i den utsträckning som behövs. Rätten att starta och driva internationella skolor på grundskolenivå och gymnasienivå är enligt nuvarande reglering förbehållet enskilda huvudmän. Det finns således ingen möjlighet för en kommun att driva en internationell skola i de fall en internationell skola med enskild huvudman inte har etablerat sig på orten. För att möjliggöra att utbildning på en internationell skola kan komma till stånd i större utsträckning än i dag och även med en kommunal huvudman behöver regelverket för internationella skolor ändras. Det finns även skäl att förenkla och förtydliga regleringen avseende internationella skolor.

5 Nuvarande reglering

Internationella skolor

Internationella skolor utgör en särskild utbildningsform utanför skolväsendet och regleras i 24 kap. 2–7 §§ skollagen (2010:800). En internationell skola definieras på grundskolenivå som en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan. En internationell skola på gymnasienivå definieras som en skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller som anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Internationella skolor följer antingen ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Exempel på internationella läroplaner är International Baccalaureate Organizations (IBO) program Primary Years Programme (PYP), Middle Years Programme (MYP) och Diploma Programme (DP). Det sist nämnda programmet leder fram till International Baccalaureate (IB).

I Sverige fanns enligt denna definition nio internationella skolor 2013, av vilka sex anordnade utbildning på grundskolenivå och tre anordnade utbildning både på grundskole- och gymnasienivå. Vid de internationella skolorna fanns totalt 3 103 elever.

Skolplikt, rätt till utbildning och målgruppen för internationella skolor

Av skollagen följer att barn som enligt folkbokföringslagen (1991:481) ska vara folkbokförda i Sverige har skolplikt, under förutsättning att de

inte varaktigt vistas utomlands eller att deras förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att de ska gå i skola (7 kap. 2 § och 29 kap. 2 § skollagen). Det finns barn som inte har svensk skolplikt men som enligt skollagen ändå har samma rätt till utbildning som barn som har skolplikt. Till denna kategori hör barn som har rätt till utbildning eller annan verksamhet till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, om fri rörlighet för personer (7 kap. 2 § tredje stycket och 29 kap. 2 § andra stycket 3 skollagen). Även barn till personer som tillhör en främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller dess betjäning eller som avses i 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall har samma rätt till utbildning som skolpliktiga barn (7 kap. 2 § tredje stycket och 29 kap. 2 § andra stycket 4 skollagen). Den sist nämnda kategorin kallas i det följande barn till beskickningsmedlemmar.

Den primära målgruppen för internationella skolor är elever som är bosatta i Sverige för en kortare tid. Även elever som inte är bosatta i Sverige endast för en kortare tid men som har andra särskilda skäl att gå i en internationell skola hör till målgruppen (24 kap. 2 § första stycket och 6 § första stycket 2 skollagen).

Elever som har skolplikt och som hör till målgruppen för internationella skolor kan fullgöra skolplikten i internationella skolor på grundskolenivå under förutsättning att skolan har godkänts av Statens skolinspektion (24 kap. 2 § första stycket skollagen). Efter medgivande från regeringen kan godkända internationella skolor på grundskolenivå även ta emot skolpliktiga elever som varken vistas kortare tid i Sverige eller har andra särskilda skäl att gå i skolorna (24 kap. 2 § tredje stycket skollagen). Sådana medgivanden har lämnats till Tyska skolan och Lycée Français Saint Louis och medgivandena omfattar högst 20 respektive 10 procent av det totala antalet elever som fullgör sin skolplikt vid skolan.

Bidragsrätt

Statens skolinspektion kan under vissa förutsättningar förklara att en huvudman för en internationell skola har rätt till bidrag från elevernas hemkommuner (24 kap. 4 § första stycket skollagen). För elever i internationella skolor på grundskolenivå får skolans huvudman bidrag från hemkommunen under förutsättning att eleven är folkbokförd i Sverige och får fullgöra sin skolplikt i den internationella skolan eller att kommunen får statsbidrag för eleven. När det gäller internationella skolor på gymnasienivå krävs att eleven är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en sådan skola, dvs. att eleven tillhör målgruppen. Därutöver krävs dels att hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började, dels att eleven är folkbokförd i Sverige eller att kommunen får särskilt statsbidrag för eleven (24 kap. 6 § första stycket skollagen).

Regler om statsbidrag för elever som inte är folkbokförda i Sverige och som går i internationella skolor finns i förordningen (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige. Enligt förordningen lämnas statsbidrag för elever

som har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, om fri rörlighet för personer, dels barn till beskickningsmedlemmar (1 § och 4 § tredje stycket förordningen om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige).

Kommuners möjligheter att bedriva utbildning enligt internationell läroplan

Enligt skollagen ansvarar hemkommunen för att utbildning i grundskolan kommer till stånd för alla som enligt skollagen har rätt att gå i grundskolan och som inte fullgör sin skolgång på annat sätt (10 kap. 24 § första stycket). Kommuner kan i dag anordna huvuddelen av undervisningen i grundskolan på engelska för elever som vistas i Sverige under en begränsad tid och har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen (9 kap. 14 § skolförordningen [2011:185]). För sådana elever kan kommuner som så önskar tillämpa en internationell läroplan i form av International Baccalaureate Organizations (IBO) program, Primary Years Programme (PYP) eller Middle Years Programme (MYP), parallellt med den svenska läroplanen för grundskolan. Detta innebär att eleverna får utbildning enligt två läroplaner. För elever som flyttar utomlands under skoltiden får skolor som tillämpar dessa program utfärda betyg och skriftliga omdömen enligt bestämmelser som utfärdas av IBO (9 kap. 16 § skolförordningen).

Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet (15 kap. 30 § skollagen). I gymnasieskolan gäller förordning (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (1 kap. 11 § skollagen). En kommun kan välja att i stället anordna utbildning på gymnasienivå som leder fram till International Baccalaureate (IB). En elevs hemkommun är skyldig att betala ersättning för kostnader för IB-utbildning till anordnaren av en sådan utbildning under förutsättning att hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning när IB-utbildningen påbörjades och att anordnarens avgifter till IBO betalas av staten (29 kap. 17 § skollagen). Statens åtagande att betala avgifter till IBO regleras i förordningen (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office. Med stöd av förordningen lämnas statsbidrag till kommuner och enskilda huvudmän för gymnasieskolor för anslutningsavgiften per skola, basavgiften per skola och per capitaavgiften per elev för examen, som utgör en registreringsavgift (3 §). En utbildning som leder fram till en IB ingår inte i skolväsendet och en kommun som anordnar en utbildning på gymnasienivå som leder till IB behöver, till skillnad från vad som är fallet i grundskolan, inte bedriva utbildning enligt den internationella läroplanen parallellt med gymnasieskolans läroplan.

Elevavgifter

Utbildning inom grund- och gymnasieskolan ska enligt skollagen vara avgiftsfri. Endast enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad

för eleverna får förekomma. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever och ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten (10 kap. 10 och 11 §§ och 15 kap. 17 § skollagen). Eftersom internationella skolor utgör en särskild utbildningsform utanför skolväsendet har huvudmän som anordnar sådan utbildning möjlighet att ta ut avgifter för utbildningen. För att Skolinspektionen ska förklara huvudmannen berättigad till bidrag enligt vad som beskrivits ovan krävs bl.a. att avgiften är skäligen med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheter i övrigt (24 kap. 3 § första stycket 5 och 5 § första stycket 8 skollagen).

6 En ny definition av internationella skolor

Regeringens förslag: En internationell skola ska i skollagen definieras som en skola där utbildningen inte följer svensk läroplan utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås dock att definitionen av en internationell skola bl.a. innebär att skolan i första hand ”tar emot” elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Statens skolverk, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Göteborgs, Halmstads, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö, Älmhults och Örebro kommuner, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Göteborgsregionens kommunalförbund, Tyska skolan och Lärarförbundet.*

Statens skolverk och *Statens skolinspektion* tillstyrker förslaget att en internationell skola i första hand ska ta emot elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid, men Skolinspektionen tillfogar i sitt yttrande att uttrycket ”i första hand” kan tolkas som att eleverna i denna grupp har företräde framför övriga angivna elevgrupper.

Sigtuna kommun anser att det behöver förtydligas vad som avses med uttrycket ”begränsad tid”.

Skälen för regeringens förslag

Utgångspunkten i skollagen är att elever som är bosatta i Sverige ska få sin utbildning i grundskolan och gymnasieskolan tillgodosedd inom skolväsendet, dvs. enligt svensk läroplan. Mot denna bakgrund har målgropperna för internationella skolor begränsats. Regleringen för inter-

nationella skolor utgår vidare från att sådana skolor ska bedrivas av enskilda huvudmän. Det har dock visat sig att det finns behov av utbildning i internationella skolor utöver vad enskilda huvudmän erbjuder. Som regeringen närmare utvecklar i avsnitt 8.1 gör därför regeringen bedömningen att kretsen av huvudmän som får bedriva internationella skolor bör utvidgas. Mot denna bakgrund bör definitionen av en internationell skola inte längre enbart ta sikte på enskilda huvudmän.

En ny definition av internationell skola

En internationell skola på grundskolenivå definieras enligt gällande rätt som en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan (24 kap. 2 § andra stycket). En internationell skola på gymnasienivå definieras som en skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller som anordnar utbildning som leder fram till IB (24 kap. 5 § första stycket). I propositionen Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (prop. 2009/10:165) uppges att, förutom elever som för en kortare tid är bosatta i landet, endast elever som har andra särskilda skäl ska få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola (prop. 2009/10:165 s. 517).

Gemensamt för internationella skolor på grundskole- och gymnasienivå är således att de inte tillämpar svenska läroplaner (åtminstone inte i deras helhet), utan följer antingen ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan och att den primära målgruppen är elever som är bosatta i Sverige för en kortare tid. I promemorian görs bedömningen att en ny definition av en internationell skola bör bygga på dessa kännetecken. När det gäller den primära målgruppen kan det dock vara fråga om elever som är bosatta här under några år. Det framstår därför som mindre adekvat att beskriva gruppen som elever som endast för en kortare tid är bosatta i Sverige. I promemorian görs därför bedömningen att denna elevgrupp i fortsättningen bör definieras som elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. I promemorian föreslås således att en internationell skola ska definieras som en skola där utbildningen inte följer en svensk läroplan, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och som i första hand tar emot elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget.

Syftet med en internationell skola är enligt regeringen att säkerställa att en elev, vid en tillfällig flytt till Sverige från ett annat land, ska kunna fullfölja sin skolgång. En förutsättning för detta är att eleven har möjlighet att läsa enligt det lands läroplan där eleven tidigare fått utbildning alternativt enligt en internationell läroplan. Regeringen delar därför promemorians bedömning att en internationell skola bör definieras som en skola där utbildningen inte följer svensk läroplan, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan.

Ett mer övergripande syfte med internationella skolor är att de ska underlätta för företag, universitet och andra arbetsgivare att attrahera kvalificerad arbetskraft från utlandet och även att attrahera utländska företag att etablera sig i Sverige. Sådana personer finns ofta i landet under begränsad tid och det kan vara viktigt för dem, eller ett villkor, att

medföljande barn får tillgång till utbildning av god kvalitet. Det är dessa barn och ungdomar som enligt regeringens bedömning primärt har ett behov av utbildning i en internationell skola. *Sigtuna kommun* anser att det behöver förtydligas vad som avses med uttrycket begränsad tid. Regeringens bedömning är att det inte är meningsfullt att ange innebörden av uttrycket i termer av antal år, eller någon form av intervall. Begreppet ”begränsad tid” används redan i skolförordningen för att definiera denna elevgrupp (9 kap. 14 § skolförordningen) och det centrala i definitionen är att det finns en startpunkt och en slutpunkt för elevens vistelse i landet. Regeringen anser att en sådan definition är lämplig med hänsyn till att de berörda vårdnadshavarna ofta har tidsbegränsade kontrakt eller förordnanden.

Skolinspektionen menar att uttrycket ”i första hand” kan tolkas som att elever som är bosatta i landet för en begränsad tid har företräde framför övriga angivna elevgrupper. Regeringen anser i och för sig att det är rimligt att den grupp av elever som primärt har ett behov av utbildning på en internationell skola tas emot i första hand och att övriga elevkategorier tas emot i mån av plats. Det finns dock inga formella krav på att en internationell skola ska ha ett sådant antagningssystem. Däremot framgår det av förarbetena till skollagen att den primära målgruppen för en internationell skola i skollagens mening är elever som visats här för en, med förarbetenas terminologi, kortare tid. Regeringen anser att detta i den nya definitionen av en internationell skola bör uttryckas som att en internationell skola i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Regeringen föreslår således att en internationell skola ska definieras som en skola där utbildningen inte följer svensk läroplan, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

7 En justerad reglering för internationella skolor med enskild huvudman

7.1 Målgrupper för internationella skolor på grundskolenivå som har en enskild huvudman

Regeringens förslag: Den som är bosatt i Sverige för en begränsad tid och som har skolplikt enligt skollagen ska få fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman om huvudmannen har godkänts av Statens skolinspektion. Även andra elever som har skolplikt ska få fullgöra skolplikten i en sådan skola om

1. eleven har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

2. det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller

3. eleven har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda sina vårdnadshavare och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen.

Regeringens bedömning: En internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman bör, liksom i dag, kunna få ett medgivande från regeringen att ta emot också andra elever som har skolplikt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt eller har inget att invända mot förslaget. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Borås, Göteborgs, Jönköpings, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund samt Lärarförbundet.*

Uppsala kommun, Göteborgs universitet och Lärarförbundet anser att förslaget tydliggör regelverket och målgruppen för internationella skolor.

Lunds universitet anser att begreppet ”längre tid” bör tas bort ur målgrupp ett och två och att ”ha påbörjat eller ska fortsätta utbildningen i annat land” bör räcka som målgruppsdefinition.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att definitionen ”elever där det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för en längre tid” kan leda till att kretsen av elever som får fullgöra skolplikten i en skola som inte följer den svenska läroplanen kan komma att utvidgas väsentligt.

Stockholms kommun och *Föräldraalliansen Sverige* är positiva till förslaget men har invändningar mot den del av förslaget som innebär att elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna ska få möjlighet att fullgöra skolplikten i en internationell skola.

Statens skolverk tillstyrker att en internationell skola i första hand ska ta emot elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid, men är tveksamt till att föra in de övriga kategorierna i lagen utan ytterligare utredning av förslagen. Skolverket avstyrker att den sista kategorin införs.

Lunds kommun avstyrker, i likhet med Skolverket, förslaget om den sista elevkategorin. Anledningen är bl.a. att syftet med att arbeta enligt ett annat lands eller en internationell läroplan är just att förbereda elever för fortsatt skolgång i annat land. Om eleven är stadigvarande bosatt i landet kan detta försvåra en fortsatt skolgång inom det svenska skolväsendet vilket enligt kommunen också framgår av den informationsplikt gentemot vårdnadshavare och elever som en internationell skola har enligt 24 kap. 3 § första stycket 8 skollagen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Behov av tydligare målgrupper på grundskolenivå

Enligt skollagen får den som har skolplikt och som för endast en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå fullgöra sin skolplikt i en godkänd sådan skola. Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande av internationella skolor på grundskolenivå (24 kap. 2 § första stycket). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att ett förhållandevis stort antal elever kan anses ha särskilda skäl att gå i en internationell skola och därmed tillhöra skolornas målgrupp. Som exempel nämns elever som tidigare gått i skola utomlands och som vill fullfölja sin utbildning i Sverige samt familjer som planerar att lämna Sverige för gott eller för åtskilliga år. Ett annat exempel är familjer där båda föräldrarna eller någon annan familjemedlem kommer från ett annat land och där eleven hemma regelbundet använder det språk som är undervisningsspråk i den internationella skolan (prop. 2009/10:165 s. 876).

Flera internationella skolor definierar sin målgrupp på andra sätt än vad som beskrivs i nämnda förarbeten. De flesta sådana skolor har en stor grupp elever som möjligen skulle kunna definieras som elever med andra särskilda skäl än att de är bosatta i Sverige endast för en kortare tid. Skolornas egen kategorisering av sina elever tydliggör dock inte dessa särskilda skäl. Mot den bakgrunden görs i promemorian bedömningen att det finns anledning att förtydliga skollagens bestämmelser om vilka elever som kan fullgöra svensk skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå. I promemorian föreslås att detta förtydligande ska göras med utgångspunkt i vad som anges i förarbetena. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. Även regeringen anser att målgrupperna för en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman bör preciseras i skollagen.

Elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid

Skäl att göra undantag från huvudregeln att skolpliktiga barn som är bosatta i Sverige ska fullgöra sin skolplikt i grundskolan där undervisningen följer svensk läroplan, finns främst i fråga om elever som är bosatta i Sverige endast för en begränsad tid och som därför inte kan anses ha samma behov av kunskaper i svenska och om svenska förhållanden som andra barn som är bosatta här. Som framgår av regeringens förslag till en ny definition av internationella skolor i avsnitt 6 bör denna elevgrupp även i fortsättningen utgöra den primära målgruppen för internationella skolor.

Elever som har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige

Även när det gäller barn som har bott utomlands under flera år och som endast har något eller några få år kvar av sin utbildning på grundskolenivå när de bosätter sig i Sverige finns det enligt promemorian skäl att göra undantag från huvudregeln att skolpliktiga barn som är bosatta i

Sverige ska fullgöra sin skolplikt i en grundskola där undervisningen följer svensk läroplan. Detta har i promemorians förslag uttryckts som att ”eleven har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige”. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget. Ett barn som bosätter sig i Sverige i slutet av sin grundskoleutbildning har visserligen samma behov som andra av kunskaper om Sverige och svenska förhållanden, men bör ändå få möjlighet att avsluta sin utbildning i en internationell skola, speciellt om eleven gått i internationell skola tidigare. Detta för att underlätta för eleven att få en fullständig skolgång. Om eleven endast gått i skola utomlands under en kortare tid finns större möjligheter för eleven att fullgöra sin utbildning i grundskolan inom skolväsendet. *Skolverket* tillstyrker också förslaget men anser att det vore bra om det framgick vad som avses med längre tid. Regeringen anser att det inte är möjligt att ange ett antal år som eleven har gått i skola utomlands, utan det bör finnas utrymme för individuella bedömningar i dessa fall. Begreppet längre tid får dock ses i relation till de nio år som grundskoleutbildningen inom skolväsendet omfattar, och detta kan ge ledning vid bedömningar av vad som utgör längre tid.

Elever som det finns grundad anledning att anta kommer att lämna Sverige för en längre tid

Ytterligare en kategori elever för vilka det enligt promemorian finns skäl att göra undantag från huvudregeln att elever som är bosatta i Sverige ska gå i skolor som följer svensk läroplan, är elever vars familjer planerar att inom något eller några få år lämna Sverige för gott eller för åtskilliga år. Detta har i promemorians förslag till lagtext uttryckts som ”om det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för en längre tid”. *SKL* anser att målgruppen är otydlig och att den kan leda till att kretsen av elever som får fullgöra skolplikten i en skola som inte följer den svenska läroplanen kan komma att utvidgas väsentligt. *Skolverket* tillstyrker förslaget endast under förutsättning att begreppet ”grundad anledning” utvecklas mer för att garantera en enhetlig och rättssäker tillämpning.

När det gäller i Sverige bosatta elever vars vårdnadshavare har ett sådant yrke där en längre utlandsvistelse eller en flytt till utlandet är en del av arbetsvillkoren kan en utbildning i en internationell skola vara en möjlighet för ett medföljande barn att få en fullständig skolgång vid en senare flytt till ett annat land. En utbildning enligt en internationell läroplan eller enligt det nya landets läroplan i en internationell skola kan underlätta och förbereda övergången till det nya landets utbildning. På samma sätt kan, för ett medföljande barn som inte är i Sverige under en uttalat begränsad tid, en skolgång enligt utländsk eller internationell läroplan i Sverige möjliggöra en fullständig utbildning i hemlandet om familjen flyttar hem innan barnet slutfört utbildningen. Regeringen anser därför att det finns skäl att göra undantag för dessa elever. För att elevgruppen inte ska bli alltför vid bör det finnas grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för längre tid, vilket enligt regeringens mening innebär att huvudmannen bör ha inhämtat tillräckligt god information för att ha försäkrat sig om att familjen har konkreta

planer på att flytta. Om det t.ex. står klart att en eller båda vårdnadshavarna har ett sådant yrke att en längre utlandsvistelse eller en permanent flytt till utlandet är en del av arbetsvillkoren menar regeringen att det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige. Därmed, anser regeringen, är begreppet tydligt nog för att möjliggöra en rättsäker tillämpning.

Lunds universitet anser att uttrycket ”längre tid” bör utgå och att ”*ha påbörjat* eller *ska fortsätta*” utbildningen i annat land bör räcka som målgruppsdefinition. Regeringen bedömer att det finns begränsningar med denna målgruppsdefinition. Att ha påbörjat sin utbildning i ett annat land skulle kunna innebära att eleven gått ett år eller mindre i en skola i utlandet. En elev som har gått i skola utomlands under kortare tid och vars vårdnadshavare inte har planer på att återigen flytta utomlands är bättre betjänt av att fullgöra sin utbildning i grundskolan. För de elever som kommer att vistas utomlands under längre tid eller som kommer att flytta permanent till utlandet bör det finnas en möjlighet att fullgöra skolgången i en internationell skola eftersom detta kan vara en förutsättning för att eleven ska kunna få en fullständig skolgång. Då eleven i ett sådant fall kan fullfölja sina studier utomlands efter samma läroplan ökar dessutom troligen elevens möjligheter att nå goda resultat och därmed ökar elevens chanser till fortsatta studier. Regeringen delar därför inte Lunds universitets synpunkt.

Elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk

En fjärde kategori elever som i promemorian föreslås få gå i en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman är elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och som har tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget. *Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM)* uppmärksammar att förslaget stärker språkets ställning i beskrivningen av målgrupp och menar att detta är i linje med läroplanens intentioner att språk är en resurs och en tillgång, vilket regeringen instämmer i.

Skolverket avstyrker dock förslaget och anser att en mycket stor andel av de elever som har utländsk bakgrund och tvåspråkiga familjer ingår i denna kategori. Skolverket anser att i ett längre perspektiv kan detta, särskilt i invandrartäta områden med stora inslag av flerspråkighet, innebära en ökad segregation genom en ökad risk för att, i kombination med de övriga två delförslagen, särskilda internationella skolor bildas för elever med annat modersmål än svenska.

Barn i familjer där båda föräldrarna eller någon annan familjemedlem kommer från ett annat land och där eleven hemma regelbundet använder det språk som är undervisningsspråk i den internationella skolan får redan enligt gällande rätt fullgöra sin skolplikt i en internationell skola (prop. 2009/10:165 s. 876). Enligt 24 kap. 3 § 8 skollagen är ett villkor för att en huvudman för en internationell skola på grundskolenivå ska förklaras berättigad till bidrag från en elevs hemkommun att vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad

utbildning i en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att Statens skolverk i sin tillsynsverksamhet har uppmärksammat att det förekommer att elever som övergår från en internationell skola till en kommunal grundskola inte har kunskaper som är jämförbara med de kunskaper som elever i den mottagande skolan uppnått. I en internationell skola finns inte alltid alla motsvarande ämnen och undervisningen i svenska språket kan också vara begränsad. Dessutom får elever som gått i en internationell skola på grundskolenivå och som söker till gymnasieutbildning inom det offentliga skolväsendet söka inom den s.k. fria kvoten under förutsättning att de har de kunskaper som krävs för att tas emot på ett nationellt program. Detta, och hur utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå bedöms och meritvärderas vid antagning till högre utbildning eller annan eftergymnasial utbildning, kan vara avgörande för elevens val av studiegång. Det är därför viktigt att eleven och elevens vårdnadshavare informeras om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands samt om vad utbildningen kan innebära vid fortsatt skolgång i Sverige (prop. 2006/07:1, utg.omr. 16 s. 80).

Två internationella skolor som har bildats för elever med ett annat modersmål än svenska, Tyska skolan och Lycée Français Saint Louis, har valt att bedriva undervisning i svenska, historia och samhällskunskap enligt svensk läroplan för samtliga elever respektive för elever som har svenska som modersmål för att eleverna ska få en god förberedelse för fortsatt utbildning. Dessa skolor framförde i framställningar till den tidigare regeringen vikten av att de kan utfärda gymnasieexamen enligt de bestämmelser som gäller för den svenska gymnasieskolan för att skolornas elever ska kunna konkurrera på lika villkor om plats på universitet och högskolor i Sverige (U2011:5574/GV). Den dåvarande regeringen beslutade då förordningen (2012:509) om betygsrätt för viss utbildning vid internationella skolor. Enligt den förordningen kan Statens skolinspektion efter ansökan besluta om tillstånd för enskilda huvudmän för internationella skolor att bl.a. sätta betyg och utfärda gymnasieexamen enligt de bestämmelser som gäller för gymnasieskolan under förutsättning att huvudmannen anger vilket eller vilka nationella program som ansökan om att utfärda gymnasieexamen avser, visar vilka delar i utbildningen som är likvärdiga med den kurs eller det gymnasiearbete som ett betyg avser och hur utbildningen uppfyller kraven för gymnasieexamen och även i övrigt visar att utbildningen utformats så att betygen blir likvärdiga med betyg satta i gymnasieskolan. Vid bedömning av om huvudmannen uppfyller kraven får utökad undervisning i förhållande till den utländska läroplanen och kursplanen beaktas. En internationell skola som har fått ett nu aktuellt tillstånd har enligt förordningen skyldighet att använda nationella prov i den utsträckning som är föreskriven för gymnasieskolan.

Som nämnts inledningsvis har en elev som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda sina vårdnadshavare och som har tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen redan enligt gällande rätt möjlighet att få gå i en internationell skola. Med hänsyn dels till att vårdnadshavarna och eleverna ska ges tydlig information om vad en utbildning på en interna-

tionell skola kan innebära vid fortsatt skolgång inom det svenska skolväsendet, dels till att befintliga internationella skolor har ansett det viktigt ur konkurrenssynpunkt att kunna utfärda svenska gymnasieexamen, bedömer regeringen att ett bibehållande av den befintliga möjligheten för nu aktuell målgrupp av elever att fullgöra sin skolplikt i internationella skolor inte medför en risk för ökad segregation.

Även *Stockholms kommun* och *Föräldraalliansen Sverige* har invändningar mot förslaget. Båda remissinstanserna hänvisar till att även enskilda huvudmän ska kunna erbjuda eleverna modersmålsundervisning och att målgruppen faller utanför gruppen elever som är i Sverige under en begränsad tid. Dessutom anför *Lunds kommun*, som avstyrker förslaget, bl.a. att syftet med att arbeta enligt ett annat lands eller en internationell läroplan är just att förbereda elever för fortsatt skolgång i annat land. Om eleven är stadigvarande bosatt i landet kan detta försvåra en fortsatt skolgång inom det svenska skolväsendet.

Det är korrekt att enskilda huvudmän inom skolväsendet ska kunna erbjuda undervisning i modersmål och att undervisningen ska följa svensk läroplan. Internationella skolor, som inte är en del av skolväsendet, är inte skyldiga att göra detsamma. Modersmålsundervisning och utbildning på en internationell skola har dock olika syften. En internationell skola kan använda sig av ett annat lands läroplan och helt eller delvis undervisa på det landets språk. I sådana fall kan det vara intressant för familjer där en eller båda vårdnadshavarna talar landets språk att barnet eller barnen, även om de är stadigvarande bosatta i Sverige, ges en mer omfattande och sammanhållen undervisning på språket och om förhållanden i landet eller språkområdet. Regeringen anser att tillgång till sådan undervisning är positiv för målgruppen då den kan ge eleverna en fullvärdig utländsk utbildning och, i fall som Tyska skolan och Lycée Français Saint Louis, kunskaper som sammanlagt ger dem en god förberedelse för fortsatt utbildning och framtida yrkesverksamhet såväl i Sverige som i ett annat land. Den möjligheten kan inte ersättas av modersmålsundervisning. Regeringen anser därför att målgruppen även fortsättningsvis bör få möjligheten att fullgöra skolplikten i en internationell skola.

Medgivande att ta emot andra elever i internationella skolor på grundskolenivå

Regeringen har enligt nuvarande bestämmelser möjlighet att medge en internationell skola att ta emot andra elever som har skolplikt än de som vistas i Sverige för kortare tid eller har andra särskilda skäl att gå i en sådan skola (24 kap. 2 § tredje stycket). Bestämmelsen kom till sedan det konstaterats att Tyska skolan och Lycée Français Saint Louis även tagit emot barn som var stadigvarande bosatta i Sverige. I propositionen *Fristående skolor m.m.* uttalades att det enligt regeringens uppfattning ligger ett värde i att kunna erbjuda även ett antal elever som stadigvarande bor i landet en sådan internationellt inriktad utbildning som den vid de nämnda skolorna (se prop. 1995/96:200 s. 61). De aktuella skolorna är tyska respektive franska utlandsskolor och följer tysk och fransk läroplan. Som nämnts ovan bedriver Tyska skolan även undervisning i svenska, historia och samhällskunskap enligt svensk läroplan

för samtliga elever, medan Lycée Français Saint Louis bedriver motsvarande undervisning för elever som har svenska som modersmål. Elever som är stadigvarande bosatta i Sverige kan därmed ges möjlighet till en fullvärdig utländsk utbildning samtidigt som de får kunskaper som ger dem en god förberedelse för fortsatt utbildning och framtida yrkesverksamhet i Sverige. Regeringen finner inte anledning att göra någon annan bedömning än vad som gjordes i den nämnda propositionen i fråga om värdet av att även ett antal elever som är stadigvarande bosatta i Sverige får sin utbildning i internationella skolor av det slag som Tyska skolan och Lycée Français Saint Louis representerar. Regeringen anser därför att möjligheten att ge internationella skolor på grundskolenivå tillstånd att ta emot andra elever än de som nämnts i föregående avsnitt bör finnas kvar.

7.2 Målgruppen för internationella skolor på gymnasienivå som har en enskild huvudman

Regeringens förslag: En ändring i en del av villkoren för när en elevs hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för en internationell skola på gymnasienivå ska göras. Det ska anges att eleven antingen ska vara bosatt i Sverige för en begränsad tid eller ha andra särskilda skäl att få sin utbildning i en sådan skola.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Borås, Halmstads, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Älmhults* och *Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Lärarförbundet* och *Föräldraalliansen Sverige*.

Skälen för regeringens förslag

Gymnasieutbildning är en frivillig skolform och en internationell skola på gymnasienivå behöver inte godkännas av Statens skolinspektion för att elever ska kunna gå där. Enligt skollagen ska dock hemkommunen lämna bidrag till en huvudman för en internationell skola på gymnasienivå för en elev om eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven, eleven antingen för en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på gymnasienivå och hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började (24 kap. 6 § skollagen). Gymnasieskolan ska som huvudregel vara öppen endast för ungdomar som avslutat sin grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som påbörjar sin gymnasieutbildning under tiden till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år (15 kap. 5 § skollagen).

Regeringen har i avsnitt 6 föreslagit att en internationell skola ska definieras som en skola där utbildningen inte följer svensk läroplan, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan och som i första hand riktas mot elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. Definitionen omfattar internationella skolor på både grundskole- och gymnasienivå. Förslaget leder till att målgruppen på gymnasienivå, så som den är beskriven i bestämmelserna om hemkommunens skyldighet att lämna bidrag, måste anpassas för att överensstämja med den föreslagna definitionen.

Enligt gällande rätt är de elevkategorier för vilka en hemkommun är skyldig att lämna bidrag till en internationell skola på gymnasienivå elever som antingen för en kortare tid är bosatta i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en sådan skola. Den första elevkategorin bör av motsvarande skäl som har anförts beträffande grundskoleelever i avsnitt 6 benämnas elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. När det gäller den andra elevkategorin, dvs. elever som har andra särskilda skäl, ska det beaktas att elever som fullgör sin utbildning i gymnasieskolan inte omfattas av skolplikt. Det bedöms därför inte finnas behov av en lika strikt reglering av vilka elever som hör till målgruppen för en internationell skola på gymnasienivå som har en enskild huvudman, som när det är fråga om elever på grundskolenivå. Utöver de målgrupper som i avsnitt 7.1 föreslås anges i skollagen för internationella skolor på grundskolenivå tillkommer på gymnasienivå t.ex. elever som har fått utbildning i en internationell skola på grundskolenivå, men som av olika anledningar inte längre tillhör målgruppen för grundskolan och som önskar fortsätta med utbildning motsvarande gymnasieskolan vid en internationell skola. Den gällande formuleringen särskilda skäl möjliggör en mer flexibel bedömning av tänkbara målgrupper för internationella skolor på gymnasienivå. Regeringen föreslår därför, i likhet med vad som föreslås i promemorian, att utöver elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid, även elever som har andra särskilda skäl att gå i en internationell skola på gymnasienivå ska kunna tas emot i en sådan skola och berättiga huvudmannen till bidrag. Det innebär bl.a. att en elev som har fått utbildning i en internationell skola på grundskolenivå med stöd av ett sådant medgivande av regeringen som beskrivits i föregående avsnitt (24 kap. 2 § tredje stycket skollagen) även fortsättningsvis kommer att kunna få utbildning motsvarande gymnasieskolan vid en internationell skola med en enskild huvudman.

7.3 Godkännande respektive förklaring om bidragsrätt när det gäller internationella skolor med enskilda huvudmän

Regeringens förslag: Statens skolinspektion ska pröva om en enskild ska godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå. För godkännande ska det krävas att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en

stabil verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter dels om vad som krävs i fråga om utbildningen för att en huvudman ska godkännas, dels om utbildningen vid en skola vars huvudman fått ett sådant godkännande.

På samma sätt som för fristående skolor ska det inte längre fattas något särskilt beslut om rätt till bidrag för internationella skolor på grundskolenivå som har en enskild huvudman. I stället för ett sådant beslut ska ett godkännande av Skolinspektionen medföra rätt till bidrag. Skolinspektionen ska inte längre fatta beslut om det högsta antalet i Sverige folkbokförda elever som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

För enskilda huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå ska systemet med förklaring om bidragsrätt kvarstå. För en förklaring om bidragsrätt ska det krävas att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. I skollagen ska det tas in en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter dels om vad som krävs i fråga om utbildningen för att en enskild huvudman ska förklaras berättigad till bidrag, dels om utbildningen vid en skola vars huvudman har fått en sådan förklaring om rätt till bidrag.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att meddela föreskrifter dels om vad som krävs i fråga om utbildningen för att en enskild huvudman ska förklaras berättigad till bidrag, dels om utbildningen vid en skola vars huvudman har fått en sådan förklaring om rätt till bidrag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Borås, Göteborgs, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Lärarförbundet samt Föräldraalliansen Sverige.*

Göteborgs universitet är positivt till förslagen och lyfter särskilt delen att ett godkännande medför rätt till bidrag och att det därmed räcker med ett beslut. *Statens skolverk* tillstyrker förslagen men anser att det bör tydliggöras i vilken utsträckning de internationella skolorna på grundskolenivå får ta emot folkbokförda elever, t.ex. genom att Skolinspektionen får ange hur stor andel av skolans totala antal elever som får tillhöra de kategorier av elever som inte tillhör internationella skolors primära målgrupp.

Statens skolinspektion anser att förslaget om en förändring av systemet för godkännande av internationella skolor på grundskolenivå och systemet för bidragsrätt för sådana skolor medför en förenkling av regleringen och handläggningen av godkännanden. Skolinspektionen anser att även internationella skolor på gymnasienivå bör ansöka om godkännande och att en rätt till bidrag ska följa av ett sådant godkännande. Myndigheten

efterfrågar vidare ett förtydligande av vad som åsyftas med ”stabil verksamhet”.

Lunds universitet anser att, i enlighet med förslaget för internationell skola med kommun som huvudman, medgivandet ska kunna omprövas då det föreligger missförhållanden.

Skolinspektionen anser det ändamålsenligt att flertalet av bestämmelserna om internationella skolor placeras i en särskild förordning med hänsyn till omfattningen av regleringen. Nackdelen är enligt inspektionen att om inte ett tydliggörande görs i förordningen av de krav som uppställs på internationella skolor finns inte heller några förarbeten för inspektionen att få ledning av vid bedömningen av godkännande och bidragsrätt samt vid tillsynen av skolorna.

Skälen för regeringens förslag

Behov av att se över regelverket

För att elever ska få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå krävs det att skolan är godkänd av Skolinspektionen (24 kap. 2 § första stycket skollagen). För godkännande krävs att ett antal villkor är uppfyllda (24 kap. 2 § andra stycket skollagen). För att huvudmannen för den internationella skolan ska få bidrag för elevernas hemkommuner krävs därutöver att Skolinspektionen förklarar huvudmannen berättigad till sådant bidrag. För förklaring om bidragsrätt krävs att ytterligare ett antal villkor är uppfyllda (24 kap. 3 § första stycket skollagen). För internationella skolor på gymnasienivå finns inget system för godkännande. I likhet med vad som gäller för internationella skolor på grundskolenivå krävs dock en förklaring om bidragsrätt för att elevernas hemkommuner ska vara skyldiga att lämna bidrag till skolans huvudman. Villkoren för förklaring om bidragsrätt motsvarar i princip de villkor som gäller för godkännande av en internationell skola på grundskolenivå och för att huvudmannen för en sådan skola ska förklaras berättigad till bidrag (24 kap. 5 § första stycket skollagen).

Enligt regeringens uppfattning riskerar regelverket att i viss mån uppfattas som oöverskådligt och otillgängligt. För att säkerställa att de elever som är i behov av en utbildning på en internationell skola också får en sådan och för att säkerställa att inte regelverket hindrar enskilda huvudmän från att etablera internationella skolor finns det skäl att se över om regleringen av godkännande av och förklaring om bidragsrätt för enskilda huvudmän för internationella skolor kan förenklas.

Skolinspektionens prövning

När det gäller godkännande av och förklaring om bidragsrätt för enskilda huvudmän för internationella skolor finns det skäl att göra en jämförelse med systemet för godkännande av fristående skolor. I 1985 års skollag (1985:1100) fanns dels bestämmelser om godkännande av fristående skolor som motsvarar grundskolan för fullgörande av skolplikt, dels bestämmelser om förklaring om bidragsrätt för sådana skolor (9 kap. 1 och 6 §§ 1985 års skollag). Enligt nu gällande skollag medför i stället det förhållandet att en enskild godkänns som huvudman för en grundskola att elevernas hemkommuner ska lämna bidrag till

huvudmannen (2 kap. 5 § och 10 kap. 37 § skollagen). Som motivering till förslaget att låta ett godkännande av en fristående grundskola medföra en rätt till bidrag från elevens hemkommun anförde Skollagsberedningen i departementspromemorian Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (Ds 2009:25 s. 278) att det var lämpligt att förenkla regelverket för myndighetens prövning. Denna bedömning delades av regeringen och riksdagen (se prop. 2009/10:165 s. 241, bet. 2009/10:UbU21 och rskr. 2009/10:370). Det nuvarande systemet med godkännande av internationella skolor på grundskolenivå och förklaring om bidragsrätt för huvudmannen motsvarar således vad som gällde för fristående skolor på grundskolenivå enligt 1985 års lag.

I promemorian görs bedömningen att det är lämpligt att förenkla regelverket för internationella skolor på grundskolenivå som har en enskild huvudman på samma sätt som gjordes för fristående skolor på grundskolenivå inom skolväsendet. I promemorian föreslås att en enskild huvudman för en internationell skola på grundskolenivå, på motsvarande sätt som i dag, endast ska kunna ta emot elever som har skolplikt enligt skollagen om huvudmannen har godkänts av Skolinspektionen. Enligt promemorians förslag ska dock ett sådant godkännande medföra en rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I promemorian görs vidare bedömningen att systemet med förklaring om bidragsrätt kan kvarstå när det gäller enskilda huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå med anledning av att eleverna saknar skolplikt. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget och bedömningen. Även regeringen anser att det är önskvärt att beslutsförfarandet förenklas och föreslår, i likhet med promemorian, att ett godkännande av en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman ska innebära en rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolinspektionen invänder mot promemorians förslag att enskilda huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå även fortsättningsvis endast ska ansöka om godkännande av bidragsrätt. Skolinspektionen anser att även sådana huvudmän bör ansöka om godkännande och att en rätt till bidrag ska följa av ett godkännande. För en enskild huvudman på gymnasienivå fattar Skolinspektionen enligt gällande rätt bara ett beslut, nämligen en förklaring om bidragsrätt. När det gäller internationella skolor på grundskolenivå med enskild huvudman fattar dock Skolinspektionen enligt nuvarande reglering två beslut, dels ett beslut om godkännande, dels ett beslut om förklaring om bidragsrätt. Eftersom utbildningen på gymnasienivå är frivillig och internationella skolor inte utgör en del av skolväsendet anser regeringen att beslut om godkännande inte är nödvändigt. Det framstår vidare inte som en förenkling av systemet att en enskild huvudman på gymnasienivå ska ansöka om ett godkännande. Regeringen instämmer därför inte i Skolinspektionens synpunkt utan föreslår att Skolinspektionen, liksom hittills bör pröva om en enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå ska ges en förklaring om bidragsrätt på gymnasienivå.

I promemorian föreslås vidare att en förutsättning för att en enskild huvudman för en internationell skola på grundskolenivå ska godkännas ska vara att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet samt att samma krav ska

ställas för att en enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå ska förklaras berättigad till bidrag.

I nuvarande bestämmelser om godkännande av enskilda som huvudmän för förskoleklass, grundskola eller grundsärskola inom skolväsendet krävs att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt (2 kap. 5 § andra stycket skollagen). Kravet innebär att elevunderlaget har stor betydelse för bedömningen av förutsättningarna för att bedriva skolverksamheten men att det exakta antalet elever inte i sig har avgörande betydelse. Det ligger dock i sakens natur att ju färre antalet elever är, desto svårare blir det för den fristående skolan att leva upp till de krav på kvalitet som skollagen ställer (prop. 2009/10:165 s. 644). Regeringen anser att det finns skäl att ställa liknande krav på elevunderlag vid prövningen av godkännande av enskilda som huvudmän för internationella skolor eftersom även elever som fullgör sin skolgång i en internationell skola har behov av en stabil verksamhet och då liknande system förenklar för såväl sökande huvudmän som för Skolinspektionen. Det finns enligt regeringen inte heller skäl att göra skillnad mellan internationella skolor på grundskolenivå och gymnasienivå. Regeringen konstaterar dock att det i promemorian inte anförs något skäl till varför det föreslagna kravet för godkännande av internationella skolor som har en enskild huvudman, dvs. att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet, skiljer sig från det som gäller för godkännande av enskilda som huvudmän för förskoleklass, grundskola eller grundsärskola inom skolväsendet. I sistnämnda fall är kravet att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt. *Skolinspektionen* har också efterfrågat ett förtydligande av vad som avses med ”stabil verksamhet”.

Regeringen delar inledningsvis Skolinspektionens synpunkt att ett tillräckligt elevunderlag för att bedriva en stabil verksamhet är nära kopplat till budget för den planerade skolan samt sökandens ekonomi. En uthållig ekonomi är en förutsättning för att bedriva en stabil verksamhet och detta är beroende av bland annat ett elevunderlag som möjliggör tillräckliga bidrag från elevernas hemkommuner. När det gäller valet mellan formuleringarna ”stabil verksamhet” och att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt kan dock konstateras att målgruppen för skolformerna inom skolväsendet är elever som är bosatta i Sverige medan den primära målgruppen för internationella skolor är elever som är bosatta i landet för en begränsad tid. Enligt regeringen bör denna skillnad medföra att det visserligen bör ställas krav på att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att en enskild huvudman för en internationell skola ska bli godkänd respektive förklaras bidragsberättigad, men att detta krav inte bör vara fullt ut lika långtgående som i fråga om fristående skolor inom skolväsendet. Kravet på att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en ”stabil verksamhet” är således, utifrån ett tidsperspektiv, något lägre än att ”elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt”.

Regeringen föreslår således att det för att ett beslut om ett godkännande av en enskild huvudman för en internationell skola på grundskolenivå respektive en förklaring om bidragsrätt för en enskild

huvudman för en internationell skola på gymnasienivå ska kunna meddelas, ska krävas att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Bemyndigande att meddela föreskrifter om krav på utbildningen

Som nämnts krävs för godkännande av en internationell skola på grundskolenivå att ett antal villkor är uppfyllda (24 kap. 2 § andra stycket skollagen). För att Skolinspektionen ska kunna förklara huvudmannen berättigad till bidrag krävs att ytterligare ett antal villkor är uppfyllda (24 kap. 3 § första stycket skollagen). För att en internationell skola på gymnasienivå ska få en förklaring om bidragsrätt gäller villkor som i princip motsvarar de villkor som gäller för godkännande av en internationell skola på grundskolenivå och för att huvudmannen för en sådan skola ska förklaras berättigad till bidrag (23 kap. 5 § skollagen). De krav som ställs gäller bl.a. utbildningens kvalitet och innehåll. För att undvika en alltför detaljerad reglering i skollagen bedöms i promemorian att dessa krav inte bör regleras i lag, utan i förordning. I promemorian föreslås därför att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska bemyndigas att meddela föreskrifter dels om vad som ska krävas i fråga om utbildningen vid internationella skolor som har en enskild huvudman för att godkännande respektive förklaring om bidragsrätt ska lämnas, dels om utbildningen vid internationella skolor vars huvudmän fått ett godkännande respektive ett beslut om bidragsrätt. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget.

Skolinspektionen anser att det är ändamålsenligt att flertalet av bestämmelserna om internationella skolor placeras i en särskild förordning med hänsyn till omfattningen av regleringen. Nackdelen är enligt inspektionen att om inte ett tydliggörande görs i förordningen av de krav som uppställs på internationella skolor finns det inte heller några förarbeten för inspektionen att få ledning av vid bedömningen i fråga om godkännande och bidragsrätt samt vid tillsynen av skolorna. Regeringen anser i likhet med Skolinspektionen att det är mer ändamålsenligt med en uppdelning av regleringen på lag- och förordningsnivå. När det gäller förslaget i promemorian om bemyndigande avseende utbildningen vid internationella skolor på gymnasienivå konstaterar dock regeringen att en enskild huvudman kan välja att avstå från att ansöka om en förklaring om bidragsrätt. Bestämmelser om vad som krävs för att få en förklaring om bidragsrätt samt bestämmelser om vad som gäller sådan utbildning som en enskild huvudman har beviljats en förklaring om bidragsrätt för, utgör därför inte sådana skyldigheter för enskilda eller sådana ingrepp som, enligt 8 kap. 2 § regeringsformen, ska meddelas genom lag. Det i promemorian föreslagna bemyndigandet bör därför utformas som en upplysning om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, med stöd av regeringens restkompetens enligt 8 kap. 7 § regeringsformen, kan meddela föreskrifter dels om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå för att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas, dels om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått en förklaring om rätt till bidrag.

Regeringen återkommer i avsnitt 7.3 med bedömningar av i vilken utsträckning de principer som i dag kommer till uttryck i bestämmelser i skollagen i fortsättningen bör komma till uttryck i bestämmelser på förordningsnivå.

Återkallelse och överklagande

Lunds universitet anser att godkännandet av en enskild huvudman ska kunna omprövas då det föreligger missförhållanden. Enligt nuvarande reglering får tillsynsmyndigheten, Skolinspektionen, återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt skollagen under vissa förutsättningar (26 kap. 13 § skollagen). I promemorian föreslås inte någon förändring avseende dessa regler. I promemorian görs dock bedömningen att rätten att överklaga Skolinspektionens beslut i fråga om godkännande av en enskild som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå och beslut om återkallelse av ett sådant godkännande till allmän förvaltningsdomstol bör kvarstå. Motsvarande bedömning görs beträffande rätten att överklaga myndighetens beslut i fråga om rätt till bidrag för en internationell skola på gymnasienivå eller återkallelse av en sådan rätt. Regeringen gör motsvarande bedömningar.

Beslut om högsta antal folkbokförda elever ska inte längre meddelas

I dag ska Skolinspektionen besluta om det högsta antal folkbokförda elever för vilka bidrag ska lämnas till en internationell skola (24 kap. 3 § andra stycket och 5 § andra stycket skollagen). När systemet infördes, motiverades det med att huvudregeln är att folkbokförda elever ska gå i en skola som följer de svenska läroplanerna och andra skolförfattningar (se prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 s. 82). Skolinspektionen har påtalat att det saknas riktlinjer för hur antalet ska bestämmas, vilket har fått till följd att det i praktiken är skolorna själva som anger antalet folkbokförda elever. I avsnitt 7.1 föreslås nya bestämmelser om vilka elevkategorier som ska få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola. De föreslagna bestämmelserna är tydligare än nu gällande reglering. Mot den bakgrunden föreslås i promemorian att Skolinspektionen inte längre ska fatta beslut om det högsta antalet folkbokförda elever som omfattas av huvudmannens bidragsrätt. En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt eller inte haft några invändningar mot förslaget.

Statens skolverk anför att det inte kan se att de tydligare bestämmelserna ersätter ett beslut om det högsta antalet i Sverige folkbokförda elever som omfattas av huvudmannens bidragsrätt. Enligt Skolverket blir det även med den föreslagna regleringen oklart i vilken utsträckning de internationella skolorna får ta emot folkbokförda elever. Som framgår av avsnitt 6 föreslås den primära målgruppen för internationella skolor vara elever som är bosatta i Sverige under en begränsad tid. Formuleringen ”begränsad tid” anses vara mer rättvisande eftersom elever som tillhör den primära målgruppen kan bo i Sverige ett antal år. Det viktiga är att det finns en startpunkt och en slutpunkt för elevens vistelse här i landet. Elever som är bosatta i Sverige under minst ett år ska folkbokföras (3 § folkbokföringslagen [1991:481]). Det blir således svårt att ange ett högsta antal folkbokförda elever som får tas

emot i en internationell skola. Enligt regeringens uppfattning ger de i lag föreslagna beskrivningarna av vilka elevkategorier som får gå i en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman Skolinspektionen en tydlig ram för bedömningen av vilka elever som omfattas. Som har anförts i avsnitt 7.2 finns det inte behov av en lika strikt reglering av vilka elever som hör till målgruppen för en internationell skola på gymnasienivå som när det är fråga om elever på grundskolenivå.

Mot denna bakgrund delar regeringen promemorians bedömning att det inte finns behov av att Skolinspektionen fattar beslut om det högsta antalet i Sverige folkbokförda elever som omfattas av huvudmannens bidragsrätt och att regleringen bör ändras i detta hänseende.

7.4 Bestämmelser om utbildningen i internationella skolor med enskilda huvudmän

Regeringens bedömning: De principer som kommer till uttryck i de nuvarande bestämmelserna i skollagen om utbildningen i internationella skolor bör, med vissa undantag, i fortsättningen komma till uttryck i bestämmelser på förordningsnivå.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot bedömningen Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Statistiska centralbyrån, Statens skolverk, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Borås, Göteborgs, Halmstads, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Lärarförbundet och Föräldraliansen Sverige.*

Skälen för regeringens bedömning

Enligt bestämmelser i 24 kap. skollagen ska utbildningen i en internationell skola vara likvärdig med utbildningen i grund- respektive gymnasieskolan, följa en internationell läroplan eller ett annat lands läroplan och förbereda eleverna för fortsatt utbildning utomlands (2 § andra stycket, 3 § första stycket 1 och 5 § första stycket 1, 2 och 4). Vidare ska utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strida mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet (3 § första stycket 2 och 5 § första stycket 3). I 24 kap. skollagen finns även bestämmelser om undervisning i svenska och om Sverige, särskilt stöd, elevhälsa, elevavgifter, mottagande, urval och informationsskyldighet i förhållande till elever och vårdnadshavare (2 § andra stycket, 3 § första stycket 3–8 samt 5 § första stycket 5–11). När det gäller internationella skolor på grundskolenivå har bestämmelserna utformats som villkor dels för att en skola ska kunna godkännas

av Skolinspektionen, dels för att dess huvudman ska kunna förklaras berättigad till bidrag. När det gäller internationella skolor på gymnasienivå är bestämmelserna utformade som villkor för förklaring om bidragsrätt.

Regeringen har i avsnitt 7.3 föreslagit att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska bemyndigas att meddela föreskrifter dels om vad som ska krävas i fråga om utbildningen vid en internationell skola som har en enskild huvudman för att godkännande ska lämnas, dels om utbildningen vid internationella skolor vars huvudmän har fått ett sådant godkännande.

När det gäller kraven på undervisning i svenska och möjligheterna att ta ut elevavgifter föreslår regeringen förändringar i avsnitt 7.5 och 7.6. I övrigt gör regeringen, i likhet med promemorian, bedömningen att de principer som kommer till uttryck i nämnda bestämmelser i skollagen, även i fortsättningen bör komma till uttryck i författning, men på förordningsnivå. En majoritet av remissinstanserna har inte haft några invändningar mot bedömningen.

Likvärdig utbildning och utbildningens allmänna mål och värdegrund

Statens skolinspektion anför att kraven dels att utbildningen i en internationell skola ska vara utformad så att den som helhet betraktad är likvärdig med utbildningen i grundskolan respektive gymnasieskolan, dels att utbildningens allmänna mål och värdegrund inte får strida mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom skolväsendet, uttrycks på en så övergripande nivå att de medför svårigheter för inspektionen att bedöma om kraven är uppfyllda. Skolinspektionen anser att det antingen behövs en konkretisering av kraven i förordning alternativt att dessa krav förtydligas i förarbetsuttalanden.

En huvudprincip inom skolväsendet är att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Att utbildningen ska vara likvärdig innebär inte att utbildningen ska vara likformig i betydelsen likadan utan att kvaliteten i verksamheten ska vara så hög att de fastställda målen kan uppnås oavsett var i landet verksamheten bedrivs (prop. 2009/10:165 s. 638). Enligt nuvarande bestämmelser ska utbildningen som helhet i en internationell skola vara likvärdig med utbildningen i grund- respektive gymnasieskolan (24 kap. 2 § andra stycket och 5 § första stycket 2 skollagen). Det har i förarbetena uttalats att i detta krav ligger att undervisningen i en internationell skola ska följa de allmänna principer om demokrati, tolerans, jämlikhet, saklighet, allsidighet m.m. på vilka grundskolan bygger. För att den internationella skolan ska få sin särskilda inriktning kan och måste kunskaper och färdigheter avse delvis andra sakområden men den allmänna nivån bör inte vara lägre än grundskolans (prop. 1982/83:1 s. 74). Detta krav bör enligt regeringens mening innebära att kvaliteten i den internationella skolans verksamhet som helhet ska vara så hög att de mål som gäller för den internationella skolan är jämförbara med de mål som gäller för grundskolan respektive gymnasieskolan. Regeringen anser att det är viktigt att detta krav gäller även fortsättningsvis för att säkerställa att utbildningen håller en hög kvalitet.

Den utbildning som ges på internationella skolor behöver inte utgå från samma formuleringar om allmänna mål och värdegrund som gäller för utbildning inom skolväsendet. Det är dock viktigt att utbildningen i internationella skolor som bekostas av allmänna medel inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller inom det offentliga skolväsendet. Regeringen bedömer därför att ett sådant krav även i fortsättningen bör gälla för ett godkännande på grundskolenivå och för att en förklaring om bidragsrätt på gymnasienivå ska lämnas.

Särskilt stöd och elevhälsa

Enligt nuvarande bestämmelser i skollagen ställs krav på att en godkänd internationell skola på grundskolenivå ska erbjuda elever som har svårigheter i skolarbetet särskilt stöd och att eleverna erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas elever inom grundskolan (24 kap. 3 § första stycket 3 och 4 skollagen). Motsvarande krav ställs på en internationell skola på gymnasienivå (24 kap. 5 § första stycket 6 och 7 skollagen). Kraven på gymnasienivå gäller dock enbart elever i gymnasieskolan som antingen är bosatta i Sverige för en kortare tid eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, om eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven och om hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började. Enligt förarbetena tillkom kraven för att stärka elevernas rättssäkerhet (prop. 2006/07:1 utg.om.16 s. 80 f.). Regeringen finner inte anledning att göra en annan bedömning och dessa krav bör ställas även fortsättningsvis.

Mottagande och urval

Enligt nuvarande bestämmelser i skollagen ställs krav på att en godkänd internationell skola på grundskolenivå ska vara öppen för alla elever som får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola om eleverna är folkbokförda i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleverna. Undantag får dock göras för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för skolan att ta emot (24 kap. 3 § första stycket 6 skollagen). För att en internationell skola på gymnasienivå ska få en förklaring om bidragsrätt ställs det krav på att skolan är öppen för alla elever som är bosatta i Sverige för en kortare tid eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola. Förutsättningarna för detta är att eleverna är folkbokförda i Sverige eller att kommunen får särskilt statsbidrag för eleverna och att hemkommunen var skyldig att erbjuda eleverna gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började (24 kap. 5 § första stycket 9 skollagen). Undantag får, liksom på grundskolenivå, göras för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för skolan att ta emot. Om det inte finns platser till alla behöriga sökande ska urval på både grundskolenivå och gymnasienivå göras på grunder som Skolinspektionen godkänner (24 kap. 3 § första stycket 7 och 5 § första stycket 10 skollagen, se även prop. 2006/7:1 s. 81 f.).

Regeringen har i avsnitt 7.1 och 7.2 föreslagit ett förtydligande av vilka elevkategorier som får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå och vilka elevgrupper som huvudmannen kan söka bidrag för på gymnasienivå. Dessa förtydliganden uppfyller inte sitt syfte om de internationella skolorna inte skulle ta emot elever från alla föreslagna målgrupper eller sätter öppenhetsprincipen åt sidan genom särskilda urvalsprinciper. Regeringen anser därför att motsvarande bestämmelser om mottagande och urval som finns i dag ska finnas även fortsättningsvis.

Informationsplikt

Enligt nuvarande bestämmelser i skollagen ska vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet eller vid fortsatt utbildning i Sverige (24 kap. 3 § första stycket 8 och 5 § första stycket 11 skollagen). Som nämnts har Skolverket uppmärksammat att det förekommer att elever som övergår från en internationell skola till en kommunal grundskola inte har kunskaper som är jämförbara med de kunskaper som elever i den mottagande skolan har uppnått. Regeringen bedömer därför att det är av yttersta vikt att elever och vårdnadshavare även fortsättningsvis får information om den internationella skolans innehåll och inriktning samt om vad utbildningen kan innebära vid fortsatta studier.

Enligt nuvarande bestämmelser ställs krav på att utbildningen i en internationell skola på grundskolenivå ska förbereda eleverna för fortsatt utbildning utomlands och att utbildningen på en internationell skola på gymnasienivå förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands (24 kap. 2 § andra stycket och 5 § första stycket 4 skollagen.) Regeringen har i avsnitt 6 föreslagit att med en internationell skola ska avses en skola som följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Utbildning enligt en internationell läroplan eller annat lands läroplan leder till att eleverna är förberedda för fortsatt utbildning eller studier utomlands. Regeringen bedömer därför att det inte längre är nödvändigt att uppställa nämnda krav.

7.5 Undervisning i svenska

Regeringens bedömning: Elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid bör, liksom hittills, ges undervisning i svenska och om Sverige i den omfattning de behöver om de går i en internationell skola på grundskolenivå. Undervisningen i svenska för skolpliktiga elever som inte tillhör den primära målgruppen i sådana skolor bör bedrivas enligt läroplanen för grundskolan och kursplanen i svenska.

Kravet att internationella skolor på gymnasienivå ska ge undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige bör tas bort.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Statens skolverk, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Göteborgs, Halmstads, Jönköpings, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö och Älmhults kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, British International School of Stockholm, Lärarförbundet och Föräldraalliansen Sverige.*

Göteborgs kommun tillstyrker förslaget men lyfter fram den utökning av undervisningstid som man anser att förslaget för med sig och som måste tas med i beräkningen när avgiftsnivåer fastställs.

Örebro kommun reserverar sig i fråga om förslaget att ta bort kravet att på gymnasienivå ge undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden. Reservationen gäller även de låga kraven gällande undervisning i svenska språket på en internationell skola på grundskolenivå. *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* avstyrker förslaget och anger att kravet på undervisning i svenska språket i internationella skolor på gymnasienivå bör finnas kvar.

The Tanto International School samt *Friskolornas riksförbund* avstyrker förslaget om att undervisning ska bedrivas enligt läroplanen för grundskolan och kursplanen i svenska för de skolpliktiga elever som inte är i Sverige för en begränsad tid. Dessa remissinstanser anser det förenat med för stora svårigheter för eleverna att följa svenska kursplanen för ämnet svenska och menar också att det riskerar att medföra långa skoldagar för vissa elever.

Skälen för regeringens bedömning

Undervisning i svenska enligt grundskolans läroplan

Svenska är enligt språklagen (2009:600) huvudspråk i Sverige. Som huvudspråk är svenskan samhällets gemensamma språk, som alla som är bosatta i Sverige ska ha tillgång till och som ska kunna användas inom alla samhällsområden. Vikten av kunskaper i svenska och om svenska förhållanden framgår också i skolväsendets läroplaner.

Enligt gällande bestämmelser ska internationella skolor på grundskolenivå ge undervisning i svenska och om svenska förhållanden i den omfattning som de elever som är bosatta i Sverige för kortare tid behöver (24 kap. 2 § andra stycket skollagen). De elever som i första hand ska tas emot i internationella skolor, dvs. elever som är bosatta här för en begränsad tid, kan ha en relativt svag anknytning till Sverige men ändå ha behov och nytta av kunskaper i svenska och om svenska förhållanden under den tid de finns i landet. Hur detta behov ser ut skiljer från en elev till en annan, bl.a. beroende av hur länge eleven stannar i Sverige och i vilket sammanhang eleven befinner sig i övrigt. Regeringen gör därför, i likhet med promemorian, bedömningen att nu gällande krav om att elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid ska ges undervisning i

svenska och om Sverige i den omfattning de behöver, om de går i en internationell skola på grundskolenivå, bör ställas även fortsättningsvis.

Övriga elever som fullgör sin skolplikt i internationella skolor har en starkare anknytning till Sverige och därmed ett mer omfattande behov av kunskaper i svenska och om svenska förhållanden. Det är också rimligt att anta att dessa elever i flera fall senare kan komma att övergå till utbildning inom det svenska skolväsendet. Mot den bakgrunden görs i promemorian bedömningen att undervisningen i svenska för övriga skolpliktiga elever i internationella skolor på grundskolenivå bör bedrivas enligt läroplanen för grundskolan och kursplanen i svenska. *The Tanto International School* samt *Friskolornas riksförbund* avstyrker bedömningen. De anser det förenat med för stora svårigheter för eleverna att följa svenska kursplanen för ämnet svenska och menar också att det riskerar att medföra långa skoldagar för vissa elever. Regeringen bedömer att de elever som inte är bosatta i landet för begränsad tid är betjänta av kunskaper i svenska och om svenska förhållanden och att det inte per automatik behöver innebära svårigheter för dessa elever. De har, liksom *Örebro kommun* har påpekat, ett tydligare och större behov av undervisning i svenska och om svenska förhållanden, eftersom det finns ett större mått av osäkerhet kring om och när en flytt utomlands blir av. Den elevgruppen behöver därför få goda möjligheter att fortsätta sin utbildning på t.ex. ett nationellt program i gymnasieskolan. Regeringen anser därför att den eventuella svårighet som det medför för eleven att läsa svenska enligt svensk läroplan vägs upp av fördelen av att eleven är förberedd för fortsatt utbildning inom det svenska skolväsendet.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att undervisningen i svenska för skolpliktiga elever, som inte tillhör den primära målgruppen, i internationella skolor bör bedrivas enligt läroplanen och kursplanen i svenska.

Undervisning i svenska i internationella skolor på gymnasienivå

För internationella skolor på gymnasienivå finns i nuvarande bestämmelser ett krav på att undervisning i svenska och om svenska förhållanden ska ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige (24 kap. 5 § första stycket skollagen). I promemorian görs bedömningen att dessa krav bör tas bort. *Örebro kommun* liksom *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* anser dock att detta krav bör finnas kvar. SPSM anser att kunskap om det språk som talas i det land där man för en kortare tid vistas kan ha ett värde för ökad internationell språkförståelse. *Örebro kommun* anser att elever bör uppmuntras att studera svenska framför allt för att inte få några dörrar stängda om tiden i Sverige visar sig bli mindre begränsad.

Några krav på att elever ska få den undervisning i svenska och om svenska förhållanden i den omfattning som behövs ställs inte på huvudmän inom skolväsendet som anordnar IB-utbildning på gymnasienivå. Regeringen anser inte att det finns skäl att ställa högre krav på internationella skolor än på kommunala och enskilda huvudmän. Av den anledningen delar inte regeringen *Örebro kommuns* och *SPSM:s* bedömning, utan anser det befogat att även låta huvudmän för inter-

nationella skolor på gymnasienivå själva avgöra i vilken utsträckning de ska ge undervisning i svenska och om svenska förhållanden. Prop. 2015/16:17

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att det för internationella skolor på gymnasienivå inte längre ska ställas några krav på undervisning i svenska och om svenska förhållanden.

7.6 Elevavgifter vid internationella skolor med enskild huvudman

Regeringens bedömning: En förutsättning för att en internationell skola med enskild huvudman på grundskolenivå ska kunna bli godkänd, och därmed få bidrag, och en internationell skola med enskild huvudman på gymnasienivå ska kunna förklaras berättigad till bidrag, bör vara att elevavgifter för utbildningen bara tas ut för rimliga merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, inklusive merkostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till relevanta organisationer, eller att den primära målgruppen som skolan riktar sig till inte är densamma som inom skolväsendet.

Avgifterna bör vara skäligen med hänsyn till de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag skolorna får och omständigheterna i övrigt.

Promemorians bedömning: Överensstämmer delvis med regeringens bedömning. Enligt promemorian bör avgifter endast kunna tas ut i den mån skolan har rimliga merkostnader som är kopplade till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan.

Remissinstanserna: Flera av remissinstanserna tillstyrker eller har inletat invändningar mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Barnombudsmannen, Universitetskanslersämbetet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Göteborgs, Halmstads, Jönköpings, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund och Lärarförbundet.*

Halmstads kommun, Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund anser att all undervisning bör vara kostnadsfri och välkomnar en skärpning av rätten för internationella skolor att ta ut elevavgifter för elever vars skolkostnad täcks av offentliga bidrag. Lärarförbundet pekar också på lönestatistik som visar att lönerna för de svenska lärarna på internationella skolor ligger under lönerna i de kommuner där skolorna ligger. *Gävle kommun* menar med hänvisning till 10 kap. 10 § första stycket skollagen att huvudmannen inte ska tillåtas ta ut avgifter.

Statens skolverk tillstyrker förslaget men påpekar att det vore önskvärt med tydlig vägledning om vad som är skäligen avgifter och även vad som avses med rimliga kostnader och omständigheterna i övrigt. *Statens skolinspektion* ser gärna ett förtydligande av dels vad en avgift står för, dels beträffande på vilket sätt kostnaderna, bidraget och omständigheterna i övrigt ska påverka bedömningen av avgifternas skälighet.

Lunds kommun ställer sig mycket tveksam till förslaget. En fristående internationell skola kan få bidrag från kommunen för de barn som är folkbokförda i kommunen, dvs. en skolpeng, som innehåller det extra bidrag som beräknats för kostnader relaterade till användandet av en internationell läroplan eller ett annat lands läroplan, och samtidigt ta ut avgifter för samma kostnader. I sådana fall, anför *Lunds kommun*, bör kommunen ha möjlighet att sänka bidraget med motsvarande belopp. *Stockholms kommun* anser att, i de fall kommunen bakat in merkostnader i sin elevpeng till internationella skolor, bör den enskilde huvudmannen inte få ta ut avgift för att täcka merkostnader.

Futuraskolan anser att elevavgifter är motiverade men att avgifterna ska vara skäliga och stå i relation till extra kostnader.

British International School of Stockholm, Stockholm International School, The Tanto International School, Friskolornas riksförbund, Sydsvenska industri- och handelskammaren, Danderyds kommun, Stockholms handelskammare, the Embassy of the USA samt *the British Embassy in Stockholm* avstyrker förslaget. De flesta av dessa föreslår att gällande reglering behålls och att nuvarande tolkning och tillämpning av ”skäliga avgifter” ska bestå. Flera av dem anser därutöver att förslaget inte uppfyller promemorians syfte, dvs. att öka antalet platser i internationella skolor i Sverige, utan att konsekvensen riskerar att bli den motsatta.

Stockholm International School anför att internationella skolor har kostnader som inte kan undvikas eller minimeras och exemplifierar detta med avgifter för olika program och kostnader för internationellt kompetenta lärare som kan undervisa på engelska.

The Tanto International School och *Sydsvenska industri- och handelskammaren* anser att elevavgifter behövs för de kostnader som utbildningen kräver, men att avgifterna fortsatt ska vara skäliga.

Stockholms handelskammare framhåller att uttaget av avgifter måste få fortsätta för att möjliggöra en internationell skola av hög kvalitet och för att *Stockholm* fortsatt ska vara en attraktiv destination för en kvalificerad internationell arbetskraft. Det kan inte heller uteslutas, anför *handelskammaren*, att posteringen av diplomater och personal vid internationella organisationer också skulle påverkas negativt.

The Embassy of the USA och *the British Embassy in Stockholm* anser att en begränsning av rätten till uttag av skäliga avgifter skulle riskera att frånta *Stockholm* en brittisk eller amerikansk internationell skola, något som finns i de flesta andra huvudstäder och i samtliga nordiska grannländer, och ambassaderna avstyrker därför förslaget.

Av de i avsnitt 3 nämnda remissinstanserna har *The British International School of Stockholm (BISS)*, *Stockholm International School*, *Stockholms handelskammare* och *Embassy of the United States of America Stockholm* yttrat sig över förevarande avsnitt i ett utkast till lagrådsremiss. Ingen av dem har haft invändningar mot bedömningen. *BISS* noterar att lagrådsremissen har tagit hänsyn till deras initiala kommentarer och även framgent ger utrymme för dem att ta ut skäliga avgifter för de direkta eller indirekta merkostnader som de har på grund av deras läroplan och ackreditering eller det faktum att de har en målgrupp som skiljer sig från det svenska skolväsendet. *Embassy of the United States of America Stockholm* anför att de i sin analys av

lagrådsremissen kommer till slutsatsen att internationella skolor fortsättningsvis kommer att kunna täcka verkliga kostnader som skolan har för att bibehålla de nödvändiga internationella ackrediteringarna och certifieringarna.

Skälen för regeringens bedömning

Principiella utgångspunkter i fråga om elevavgifter

Av skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara avgiftsfri, men att det får förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna (se bl.a. 10 kap. 10 § första stycket, 11 § första stycket, 15 kap. 17 § första stycket och 18 § första stycket skollagen). För grundskolan och motsvarande skolformer gäller därutöver att eleverna utan kostnad ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning, erbjudas näringsriktiga skolmåltider samt att avgifter i samband med ansökan om plats inte får tas ut (se bl.a. 10 kap. 10 § andra stycket skollagen). För gymnasieskolan gäller att eleverna utan kostnad ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning, men att huvudmannen får besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. Avgifter i samband med ansökan om plats får inte tas ut (15 kap. 17 § andra stycket skollagen).

Internationella skolor ingår inte i skolväsendet. Elever som har skolplikt kan dock under vissa förutsättningar fullgöra sin skolplikt i en internationell skola. I ett sådant fall får den internationella skolan bidrag på i princip samma sätt som fristående skolor. För skolor på grundskolenivå ska bidraget bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna (24 kap. 4 § andra stycket skollagen). För skolor på gymnasienivå är huvudregeln att bidraget ska uppgå till det belopp som hemkommunen och skolan kommer överens om (24 kap. 6 § andra stycket skollagen). Såväl kommuner som enskilda huvudmän har under vissa förutsättningar också rätt till statsbidrag för den särskilda avgiften till International Baccalaureate Organization (IBO).

Som nämnts ovan gäller för offentligt finansierad utbildning huvudprincipen om avgiftsfrihet. Enligt nuvarande bestämmelser har dock en internationell skola som har godkänts av Skolinspektionen eller förklarats berättigad till bidrag rätt att ta ut elevavgifter för utbildningen om dessa är skäliga med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt (24 kap. 3 § första stycket 5 och 5 § första stycket 8 skollagen). Skälet till att skolorna får ta ut avgifter är enligt förarbetena förmodat högre kostnader för material och lärarfortbildning, att skolorna har hög elevomsättning och att många elever varken kan svenska eller det undervisningsspråk som talas i skolan i tillräcklig omfattning (se prop. 2006/07:1 utg. omr. 16 s. 81 f.).

Även när det gäller IB-utbildning finns det möjlighet att ta ut avgifter eftersom IB-utbildning är en särskild utbildningsform utanför skolväsendet och därmed inte omfattas av skollagens bestämmelser om avgiftsförbud. Om utbildningen bedrivs av en internationell skola kan

huvudmannen få bidrag från elevernas hemkommuner (24 kap. 6 § skollagen). Även om IB-utbildning inte bedrivs av en internationell skola kan huvudmannen få ersättning från elevernas hemkommuner för kostnader för elevernas utbildning (29 kap. 17 § skollagen). Rätt till ersättning föreligger under förutsättning dels att hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då IB-utbildningen påbörjades, dels att anordnarens avgifter till IBO betalas av staten. Av förordningen (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office framgår att det endast är kommuner och fristående skolor som, under vissa förutsättningar, kan få statsbidrag för avgifter till IBO. Detta innebär att huvudmän för internationella skolor inte kan få ett bidrag för sådana avgifter, om de inte samtidigt är godkända huvudmän för en fristående skola inom skolväsendet. Möjligheten att ta ut elevavgifter för IB-utbildning i skolor som inte utgör internationella skolor har i vissa fall begränsats. I 17 § förordningen (SKOLFS 2002:7) om internationell gymnasial utbildning i Stockholm och Göteborg samt vid Sigtunaskolan Humanistiska Läroverket i Sigtuna framgår det att avgifterna högst får motsvara de kostnader huvudmannen har som inte täcks av statsbidraget eller, för sådan elev som är bosatt i Sverige, av ersättning från elevens hemkommun enligt 29 kap. 17 § skollagen. Regeringen har för avsikt att se över regleringen avseende bidrag till IB-utbildning som inte bedrivs av internationella skolor och i det sammanhanget även se över frågan om avgifter för sådan utbildning.

Stora skillnader i elevavgifter vid internationella skolor

Av promemorian framgår att skillnaderna mellan internationella skolors avgifter är stora. British Primary School och Stockholm International School tog läsåret 2012/13 ut avgifter på närmare eller över 100 000 kronor per elev och läsår. Tyska skolan och Lycée Français Saint Louis hade samma läsår en avgift på 600 kr respektive 11 000 kr per elev och läsår, men dessa skolor ges å andra sidan bidrag från den tyska respektive franska staten. Bladins International School hade läsåret 2012/13 en avgift om maximalt 14 500 kronor per läsår för undervisning för barn med svenskt personnummer. Vid flera av skolorna tog man förutom avgifter för verksamheten också ut registrerings- och anmälningsavgifter.

Utifrån de uppgifter och förklaringar till avgifterna som lämnats av rektorer och representanter för huvudmannen vid de skolor som besökts fann den arbetsgrupp som utarbetat promemorian det svårt att avgöra vad som kunde betecknas som skäliga avgifter med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt.

Ökade kostnader med anledning av annan läroplan än den svenska och annan målgrupp än inom skolväsendet

I promemorian görs bedömningen att det kan medföra vissa extra kostnader att bedriva undervisning enligt ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan i stället för den svenska. *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* och *Friskolornas riksförbund* delar denna bedömning. Av promemorian framgår att sådana kostnader kan avse exempelvis inköp av läromedel från utlandet, personalkostnader inklusive

fortbildning av lärare utomlands och avgifter till olika organisationer. Denna bild bekräftas av *Stockholm International School*, *Sydsvenska industri- och handelskammaren* samt *Stockholms handelskammare*. *Lunds kommun* uppger att det tillkommer kostnader, i deras fall knutna till IB-utbildning, och beräknar dessa, som man benämner konceptspecifika kostnader, till i snitt 21 890 kronor per elev för 2014. För att få tillämpa någon av IBO:s läroplaner, dvs. Primary years programme, Middle years programme eller Diploma programme måste skolorna ackrediteras eller auktoriseras av IBO. Själva ackrediteringsprocessen tar upp till tre år. Innan beslut fattas om ackreditering genomgår skolan en övervägandefas (consideration phase) och en kandidatur (candidacy) under vilka IBO utvärderar och fattar beslut om fortsatt ackrediteringsprocess för skolan. Själva kraven för ackreditering är omfattande och innehåller ett antal planer för genomförande och kvalitetssäkring av den internationella läroplanen. Det ställs också krav på specifik skolledar- och lärarfortbildning som tillhandahålls av IBO. Mot denna bakgrund delar regeringen promemorians bedömning att det kan medföra vissa extra kostnader att bedriva undervisning enligt ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan och att principen om kostnadsfri utbildning därför inte kan göras gällande fullt ut när det gäller internationella skolor med enskild huvudman.

Till skillnad från nuvarande bestämmelser om att en avgift som är skäligen med hänsyn till rimliga kostnader i verksamheten får tas ut, görs i promemorian bedömningen att en enskild huvudman för en internationell skola bör få ta ut en elevavgift för att täcka enbart sådana rimliga merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Några remissinstanser invänder mot bedömningen. Bland annat avstyrker *The Tanto International School* bedömningen att avgifter ska kunna tas ut för endast vissa delar av verksamheten.

Regeringen konstaterar att elever kan fullgöra sin skolplikt och läsa utbildning på gymnasienivå i internationella skolor och att de internationella skolorna får bidrag på i princip samma sätt som fristående skolor inom skolväsendet. För annan offentligt finansierad utbildning råder huvudprincipen om avgiftsfrihet. Regeringen anser därför att det är befogat att göra åtskillnad på kostnader som även övriga offentligfinansierade skolor har och sådana kostnader som är specifika för just internationella skolor. Regeringen delar uppfattningen i promemorian att en avgift bör få tas ut för rimliga merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Detta inkluderar enligt regeringens uppfattning samtliga merkostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till IBO eller andra liknande organisationer, se vidare avsnitt 11.3. Regeringen bedömer vidare att hänsyn därutöver också bör få tas till en annan typ av kostnad. I förarbetena till nu gällande bestämmelser om elevavgifter anges att skälen till att skolorna får ta ut avgifter är förmodat högre kostnader bl.a. därför att skolorna har hög elevomsättning och att många elever varken kan svenska eller det undervisningsspråk som talas i skolan i tillräcklig omfattning (prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 s. 81 f.). Sådana kostnader uppfattar regeringen snarare är hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor vänder sig till än den läroplan som

internationella skolor följer. Som regeringen utvecklar närmare nedan anser således regeringen att avgifter bör kunna tas ut för såväl kostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, inklusive samtliga merkostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till IBO eller andra liknande organisationer, som kostnader hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor vänder sig till.

Några remissinstanser, t.ex. *Skolverket* och *Skolinspektionen*, har efterfrågat förtydliganden av vad som avses med rimliga kostnader.

När det gäller elever som har svårigheter i skolarbetet ska särskilt stöd erbjudas (24 kap. 3 § första stycket 3 skollagen). I den mån motsvarande kostnad skulle ha uppkommit om eleven i stället hade tagits emot i grundskolan får kostnaden för stödet anses ligga inom ramen för det kommunala bidraget (jfr prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 s. 80.) Sådana kostnader bör inte föras över på eleven eller elevens vårdnadshavare i form av en elevavgift.

När det gäller merkostnader för språkundervisning i den internationella skolan med anledning av att en stor del elever inte har tillräckliga kunskaper i undervisningsspråket kan en jämförelse göras med de kostnader som skolor inom skolväsendet har för nyanlända elever. Den elevgrupp som internationella skolor primärt ska vända sig till är dock bosatta i Sverige en begränsad tid och nyanlända elever som tas emot inom skolväsendet får antas ha för avsikt att bosätta sig i Sverige permanent. Av den anledningen är förutsättningarna för internationella skolor och skolor inom skolväsendet inte jämförbara. En internationell skola har i praktiken betydligt kortare tid på sig att se till att eleverna tillägnar sig tillräckliga språkkunskaper för att tillgodogöra sig den undervisning som ges i den internationella skolan. Eleverna i sådana skolor kan således ha behov av fler undervisningstimmar per vecka. Det kan vara fråga om fler undervisningstimmar såväl i det aktuella språket som i andra ämnen där språkkunskaperna har betydelse. Rimliga merkostnader för detta bör därför kunna ligga till grund för avgifter i internationella skolor med enskild huvudman.

British International School of Stockholm anför bl.a. att de måste kunna erbjuda internationellt konkurrensmässiga lärarlöner liksom extra kostnader relaterade till den internationella läroplanen och kostnader kopplade till säkerhetsfrågor. Regeringen konstaterar att de kostnader som *British International School of Stockholm* nämner får anses vara hänförliga dels till att skolan bedriver undervisning enligt en annan läroplan än den svenska, dels till den primära målgrupp som internationella skolor enligt föreslagen definition ska rikta sig till.

Stockholm International School uppger att de, utöver ovan nämnda kostnader, även har kostnader för bl.a. stödlärare för elever med mindre eller medelsvåra inlärningssvårigheter, rådgivare till eleverna i slutklasserna, särskilda aktiviteter inom sport och kultur, utbildningsprogram i svenska och svensk kultur och kostnader för antagning och kommunikation. Regeringen anser att kostnader för lärare för elever i behov av särskilt stöd varken kan härledas till att utbildningen följer en annan läroplan än den svenska eller till den primära målgruppen, varför sådana kostnader, som ovan nämnts, inte bör kunna ligga till grund för ett avgiftsuttag. När det gäller rådgivare till elever i avgångsklasserna kan

internationella skolor ha merkostnader jämfört med skolor inom skolväsendet med anledning av att eleverna i den primära målgruppen ofta flyttar mellan olika skolor, länder och kulturer och därför har ett större behov av studie- och yrkesvägledning. Att en internationell skola ordnar särskilda aktiviteter inom sport eller kultur kan vara en viktig möjlighet för eleverna att få en aktiv fritid. Regeringen anser dock inte att det finns något behov av reglera vilken avgift en internationell skola tar för fritidsaktiviteter, så länge dessa inte utgör en del av utbildningen. Att skolan anordnar utbildning i svenska språket och om svensk kultur är ett krav för att bli ackrediterad som IB-skola och kostnader för sådan utbildning är därför hänförliga till att utbildningen följer annan läroplan än den svenska. System för antagning och kommunikation är grundläggande funktioner hos såväl skolor inom skolväsendet som internationella skolor. Kostnader för sådana system bör dock kunna ligga till grund för en elevavgift om merkostnader kan härledas till den internationella läroplanen eller det andra landets läroplan eller den primära målgruppen. Exempelvis anför *Lunds kommun* att den internationella skolan har kontinuerlig antagning, vilket bör leda till utökade kostnader. Därutöver lyfter *Lunds universitet* bl.a. fram att en internationell utbildning har merkostnader för flerspråkiga bibliotek. En sådan kostnad kan vara hänförlig till såväl den internationella läroplanen eller det andra landets läroplan som den primära målgruppen varför en sådan merkostnad bör kunna ligga till grund för en elevavgift.

Skäliga elevavgifter

Enligt nuvarande bestämmelser ska elevavgiften vara skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt (24 kap. 3 § första stycket 5 och 5 § första stycket 8 skollagen). I förarbetena anges att utöver de kommunala och statliga bidrag som utgår till verksamheten avses här även andra eventuella bidrag. Sådana bidrag kan t.ex. utgöras av bidrag från andra stater till bl.a. lärarlöner (prop. 2006/07:1 s. 81 f.). I promemorian görs bedömningen att de avgifter som en internationell skola med enskild huvudman ska ha rätt att ta ut bör vara skäliga med hänsyn till de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag skolorna får och omständigheterna i övrigt. För att kunna avgöra huruvida avgifterna är skäliga bedöms i promemorian att hänsyn bör tas till samtliga bidrag som skolorna får, oavsett om dessa kommer från stat, kommun eller från exempelvis en främmande stat. Flera av remissinstanserna har tillstyrkt eller har inget att invända mot bedömningen.

Stockholm International School, The Tanto International School, Friskolornas riksförbund, Stockholms handelskammare, the Embassy of the USA samt *the British Embassy in Stockholm* avstyrker promemorians bedömning i sin helhet. De anser att förslaget inte uppfyller promemorians syfte, att öka antalet platser i internationella skolor i Sverige, utan att konsekvensen sannolikt blir den motsatta om enskilda huvudmäns möjligheter att ta ut avgifter begränsas. De flesta föreslår att gällande bestämmelser behålls. *Danderyds kommun* anser att förslaget riskerar medföra att internationella skolor får svårt att driva en utbildning med god kvalitet. *Stockholms handelskammare* bedömer också att posteringen av diplomater och personal vid internationella organisationer

riskerar påverkas negativt. Regeringens bedömning, att tillgång till god utbildning i internationella skolor är viktigt för att universitet, företag och andra arbetsgivare ska kunna attrahera kvalificerad arbetskraft och därigenom även att attrahera utländska företag att etablera sig i Sverige, kvarstår. Internationella skolor får dock bidrag på i princip samma sätt som fristående skolor om inte den enskilde huvudmannen på gymnasienivå väljer att avstå från att ansöka om offentlig finansiering i form av förklaring om bidragsrätt. Detta innebär att principen om avgiftsfrihet för offentligt finansierad utbildning måste beaktas dels när det gäller utbildning i sådana internationella skolor på grundskolenivå vars huvudmän ansöker om att bli godkända för att ta emot elever som har skolplikt i Sverige, dels när det gäller utbildning i sådana internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän ansöker om en förklaring om bidrag. Som framgått tidigare gör dock regeringen bedömningen att elevavgifter bör få tas ut, inte bara för merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, inklusive samtliga merkostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till IBO eller liknande organisationer, utan också för kostnader hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor tar emot. Mot den bakgrunden anser regeringen att bedömningen att avgifter bör vara skäligen med hänsyn till de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag skolorna får och omständigheterna i övrigt inte kommer att leda till att antalet platser i internationella skolor i Sverige kommer att minska och inte heller att posteringen av diplomater och personal vid internationella organisationer eller att de för Sveriges konkurrenskraft så viktiga internationella företagen kommer att påverkas negativt.

När det gäller hänsynstagande till de bidrag som lämnas av kommunerna har såväl *Lunds kommun* som *Stockholms kommun* framhållit att en kommun kan ha bakat in merkostnader i sin elevpeng till internationella skolor. En elevs hemkommun är skyldig att lämna bidrag till huvudmannen för en godkänd internationell skola på grundskolenivå om eleven får fullgöra skolplikten där och under förutsättning att eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven (24 kap. 4 § första stycket skollagen). Bidraget ska bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna (24 kap. 4 § andra stycket skollagen). Enligt förarbetena får dock vissa bestämmelser om bidraget en annan innebörd än för andra fristående skolor. Ersättning för särskilt stöd ska motsvara kostnaderna som skulle ha uppkommit om eleven gått i en av kommunen erbjuden utbildning. Sådana kostnader som är direkt hänförliga till att den internationella skolan inte följer den svenska läroplanen ska kommunen däremot inte vara skyldig att stå för (se prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 s. 80). En kommun är därför inte skyldig att ersätta sådana merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan eller merkostnader hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor tar emot. Sådana kostnader kan en internationell skola få ta ut som en elevavgift. Bedömningen av hur stora dessa kostnader är måste i första hand göras av huvudmannen för den internationella skolan. Regeringen anser dock att det vid bedömningen av vad som är en skäligen avgift är rimligt att ta hänsyn till vad som ingår i

den ersättning som hemkommunen betalar för elevens utbildning. Om en kommun frivilligt har lämnat ersättning för konceptspecifika kostnader bör den enskilde huvudmannen inte få ta ut en elevavgift i den utsträckning ersättningen täcker huvudmannens kostnader. Regeringen delar således promemorians bedömning att, för att avgöra huruvida avgifterna kan betecknas skäliga, hänsyn bör tas till samtliga bidrag som skolan får. Detta innebär att hänsyn även ska tas till de eventuella bidrag som en internationell skola får från annan stat.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att avgifterna ska vara skäliga med hänsyn till de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag skolorna får och omständigheterna i övrigt.

För internationella skolor som drivs av kommuner föreslås andra regler om avgifter (se vidare avsnitt 8.4).

7.7 Bidrag för utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB)

Regeringens förslag: En enskild huvudman som har fått en förklaring om bidragsrätt enligt bestämmelserna om internationella skolor på gymnasienivå och som anordnar sådan utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB) ska söka ersättning för elever som genomför sådan utbildning enligt de bestämmelser som gäller hemkommunens skyldighet att lämna bidrag till internationella skolor på gymnasienivå.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Göteborgs, Halmstads, Nacka, Södertälje, Täby, Uppsala, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Lärarförbundet samt Föräldraalliansen Sverige.*

Skälen för regeringens förslag

Huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå kan anordna utbildning som leder fram till International Baccalaureate, s.k. IB-utbildning. Huvudmännen föreslås i avsnitt 7.3 på ungefär motsvarande sätt som i dag kunna förklaras berättigade till bidrag från elevernas hemkommuner. Den internationella läroplanen, Diploma Programme, som leder fram till IB har utformats av International Baccalaureate Organization (IBO) och IB-utbildning kan endast ges under förutsättning att skolan är auktoriserad av IBO.

Som nämnts i avsnitt 7.7 kan även andra utbildningsanordnare än huvudmän för internationella skolor anordna IB-utbildning och de kan då, enligt 29 kap. 17 § skollagen, få ersättning från elevernas hemkommuner för kostnader för elevernas utbildning. Rätt till ersättning föreligger under förutsättning dels att hemkommunen var skyldig att

erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då IB-utbildningen påbörjades, dels att anordnarens avgifter till IBO betalas av staten. Av förordningen (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office framgår att det endast är kommuner och fristående skolor som, under vissa förutsättningar, kan få statsbidrag för avgifter till IBO.

Om en kommun eller en enskild huvudman för en fristående skola inom skolväsendet anordnar IB-utbildning riktar sig utbildningen i allmänhet inte till någon särskild elevkategori. Kommunen ska tillhandahålla utbildning till de ungdomar som är hemmahörande i kommunen och utbildning hos en kommunal huvudman kan därför inte utan en ändring i lagen rikta sig enbart till de elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. En enskild huvudman har inte motsvarande skyldighet att tillhandahålla utbildning. Om en sådan huvudman tillhandahåller IB-utbildning som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid skulle utbildningen kunna täckas av den föreslagna definitionen av internationell skola. Avsikten är dock inte att den enskilde huvudmannen för den fristående skolan därmed ska vara hänvisad till att ansöka om en förklaring om bidragsrätt i enlighet med de i avsnitt 7.3 föreslagna bestämmelserna om internationella skolor. Enligt regeringens uppfattning bör en utbildningsanordnare som uppfyller kraven i 29 kap. 17 § skollagen även fortsättningsvis kunna avstå från att ansöka om en förklaring om bidragsrätt och i stället begära ersättning enligt den sist nämnda paragrafen, under förutsättningen att alla villkor för detta är uppfyllda. Om en enskild har godkänts som huvudman för en internationell skola eller har fått en förklaring om bidragsrätt i enlighet med bestämmelserna om internationella skolor bör dock bidrag för eleverna vid den internationella skolan inte kunna lämnas enligt bestämmelserna i 29 kap. 17 §. Regeringen delar därför promemorians bedömning och föreslår att ett förtydligande av detta görs i sagda paragraf.

Som har framgått av avsnitt 7.6 har regeringen för avsikt att se över regleringen avseende bidrag till IB-utbildning som inte bedrivs av internationella skolor och i det sammanhanget även se över frågan om avgifter för sådan utbildning.

8 Kommuner får vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå

8.1 Medgivande att vara kommunal huvudman för en internationell skola på grundskolenivå

Regeringens förslag: En kommun ska efter medgivande från Statens skolinspektion få vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå, om utbildningen följer en internationell läroplan och om det finns behov av utbildningen.

Ett sådant medgivande ska kunna återkallas om kommunen inte följer ett föreläggande om att fullgöra sina skyldigheter och missförhållandet är allvarligt.

Beslut i fråga om medgivande för en kommun att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå samt beslut i fråga om återkallelse av ett sådant medgivande ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Regeringens bedömning: Kommuner ska även fortsättningsvis kunna bedriva utbildning enligt en internationell läroplan på gymnasienivå utan att kommunen är att betrakta som en huvudman för en internationell skola i skollagens mening, under förutsättning att utbildningen inte i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Göteborgs, Halmstads, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Lärarförbundet och Föräldraalliansen Sverige.*

Uppsala kommun ser fördelar med förslaget, då det ökar kommunens möjlighet att möta olika medborgares behov. *Stockholms kommun* anför att fördelen med förslaget är att verksamheten endast styrs av den internationella läroplanen och att kravet på att samtidigt följa den svenska läroplanen undanröjs.

Statens skolinspektion tillstyrker förslaget då det i lagen anges som förutsättning att det finns behov av sådan utbildning. Skolinspektionen utgår från att möjligheten för kommuner att enbart driva internationell skola enligt en internationell läroplan bör beaktas vid behovsprövningen.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och *Nacka kommun* tillstyrker förslaget att en kommun ska få vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå men anser att det inte ska behövas något medgivande från Skolinspektionen för att en offentlig huvudman ska kunna bedriva internationell skola. *Lunds universitet, SPSM* och *Helsingborgs kommun* tillstyrker förslaget, men anser att kommuner även ska ges möjlighet att driva internationella skolor på gymnasienivå om det finns behov av utbildningen.

Lärarförbundet anser att det kan uppstå problem om det tillkommer en enskilt driven internationell skola som konkurrerar med den kommunala internationella skolan och om den kommunala ska tvingas lägga ned eftersom det finns en enskilt driven internationell skola som skulle kunna täcka behovet.

Enligt *Friskolornas riksförbund* framgår det inte hur prövningen av behov ska göras med beaktande av konkurrensförhållanden, särskilt i förhållande till redan etablerade internationella skolor. Om förslaget ändå går igenom är förbundet positivt till att Skolinspektionen prövar och godkänner även internationella skolor med kommunal huvudman.

Lärarnas Riksförbund är inte principiellt emot förslaget, men saknar en analys av hur stort behovet är av kommunalt drivna internationella grundskolor. Förbundet anser också att det måste finnas synnerliga skäl för att för kommunala huvudmän ska beviljas tillstånd att bedriva internationella skolor.

Statskontoret, Statens skolverk, Futuraskolan och Friskolornas riksförbund avstyrker förslaget om att kommunala huvudmän ska få driva internationella skolor. Statskontoret anser sig inte utifrån promemorian kunna ta ställning till omfattningen och betydelsen av de problem som förslagen är avsedda att rätta till och därmed inte heller bedöma om förslagen är rimliga. Skolverket anser att det krävs starka skäl för att frångå att utbildningen i skolväsendet ska bedrivas enligt svensk läroplan samt att det i utredningen inte framkommit sådana skäl. *Futuraskolan* för ett liknande resonemang.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Behovet av att utvidga kretsen av huvudmän

I dag kan internationella skolor endast drivas av enskilda huvudmän. Flera kommuner har framfört önskemål om att en internationell skola även ska kunna drivas av en kommun eftersom det på vissa orter i landet finns arbetsgivare i form av internationella företag eller lärosäten som är beroende av att det finns utländsk arbetskraft med särskild kompetens. En förutsättning för att kunna anställa kvalificerad utländsk personal är att det finns utbildning för medföljande barn. Det finns därför enligt dessa kommuner behov av fler internationella skolor. Kommunerna efterfrågar möjligheten och pekar på behovet av att själva kunna driva utbildning enligt en internationell läroplan, exempelvis enligt International Baccalaureate Organisations (IBO) program.

Kommuner kan i dag anordna huvuddelen av undervisningen i grundskolan på engelska för elever som vistas i Sverige under en begränsad tid och har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen (9 kap. 14 § skolförordningen). För sådana elever kan kommuner som så önskar tillämpa internationell läroplan i form av IBO:s Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP) integrerat med den svenska läroplanen för grundskolan, Lgr 11. För elever som flyttar utomlands under skoltiden får skolor som tillämpar dessa program utfärda betyg och skriftliga omdömen enligt bestämmelser som utfärdas av IBO (9 kap. 16 § skolförordningen). På gymnasienivå har kommuner möjlighet att bedriva utbildning enligt IBO:s Diploma Programme, s.k. IB-utbildning (se avsnitt 5). Det finns ingen skyldighet för kommunala huvudmän att kombinera en sådan utbildning med svensk läroplan. När det gäller grundskolan följer dock av skollagen att en kommunal huvudman som vill tillämpa PYP och MYP i grundskolan är skyldig att även tillämpa den svenska läroplanen. I promemorian görs bedömningen att detta kan vara betungande för huvudmannen och även leda till mer arbete och längre skoldagar för eleverna.

I promemorian föreslås att kommuner efter medgivande av Skolinspektionen ska få vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå där utbildningen följer en internationell läroplan, om det finns behov av

sådan utbildning. Det görs vidare bedömningen att det mot bakgrund av kommuners möjligheter att bedriva IB-utbildning inte finns behov av att införa en möjlighet för kommuner att vara huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå. En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget eller bedömningen.

Det är kommunens ansvar att tillhandahålla utbildning för de barn som bor i kommunen. Skolinspektionen har dock kritiserat vissa kommuner för att de anordnar utbildning som inte följer den svenska läroplanen. *SKL* anför att det därför är angeläget att förslaget att kommuner ska få möjlighet att bedriva internationella skolor genomförs. Regeringen ser, i likhet med *Uppsala kommun*, fördelar med förslaget, då det ökar kommunens möjlighet att möta olika medborgares behov.

Regeringen uppfattar, liksom *SKL*, att det finns en efterfrågan på sådan utbildning på orter där det finns internationella företag eller andra arbetsgivare med större eller mindre inslag av internationell arbetskraft men där internationella skolor med enskild huvudman inte finns. Regeringen bedömer att det är betungande för eleverna på grundskolan att läsa enligt dubbla läroplaner. Den primära målgruppen, elever som vistas i landet för en begränsad tid, har inte heller behov av att läsa enligt dubbla läroplaner utan det är snarare till hinder för denna grupp. Den reglering som finns tillgodoser därför, enligt regeringens mening, inte det behov av utbildning som den primära målgruppen efterfrågar. Det är regeringens övertygelse att det är av yttersta vikt för att skapa förutsättningar för företag, lärosäten och andra arbetsgivare att attrahera kvalificerad arbetskraft från utlandet att det finns adekvat utbildning för medföljande barn. För att säkerställa att eleverna som är bosatta i Sverige under en begränsad tid får tillgång till efterfrågad utbildning, särskilt i de fall som en enskild huvudman inte har etablerat en internationell skola på orten, anser regeringen att en kommun bör få möjlighet att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå.

Skolverket avstyrker förslaget och anser att utgångspunkten i skolväsendet är att utbildningen ska bedrivas enligt svensk läroplan och att det krävs starka skäl för att frångå detta samt att det inte framkommit sådana skäl. *Futuraskolan* har en liknande invändning. Regeringen instämmer i Skolverkets synpunkt att utgångspunkten i skolväsendet är att utbildningen ska bedrivas enligt svensk läroplan. Internationella skolor utgör dock en särskild utbildningsform som inte ingår i skolväsendet. I nuvarande bestämmelser om internationella skolor föreskrivs om undantag från huvudregeln att elever som är bosatta i Sverige ska fullgöra sin skolplikt inom skolväsendet och vissa elever har i stället möjlighet att fullgöra skolplikten i internationella skolor. Regeringen anser att skälen för dessa bestämmelser även har bäring i förhållande till kommuner.

Några remissinstanser, bl.a. *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* och *Lunds universitet*, anser att kommuner även ska ges möjlighet att driva internationella skolor på gymnasienivå. Kommunerna kan i dag driva IB-utbildning på gymnasienivå. Utbildningen ingår inte i skolväsendet och riktar sig inte till någon särskild elevkategori. Med hänsyn till att elever som är bosatta i Sverige under en begränsad tid redan i dag har möjlighet att få utbildning enligt en internationell läroplan av en kommunal huvudman anser regeringen inte att det behö-

Prop. 2015/16:17 ver införs en möjlighet för kommuner att bedriva internationella skolor på gymnasienivå, dvs. skolor som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Medgivande av Skolinspektionen och begränsning till utbildning som följer en internationell läroplan

Vissa remissinstanser, bl.a. *Nacka kommun* och *SKL*, anser att det inte ska behövas något medgivande från Skolinspektionen för att en offentlig huvudman ska kunna bedriva en internationell skola på grundskolenivå. Bestämmelserna om att elever får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola utgör undantag från huvudregeln om att elever som är bosatta i Sverige ska fullgöra skolplikten i en grundskola inom skolväsendet. Regeringen anser därför att en kommunal huvudman, på motsvarande sätt som en enskild huvudman, ska ansöka hos Skolinspektionen om ett medgivande om att få vara huvudman för en internationell grundskola.

Enligt den föreslagna definitionen i avsnitt 6 avses med internationell skola en skola där utbildningen inte följer en svensk läroplan, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Regeringen har, som nämnts ovan, bedömt att det finns ett behov av att säkerställa att medföljande barn till i Sverige tidsbegränsat anställd utländsk personal får adekvat utbildning. Sådan personal kommer sällan från ett och samma land utan ofta från flera olika länder. För att säkerställa medföljande barns behov av adekvat utbildning är det därför inte i första hand utbildning enligt ett annat lands läroplan som behövs. De kommuner som har framfört önskemål om att få vara huvudmän för internationella skolor har efterfrågat en möjlighet att bedriva utbildning enligt en internationell läroplan. Regeringen anser därför, i likhet med vad som anges i promemorian, att behovet kan tillgodoses genom att kommunerna får möjlighet att få ett medgivande att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå där utbildningen följer en internationell läroplan.

Behovsprövning

I promemorian föreslås att en kommunal huvudman ska kunna få ett medgivande att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå under förutsättning att det finns ett behov av utbildningen. *Lärarnas Riksförbund* anser att det måste finnas synnerliga skäl för att för kommunala huvudmän ska beviljas tillstånd att bedriva internationella skolor. *Friskolornas riksförbund* avstyrker förslaget eftersom det inte framgår hur prövningen av behov ska göras och med beaktande av konkurrensförhållanden, särskilt i förhållande till redan etablerade internationella skolor. Enligt regeringens uppfattning finns det bara skäl att tillåta kommuner att bedriva en internationell skola när det finns behov av en sådan skola, dvs. när det finns ett tillräckligt stort elevunderlag som behöver utbildning enligt en internationell läroplan. Så är inte fallet om tillräckligt många sådana elevplatser tillhandahålls av enskilda huvudmän. Vidare anser regeringen att syftet med ändringen, dvs. att möjliggöra för kommuner att se till att elever som är bosatta i Sverige under en begränsad tid får tillgång till efterfrågad utbildning, inte skulle uppfyllas om ett krav på ”synnerliga skäl” skulle uppställas för att kom-

muner ska medges att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå.

Läraryrket anser att det kan uppstå problem om det tillkommer en enskilt driven internationell skola som konkurrerar med den kommunala, och om den kommunala ska tvingas lägga ned eftersom det finns en enskilt driven internationell skola som skulle kunna täcka behovet. För att en enskild ska få ett godkännande som huvudman för en internationell skola krävs en godkännande av Skolinspektionen. Ett villkor för godkännandet är att det kan antas att det finns ett tillräckligt elevunderlag för att bedriva en stabil verksamhet. Om elevunderlaget är tillräckligt stort finns inget som hindrar att både en enskild och en kommun driver internationella skolor. Elevunderlaget kan förändras över tid och ett minskat elevunderlag kan skapa problem hos båda huvudmännen. Regeringen anser dock inte att ett minskat elevunderlag innebär att det är just den kommunala huvudmannen som ska tvingas lägga ned sin verksamhet. När väl en skola har etablerats måste det vara upp till huvudmannen, oavsett om den är kommunal eller enskild, att avgöra om det är möjligt att driva verksamheten vidare.

Regeringen föreslår således att Skolinspektionen, efter ansökan, ska få besluta om ett medgivande för en kommun att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå, om det finns behov av utbildningen. *Statens skolinspektion* anser det att bör ankomma på kommunen att visa att det finns ett tillräckligt elevunderlag. Det följer av allmänna förvaltningsrättsliga principer att kommunen som sökande ska visa att förutsättningarna för ett medgivande är uppfyllda, varför regeringen delar Skolinspektionens synpunkt.

Återkallelse och överklagande

Internationella skolor med enskild huvudman på grundskolenivå ska såväl enligt gällande rätt som enligt regeringens förslag i avsnitt 7.3 godkännas av Skolinspektionen om de vill ta emot elever som har skolplikt i Sverige. Enligt skollagen får en tillsynsmyndighet återkalla ett godkännande om myndigheten har meddelat om huvudmannen inte följt ett föreläggande om att fullgöra sina skyldigheter och missförhållandet är allvarligt (26 kap. 13 § skollagen). Regeringen anser att det saknas skäl att ha en avvikande reglering för kommunala huvudmän. Tillsynsmyndigheten bör således ges rätt att under motsvarande förutsättningar återkalla ett medgivande för en kommunal huvudman att bedriva en internationell skola på grundskolenivå. Skolinspektionens beslut om medgivande för en kommun att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå eller återkallelse av ett sådant medgivande bör vidare, i likhet med vad som gäller i frågor om godkännande och återkallelse av ett godkännande av internationella skolor med enskild huvudman på grundskolenivå, kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

8.2 Målgrupp för internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman

Regeringens förslag: Elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid ska få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en kommunal huvudman. Även elever som under längre tid har gått i skola utomlands och vill avsluta sin utbildning i Sverige och elever beträffande vilka det finns grundad anledning att anta att de kommer att lämna Sverige för en längre tid, ska få fullgöra skolplikten i en sådan skola. Slutligen ska elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda sina vårdnadshavare och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå med en kommunal huvudman.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås dock inte att elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda sina vårdnadshavare och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen ska få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå med en kommunal huvudman.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Göteborgs, Halmstads, Södertälje, Täby, Uppsala, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Tyska skolan, Lärarförbundet och Föräldraalliansen Sverige.*

Statens skolinspektion anser att det är viktigt att det tydligt framgår vilka elever som är målgrupp och som får antas till en internationell skola hos en kommunal huvudman.

Lunds universitet anser att en målgruppsdefinition motverkar etableringen av internationella skolor. Om definitionen ska vara kvar bör enligt universitetet ”längre tid” utgå och ersättas av att ”ha påbörjat eller ska fortsätta utbildningen i annat land”.

Gävle kommun, Helsingborgs kommun, Umeå kommun samt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att målgruppen ”elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med minst en av vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen” bör vara en målgrupp även i kommunala internationella skolor. *Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)* avstyrker förslaget av samma anledning.

SKL anser att skillnaden i målgrupp mellan kommunala och fristående internationella skolor inte är befogad eftersom vissa elever som är permanent bosatta i landet redan i dag kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola.

Statens skolverk tillstyrker förslagen, med de förbehåll som anges i avsnitt 7.1.

Regeringen har i avsnitt 6 föreslagit en definition av internationella skolor. Den primära målgruppen är enligt definitionen elever som är bosatta i Sverige under begränsad tid. Regeringen har vidare i avsnitt 7.1 föreslagit att, utöver den primära målgruppen, ytterligare tre kategorier av elever ska få fullgöra sin skolplikt i en internationell skola med enskild huvudman. Det gäller elever som har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige, elever beträffande vilka det finns grundad anledning att anta att de kommer att lämna Sverige för en längre tid och elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med minst en av vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen.

När det gäller en internationell skola med kommunal huvudman föreslås i promemorian att samtliga ovan nämnda elevkategorier, utom den sista, ska vara målgrupper för en sådan skola. En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt eller har inget att invända mot förslagen.

Syftet med möjligheten för kommunala huvudmän att driva internationell skola på grundskolenivå är att säkerställa att medföljande barn till kvalificerad utländsk arbetskraft får den utbildning som de efterfrågar. Som nämnts tidigare är den primära målgruppen elever som är bosatta i Sverige för begränsad tid. Vissa elever, som kommer som medföljande barn, kan dock falla utanför den primära målgruppen. Elever som flyttar mellan Sverige och ett annat land permanent eller under längre perioder kan ha ett stort behov av smidiga övergångar mellan olika skolsystem för att kunna uppnå en fullständig skolgång. Regeringen delar därför promemorians bedömning att även elever som under längre tid har gått i skola utomlands och som vill avsluta sin utbildning i Sverige och elever beträffande vilka det finns grundad anledning att anta att de ska lämna Sverige för en längre tid bör få möjlighet att gå i en internationell skola med en kommunal huvudman.

I promemorian görs vidare bedömningen att den fjärde målgruppen för internationella skolor med enskilda huvudmän, dvs. elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med minst en av vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen, inte ska vara målgrupp för internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman. *Gävle, Helsingborgs och Umeå kommuner*, *SPSM* och *SKL* anser att dessa elever bör utgöra en målgrupp även i kommunala internationella skolor.

Internationella skolor med kommunal huvudman föreslås i avsnitt 8.1 bara få bedriva utbildning efter en internationell läroplan och inte efter annat lands läroplan. Då undervisning enligt internationella läroplaner bedrivs på engelska är det endast elever som har engelska som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna som kan komma att ingå i en fjärde elevkategori. De skäl som i avsnitt 7.2 anförs varför elever som har undervisningsspråket som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna bör ha möjlighet att gå i en internationell skola med enskild huvudman, har dock bäring även om de enda elever som kan komma i fråga är sådana som har engelska som dagligt umgängesspråk. Regeringen föreslår därför, till skillnad från prome-

morian, att även elever som har undervisningsspråket som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen ska ha möjlighet att fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå med en kommunal huvudman.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman ska få ta emot skolpliktiga elever som vistas i Sverige för en begränsad tid, skolpliktiga elever som under längre tid har gått i skola utomlands och vill avsluta sin utbildning i Sverige, skolpliktiga elever beträffande vilka det finns grundad anledning att anta att de kommer att lämna Sverige för en längre tid och skolpliktiga elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med minst en av vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen.

8.3 Övriga bestämmelser om internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman

Regeringens förslag: Den insyns rätt som den kommun där en internationell skola är belägen har enligt skollagen, ska inte gälla internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman.

När en elev tas emot i en internationell skola på grundskolenivå med kommunal huvudman ska samma regler om bidrag från hemkommunen gälla som när en elev tas emot i en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola vars huvudman är en kommun.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Göteborgs, Halmstads, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö, Älmhults och Örebro kommuner, Göteborgsregionens kommunalförbund, Tyska skolan, Lärarförbundet och Sydsvenska industri- och handelskammaren.*

Skälen för regeringens förslag

Den kommun där en internationell skola är belägen har enligt skollagen rätt till insyn i verksamheten, så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt skollagen och tillgodose allmänhetens behov av insyn (24 kap. 7 § skollagen). Motsvarande gäller i förhållande till fristående skolor inom skolväsendet (se t.ex. 10 kap. 41 §). Insynsbestämmelserna ger alltså kommuner rätt till insyn i verksamhet som bedrivs av enskilda. När det gäller en kommun som, i enlighet med vad som föreslås i avsnitt 8.1, får ett medgivande från Statens skolinspektion att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå behövs det inget särskilt stöd i författning för att kommunen ska få insyn i verksamheten. Bestämmelsen om lägeskommunens insyns rätt bör därför preciseras så att den enbart omfattar insyn i internationella skolor vars huvudman har fått ett godkännande eller en förklaring om rätt till bidrag, dvs. enskilda huvudmän.

I likhet med vad som i dag gäller för internationella skolor med enskild huvudman bör en internationell skola på grundskolenivå som drivs av en kommun vara öppen för alla elever som tillhör målgruppen. Skolorna bör alltså kunna ta emot elever från hela landet. Eftersom kommunen har en skyldighet att tillhandahålla sina kommuninvånare skolgång bör dock den kommun som driver skolan ha rätt att prioritera elever från den egna kommunen vid urval, om det inte finns plats för alla behöriga sökande.

Utöver vad som har föreslagits beträffande målgrupp och vilken läroplan som kan tillämpas samt nämnts ovan om urval föreslås att samma regler ska gälla för kommunala internationella skolor som för internationella skolor på grundskolenivå med enskild huvudman. Som regeringen närmare utvecklar i avsnitt 8.3 gör regeringen dock bedömningen att utbildningen på en internationell skola med kommunal huvudman bör vara avgiftsfri.

Om en elev fullgör sin skolplikt i en internationell skola med kommunal huvudman bör således elevens hemkommun vara skyldig att betala ersättning till den internationella skolans kommunala huvudman enligt samma regler som gäller för bidrag till en enskild huvudman för en internationell skola. Detta underlättar för elever att gå i en annan kommuns internationella skola. Det blir samtidigt enklare för en kommun att ta emot elever från en annan kommun.

På samma sätt som när det gäller internationella skolor vars huvudmän är enskilda och har fått godkännande eller förklaring om bidragsrätt bör frågor om utbildningens innehåll, särskilt stöd, elevhälsa, avgifter, mottagande, urval och informationsskyldighet regleras på förordningsnivå (jfr avsnitt 7.4). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreslås därför bemyndigas att meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola vars huvudman är en kommun.

8.4 Avgifter i internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman

Regeringens bedömning: För elever i en internationell skola på grundskolenivå med kommunal huvudman bör utbildningen vara avgiftsfri.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslagen. Detta gäller bl.a. *Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Barnombudsmannen, Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Borås, Halmstads, Södertälje, Täby, Uppsala, Växjö, Älmhults och Örebro kommuner, Tyska skolan och Lärarförbundet.*

Stockholms och Umeå kommuner, Göteborgs Universitet och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ser positivt på förslaget men menar samtidigt att samma lagstiftning om avgiftsfrihet bör gälla alla internationella skolor oavsett huvudman. *Gävle kommun* och *Föräldraliansen Sverige* förespråkar att skolan ska vara avgiftsfri för alla elever. *Lunds universitet* anser att avgiftsfrihet i internationella skolor med kommunal huvudman är viktigt då många universitetsstudierande och stipendiater som kommer har begränsade ekonomiska möjligheter, varför en avgift för medföljande barns skolgång skulle kunna försvåra familjesituationen eller omöjliggöra rekrytering. Universitetet menar dock att det är svårt att bedriva en internationell utbildning med de merkostnader

det medför för samma skolpeng som en ordinarie skola. En internationell utbildning innebär enligt universitetet merkostnader i form av utländska lärare, mer kompetensutveckling utomlands, utökat vaccinationsprogram, flerspråkiga bibliotek, mer specialanpassad undervisning för att ständigt möta de olika kunskapsnivåer som eleverna har, en konstant ström av nyttillkomna och mycket annat.

Föräldraalliansen Sverige uttrycker funderingar huruvida kostnaderna för kommunerna kan bli enbart ”ringa”. Förbundet anser att det finns risk för att det kan komma att kosta en hel del i form av t.ex. högre lärartäthet och fler arbetstimmar. *Lunds och Stockholms kommuner* och *Göteborgs universitet* framhåller också att merkostnaden för en kommunal huvudman för att bedriva en internationell skola på grundskolenivå inte kan bedömas som ringa, utan att en kommunal huvudman har samma kostnader som en enskild huvudman om man följer en internationell läroplan. Lunds kommun tillfogar att de enskilda huvudmännens möjlighet att ta ut avgift för sina merkostnader kan komma att ge dem konkurrensfördelar. Om det i en kommun finns internationella skolor med både kommunal och enskild huvudman bör villkoren vara lika. Enligt Göteborgs universitet kan dessa olika förutsättningar leda till ökad segregering av olika elevgrupper och att tanken med en likvärdig skola för samtliga elever försvinner. *Helsingborgs kommun* framhåller att en kommunal huvudman som anordnar PYP och MYP inom grundskolan i dag omfattas av betydligt högre kostnader än en grundskola som endast bedriver undervisning enligt svensk läroplan. Om den föreslagna lagändringen genomförs bör enligt kommunen bestämmelsen om bidrag till en fristående internationell skola ändras på så sätt att en fristående internationell skola inte får ta ut avgifter från de elever som kommunen lämnar bidrag för.

Göteborgs kommun avstyrker förslaget och anser att avgifter ska kunna tas ut av både fristående och kommunala huvudmän.

Skälen för regeringens bedömning

Som framgår av avsnitt 7.6 ska utbildningen inom skolväsendet enligt skollagen vara avgiftsfri. Det får dock förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. För grundskolan och motsvarande skolformer gäller därutöver att eleverna utan kostnad ska ha tillgång till böcker och andra lärvärtyg som behövs för en tidsenlig utbildning, erbjudas näringsriktiga skolmåltider samt att avgifter i samband med ansökan om plats inte får tas ut (se bl.a. 10 kap. 10 § första stycket och 11 § första stycket skollagen).

I dag kan en kommunal huvudman anordna International Baccalaureate Organizations program Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP) integrerat med den svenska läroplanen. Utbildningen är då i princip helt avgiftsfri (10 kap. 10 och 11 §§ skollagen). Regeringen har i avsnitt 7.6 bedömt att en internationell skola med enskild huvudman får ta ut avgifter för utbildningen i den mån skolan har rimliga merkostnader som är kopplade till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan eller att skolans målgrupp inte är densamma som inom skolväsendet. *SKL* uttrycker sin förståelse för att anordnandet av utbildning som följer en

internationell eller ett annat lands läroplan kan medföra vissa merkostnader. Samtidigt anser SKL att en ordning där internationella skolor med enskild huvudman kan ta ut avgifter, men inte internationella skolor med kommunal huvudman, inte är helt tillfredsställande.

I promemorian görs bedömningen att det kan antas att eventuella merkostnader för en kommun att bedriva internationell skola är av ringa omfattning. Flera remissinstanser, bl.a. *Helsingborgs kommun* menar att detta inte stämmer. En kommunal huvudman som anordnar PYP och MYP inom grundskolan omfattas enligt kommunen av betydligt högre kostnader än en grundskola som endast bedriver undervisning enligt svensk läroplan. Detta bekräftas av *Lunds kommun*, som angett merkostnaden per elev för undervisning knuten till IBO:s program till 21 890 per år. Regeringen anser att det är rimligt att förutsätta att kommuner på samma sätt som enskilda huvudmän har kostnader som är specifikt relaterade till att de tillämpar en internationell läroplan eller till att den internationella skolan i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige under en begränsad tid. Därmed gör regeringen, till skillnad från promemorian, inte bedömningen att kommuner kan antas ha enbart ringa merkostnader för att driva internationella skolor.

Det är kommunens ansvar att tillhandahålla skolgång för de barn som bor i kommunen. Möjligheten för kommunen att vara huvudman för en internationell skola ökar kommunens möjligheter att tillgodose kommuninvånarnas olika behov, vilket kan vara gynnsamt för det lokala näringslivet i kommunerna. Att erbjuda utbildning på en internationell skola är ett frivilligt åtagande för kommunerna. Regeringen bedömer att det får anses vara upp till varje kommun att avgöra om de fördelar som följer av att driva en internationell skola överväger den merkostnad det innebär att tillhandahålla sådan utbildning.

Vissa remissinstanser anser att de enskilda huvudmännens möjlighet att ta ut avgift för sina merkostnader kan komma att ge dem konkurrensfördelar och att villkoren bör vara lika om det i en kommun finns internationella skolor med både kommunal och enskild huvudman. Enligt bl.a. *Göteborgs universitet* kan de olika förutsättningarna för huvudmännen leda till ökad segregering av olika elevgrupper och att tanken med en likvärdig skola för samtliga elever försvinner. För att en kommun ska få ett medgivande att vara huvudman för en internationell skola ska det finnas ett behov av utbildning enligt en internationell läroplan. Kommunen får göra ett val om utbildningen ska drivas trots de merkostnader som följer. För att en internationell skola med en enskild huvudman ska bli godkänd krävs ett elevunderlag för en stabil verksamhet. Det kan naturligtvis uppstå konkurrensfördelar för den enskilde huvudmannen beroende på vilka behov de enskilda eleverna har och hur mycket kommunen väljer att satsa på sin internationella skola. Trots detta menar regeringen att principen om avgiftsfrihet måste anses grundläggande för kommunal utbildningsverksamhet, även när det gäller internationella skolor på grundskolenivå. Regeringen fäster också avseende vid *Lunds universitets* synpunkt, att många universitetsstudier och stipendiater som kommer till Sverige har begränsade ekonomiska möjligheter varför en avgift för de medföljande barnens skolgång skulle kunna försvåra familjesituationen eller omöjliggöra rekrytering. Det visar, menar regeringen, att föräldrarna till målgruppen elever som vistas begränsad tid i

landet är en heterogen grupp, och att det kan finnas behov av utbildning för dessa elever som inte självklart kan tillgodoses av enskilda huvudmän.

Prop. 2015/16:17

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att skollagens bestämmelser om avgifter i grundskolan ska gälla även för internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman.

9 Ytterligare om hemkommunens skyldighet att lämna bidrag till internationella skolor

Regeringens förslag: Med anledning av förslagen om bemyndiganden för regeringen i avsnitt 7.3 och 8.3 ska det göras en konsekvensändring i nu gällande bemyndigande i skollagens kapitel om särskilda utbildningsformer. Ändringen innebär att bemyndigandet inte längre ska gälla utbildning i internationella skolor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag till internationella skolor.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian lämnas inte något förslag om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska få meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag till internationella skolor.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget i den del det avser att nu gällande bemyndigande i 24 kapitlet inte ska omfatta utbildning på internationella skolor.

Förslaget om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska få meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag till internationella skolor har inte remissbehandlats. Som framgår i avsnitt 3 har dock ett antal remissinstanser, bl.a. *Statens skolverk*, *Statens skolinspektion* och *Sveriges kommuner och landsting*, beretts tillfälle att yttra sig över ett utkast till lagrådsremiss. Några synpunkter har inte framförts.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i avsnitt 7.3 föreslagit att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter dels om vad som krävs i fråga om utbildningen för att en enskild huvudman på grundskolenivå ska bli godkänd, dels om utbildningen vid en skola vars huvudman har fått ett sådant godkännande. Regeringen har vidare i avsnitt 8.3 föreslagit att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman är en kommun.

I den nu gällande förordningen (2011:683) om bidrag till internationella skolor finns bl.a. bestämmelser om redovisning och utbetalning av det bidrag som kommunen lämnar för en elev i en internationell skola. Enligt 5 § ska en kommun kunna redovisa för skolan

hur stor del av bidraget som är ersättning för lokaler respektive mervärdesskatt och enligt 6 § ska bidragen betalas ut med en tolfedel varje månad, om skolan och kommunen inte kommer överens om annat. I promemorian föreslås att de nya föreslagna bemyndigandena ska ersätta det nu gällande bemyndigandet i 24 kap. skollagen i fråga om internationella skolor. Enligt 8 kap. 2 § första stycket 3 regeringsformen ska föreskrifter meddelas genom lag om de avser grunderna för kommunernas organisation och verksamhetsformer och för den kommunala beskattningen samt kommunernas befogenheter i övrigt och deras åligganden. Nämda bestämmelser i förordningen om bidrag för internationella skolor utgör enligt regeringens uppfattning sådana bestämmelser som avser ”kommunernas befogenheter i övrigt och deras åligganden”. Enligt 8 kap. 3 § regeringsformen kan dock riksdagen bemyndiga regeringen att meddela sådana föreskrifter. Mot denna bakgrund anser regeringen att det finns behov av ytterligare ett bemyndigande utöver de som föreslagit i avsnitt 7.3 och 8.3. Det föreslås således att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag för de elever som får utbildning i en internationell skola.

10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagen om ändring i skollagen ska träda i kraft den 1 januari 2016.

Ett godkännande av en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman ska, om det gäller vid ikraftträdandet, fortsätta att gälla som ett godkännande av huvudmannen enligt de nya bestämmelserna, om huvudmannen har förklarats berättigad till bidrag. I annat fall ska godkännandet upphöra att gälla den 1 februari 2016.

En förklaring om bidragsrätt för en enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå ska, om det gäller vid ikraftträdandet, fortsätta att gälla som en förklaring om bidragsrätt för huvudmannen enligt de nya bestämmelserna.

Ett beslut av regeringen enligt nu gällande bestämmelser om att en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman ska få ta emot andra skolpliktiga barn än sådana som är bosatta i Sverige endast för en kortare tid eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en sådan skola, ska gälla som ett medgivande att ta emot andra barn än de som hör till målgrupperna för internationella skolor enligt de nya bestämmelserna.

En elev som har skolplikt och som, före ikraftträdandet, har påbörjat utbildning i en godkänd internationell skola på grundskolenivå eller har fått ett beslut om att han eller hon kommer att tas emot i en sådan skola ska få fullgöra skolplikten i en internationell skola även efter ikraftträdandet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås dock att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2015.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*, *Lunds* och *Stockholms kommuner* anser att det är mycket angeläget att införa den förändring som innebär att kommuner kan bedriva internationella skolor och att denna del av de föreslagna lagändringarna därför bör träda i kraft tidigare än den 1 juli 2015.

British International School of Stockholm (BISS) anför att om förslaget med ett praktiskt avgiftsförbud blir verklighet kommer BISS att behöva lägga ned en verksamhet som BISS har drivit framgångsrikt under 35 år. För att undvika att barn hamnar i kläm kommer det enligt BISS att behövas en övergångsperiod på tre till fyra år för att de barn som nyligen flyttat till Sverige ska kunna gå kvar i skolan under den tid föräldrarnas kontrakt löper.

Skälen för regeringens förslag

I avsnitt 8.1 föreslås att kommuner efter medgivande från Statens skolinspektion ska få vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå. Regeringen anser, i likhet med *SKL*, att detta förslag bör träda i kraft så snart som möjligt. Övriga förslag bör träda i kraft vid samma tidpunkt. Det föreslås därför att lagen om ändring i skollagen ska träda i kraft den 1 januari 2016.

När det gäller frågan om elevavgifter – som regleras på förordningsnivå – gör regeringen, till skillnad från promemorian, bedömningen att inte bara rimliga merkostnader som är hänförliga till att den internationella skolan följer en annan läroplan än den svenska, utan även sådana merkostnader som är hänförliga till att internationella skolor riktar sig till en annan målgrupp än skolor inom skolväsendet, kan ligga till grund för skäligena elevavgifter. Regeringen har med anledning härav i avsnitt 7.6 gjort bedömningen att kommande förordningsändringar varken kommer att leda till att antalet platser i internationella skolor i Sverige kommer att minska eller till att posteringen av diplomater och personal vid internationella organisationer eller de för Sveriges konkurrenskraft så viktiga internationella företagen kommer att påverkas negativt. Regeringen delar därför inte *BISS* bedömning att det kommer att behövas en övergångsperiod om flera år innan de nya förordningsbestämmelserna träder i kraft.

Fortsatt giltighet för äldre godkännanden m.m.

Enligt förslaget i avsnitt 7.3 ska bidragsrätt följa redan av det förhållandet att en enskild har godkänts som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå. Därför föreslås att ett godkännande av en internationell skola med enskild huvudman enligt dagens bestämmelser ska fortsätta att gälla som ett godkännande av huvudmannen under förutsättning att denne förklarats berättigad till bidrag. Om en internationell skola är godkänd enligt gällande regler, utan att ha förklarats berättigad till bidrag, bör godkännandet upphöra att gälla när de nya bestämmelserna träder i kraft. Någon sådan skola finns dock inte, såvitt regeringen känner till.

Även huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå som har förklarats berättigade till bidrag enligt de regler som gäller i dag bör ha fortsatt bidragsrätt när de nya reglerna träder i kraft. Det föreslås därför att en förklaring om rätt till bidrag för en internationell skola på gymnasienivå som gäller vid ikraftträdandet ska fortsätta att gälla som en förklaring enligt de nya bestämmelserna.

Fullgörande av skolplikt

I avsnitt 7.1 föreslås regler som innebär tydligare avgränsningar av vilka elever som ska kunna fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå. Det framstår som rimligt att elever som har börjat fullgöra sin skolplikt i en internationell skola med stöd av dagens regler, men som faller utanför enligt de nya regler som föreslås i avsnitt 7.1, inte ska behöva avbryta sin skolgång i den internationella skolan och att de vid behov även ska kunna byta till en annan internationell skola. Även elever som före ikraftträdandet har fått ett besked från en internationell skola om att de kommer att tas emot vid skolan bör få fullgöra sin skolplikt i en sådan skola. Det föreslås därför att den som före ikraftträdandet har fått ett beslut om att han eller hon kommer att tas emot i en internationell skola på grundskolenivå och den som vid denna tidpunkt redan har påbörjat utbildning i en sådan skola fortsatt ska få fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå.

Det föreslås även att medgivanden av regeringen om att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra elever än de som tillhör målgruppen ska fortsätta att gälla som ett medgivande enligt de nya bestämmelserna.

11 Konsekvenser av förslagen

11.1 Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen samt ekonomiska och administrativa konsekvenser för kommunerna

Av 14 kap. 3 § RF framgår att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Bestämmelsen ger uttryck för en proportionalitetsprincip när det gäller inskränkningar i den kommunala självstyrelsen.

Regeringen föreslår i avsnitt 8.1 att kommuner ska ges möjlighet att vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå som följer en internationell läroplan under förutsättning att det finns behov av utbildningen. Då det enligt förslaget är frivilligt för kommunerna att bedriva internationella skolor gör regeringen bedömningen att förslaget inte medför några nya åtaganden för kommunerna och att förslaget därmed inte medför några konsekvenser för den kommunala själv-

styrelsen. SKL delar regeringens uppfattning om att förslagen inte innebär något utökat åtagande för kommunerna.

I avsnitt 8.4 gör regeringen bedömningen att utbildningen i en internationell skola på grundskolenivå bör vara avgiftsfri för eleverna. Att driva internationella skolor utgör som ovan nämnts ovan inte något utökat åtagande för kommunerna, varför merkostnader för att driva sådana skolor är frivilliga. Den kommunala finansieringsprincipen ska därmed inte tillämpas.

11.2 Ekonomiska konsekvenser för staten

Kostnader för statsbidrag för utbildning av vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige

Enligt förordningen (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige lämnas statsbidrag för barn och ungdomar som är familjemedlemmar till person som tillhör främmande makts beskickning eller lönade konsulat eller en internationell organisation alternativt vars vårdnadshavare arbetar i Sverige och är medborgare i EU/EES-land eller Schweiz. Hemkommunen, dvs. den kommun som barnet eller ungdomen stadigvarande vistas i, kan ansöka om statsbidrag. Om eleven deltar i utbildning hos en enskild huvudman betalar kommunen ersättningen till den enskilda huvudmannen. Statsbidrag lämnas med ett belopp som motsvarar hemkommunens kostnad för barnets eller elevens utbildning.

Skolverket betalade för höstterminen 2013 ut 12 287 162 kronor till 11 kommuner för sammanlagt 315 barn och ungdomar. Av dessa gick 134 elever i internationell skola på grundskolenivå och 9 i internationell skola på gymnasienivå. För vårterminen 2014 betalades 12 707 042 kronor ut till 15 kommuner för 309 barn och ungdomar. Av dessa gick 116 elever i internationell skola på grundskolenivå och 21 i internationell skola på gymnasienivå. Statens skolverk anser att ändringarna kan medföra ökade kostnader för statsbidrag till de internationella skolorna om antalet skolor och elever ökar.

Regeringen bedömer att en ökning av antalet internationella skolor troligen kommer att ske huvudsakligen genom att kommuner startar sådana skolor. Antalet kommuner där det bedöms att det finns behov av utbildning i internationella skolor på grundskolenivå kan i sig antas bli litet. Statsbidraget betalas enligt förordningen vidare ut enbart för de elevgrupper som beskrivits ovan. Regeringen bedömer därför att de ekonomiska konsekvenserna av förslagen är marginella och därmed rymts inom nuvarande ekonomiska ramar för statsbidraget.

Statens skolinspektion

I promemorian görs bedömningen att förslagen i promemorian inte innebär att ytterligare medel behöver tillföras Statens skolinspektion. *Skolinspektionen* delar inte denna bedömning utan anser att frågan om resurstilldelning bör utredas vidare.

Enligt gällande rätt ska en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman godkännas av Statens skolinspektion för att skolan ska

kunna ta emot skolpliktiga elever. För att huvudmannen ska kunna få bidrag från elevernas hemkommuner krävs att Skolinspektionen förklarar huvudmannen berättigad till bidrag. I avsnitt 7.3 föreslås att Skolinspektionen i stället ska pröva om en enskild ska godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå och att bidragsrätt ska följa med godkännandet. *Statens skolinspektion* bedömer att förslaget medför en förenkling av regleringen och av handläggningen av godkännanden. Eftersom handläggning av godkännande och förklaring om bidragsrätt avseende internationella skolor på grundskolenivå i regel görs samtidigt bör detta dock inte innebära någon större skillnad i förhållande till de arbetsinsatser som utförs av Skolinspektionen i dag.

I avsnitt 7.3 föreslås också att Skolinspektionen, i ärenden om godkännande av enskilda som huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå och ärenden om förklaring om bidragsrätt för enskilda huvudmän för internationella skolor på gymnasienivå, ska pröva om det finns ett tillräckligt elevunderlag. Vidare föreslås i avsnitt 7.3 att Skolinspektionen inte längre ska fatta beslut om det högsta antalet folkbokförda elever som ska omfattas av bidragsrätten. Huvudmän som vill utöka antalet platser på en skola kommer alltså inte längre att behöva ansöka om detta. Sammantaget bedömer regeringen att dessa förslag kan leda till en marginell minskning av de arbetsinsatser som krävs av Skolinspektionen.

Kommuner föreslås i avsnitt 8.1 få driva internationella skolor på grundskolenivå efter medgivande från Skolinspektionen. Detta förslag innebär att en ny ärendetyp tillkommer hos Skolinspektionen. Antalet kommuner där det finns behov av utbildning i internationella skolor kan dock antas vara litet, varför antalet ansökningar också bör bli litet. Inte heller detta förslag bedömer regeringen medföra några förändringar av betydelse för Skolinspektionens arbete.

Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att inga ytterligare medel behöver tillföras Skolinspektionen med anledning av förslagen i promemorian.

Domstolarna

Regeringen gör i avsnitt 7.3 bedömningen att beslut i fråga om godkännande av en enskild som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå och beslut i fråga om återkallelse av sådana beslut, liksom hittills, bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I avsnitt 8.1 föreslås att även beslut i fråga om medgivande för kommuner att driva internationella skolor och beslut i fråga om återkallelse av sådana medgivanden ska kunna överklagas. Som nämnts ovan kan det antas att endast ett begränsat antal av Sveriges kommuner är intresserade av att driva internationella skolor. Antalet ärenden där kommuner kommer att få avslag på sådana ansökningar och överklaga Skolinspektionens beslut bör därför också bli begränsat.

Förslaget bedöms inte innebära att ytterligare medel behöver tillföras domstolarna.

Förslagen om internationella skolor berör nio internationella skolor med enskild huvudman med totalt drygt 3 000 elever. Av promemorian framgår att skolornas avgifter i hög grad skiljer sig åt i storlek samt att arbetsgruppen utifrån de uppgifter och förklaringar som lämnats av rektorer och representanter för huvudmännen vid de skolor som besökts anser att det är svårt att avgöra vad som är skäligen avgifter. I promemorian anges att dess förslag innebär en viss begräsning av möjligheten för enskilda huvudmän som bedriver internationella skolor att ta ut avgifter för denna verkssamhet. *Regelrådet* och *Stockholms handelskammare* konstaterar att det saknas en beräkning av intäktsbortfallet för de berörda skolorna. *Regelrådet* bedömer därför att konsekvensutredningen inte uppfyller de krav som följer av 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och *Stockholms handelskammare* anför att förslaget inte kan ligga till grund för ändrade regler. *Regelrådet* och *Stockholms handelskammare* anser att en ytterligare beskrivning av konsekvenserna borde ha varit möjlig att genomföra mot bakgrund av de relativt få berörda skolorna. *Svenskt Näringsliv* anför att konsekvensanalysen till förslaget om att begränsa möjligheten till elevavgifter inte är tillräckligt väl utförd och att, i väntan på att det blir gjort, nuvarande regelverk för elevavgifter fortsatt bör gälla. Även *Stockholm International School* och *British International School of Stockholm* anser att en tillräcklig konsekvensutredning inte gjorts då det inte framgår hur enskilda huvudmän påverkas av det presenterade förslaget. Enligt *Göteborgs universitet* borde en mer ingående analys av vad avgifterna täcker i dag ha redovisats i promemorian för att få en bättre förståelse för vilka dessa kostnader är och vilka konsekvenser dessa förändringar skulle medföra för de redan etablerade internationella skolorna.

I promemorian ges exempel på kostnader som antas tillkomma för en internationell skola: inköp av läromedel från utlandet, personalkostnader inklusive fortbildning av lärare utomlands och avgifter till olika organisationer. I kompletterande remissvar från *Stockholm International School (SIS)* och *British International School of Stockholm (BISS)* sägs att utredningen på detta sätt identifierat en del av de direkta merkostnader som uppstår vid en internationell skola. Samtidigt, menar SIS och BISS, har utredningen förbigått de mycket större, som man benämner dem, indirekta merkostnader som uppstår till följd av att skolan följer den internationella läroplanen samt måste nå upp till kraven för ackreditering. Kraven för ackreditering anges bland annat innefatta väsentligt ökad undervisningstid jämfört med svenska skolor, mindre gruppstorlekar, internationella lärare med specificerad utbildning, erfarenhet och lönenivå, bibliotek, laboratorier samt åtgärder för elevernas säkerhet. BISS nämner också att det är en konkurrensfördel för skolor att överträffa ackrediteringskraven, vilket troligtvis innebär ytterligare merkostnader.

Då kostnader för ackreditering eller auktorisation är en förutsättning för att få följa en internationell läroplan anser regeringen att sådana kostnader, i den mån de utgör merkostnader i förhållande till utbildning i en grund- eller gymnasieskola, ingår i sådana merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en

internationell läroplan. Det saknar betydelse om en sådan merkostnad betraktas som en direkt eller indirekt kostnad. Samtliga sådana merkostnader bör, i den mån de är rimliga, vara möjliga att täcka via elevavgifter. Regeringen har vidare i avsnitt 7.6 gjort en delvis annan bedömning än den som görs i promemorian. Regeringen bedömer att elevavgifter bör kunna få tas ut, inte bara för merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, inklusive kostnader för ackreditering eller auktorisation och avgifter till IBO eller liknande organisationer, utan också för merkostnader som är hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor tar emot. Som exempel kan nämnas att regeringen gör bedömningen att rimliga merkostnader för språkundervisning bör kunna ligga till grund för avgifter i en internationell skola med enskild huvudman. Däremot anser regeringen att om det är fråga om elever som är i behov av särskilt stöd och ska erbjudas sådant stöd får en sådan kostnad, i den mån motsvarande kostnad hade uppkommit om eleven i stället hade tagits emot i den kommunala skolan, anses ligga inom ramen för det kommunala bidraget. En sådan kostnad bör därför inte föras över på eleven eller elevens vårdnadshavare i form av en elevavgift. Det ska vidare framhållas att regleringen avseende tillåtet avgiftsuttag, när det gäller undervisning i en internationell skola på gymnasienivå, endast gäller under förutsättning att huvudmannen har ansökt om och förklarats ha rätt till bidrag från elevens hemkommun. Om huvudmannen inte ansöker om sådant bidrag står det huvudmannen fritt att avgöra vilka avgifter huvudmannen vill ta ut. När det gäller en av *Stockholm International School* anförd kostnad, särskilda aktiviteter för sport och kultur i syfte att eleverna ska få en aktiv fritid, gör regeringen bedömningen att det inte finns något behov av att reglera vilken avgift en internationell skola tar ut för fritidsaktiviteter, så länge dessa inte utgör en del av utbildningen.

Sammantaget innebär enligt regeringen de justeringar som har gjorts i bedömningen om tillåtet avgiftsuttag att enskilda huvudmän som ansöker om och blir godkända som huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå och enskilda huvudmän som ansöker om och får en förklaring om rätt till bidrag från elevernas hemkommun, kommer att ha möjligheter att ta ut avgifter för de merkostnader som kan vara förknippade med skolans verksamhet i förhållande till en kommunal skola.

Som framgår av avsnitt 7.6 gör regeringen bedömningen att avgifterna ska vara skäliga med hänsyn till de kostnader de är avsedda att täcka, de bidrag skolorna får och omständigheterna i övrigt. Regeringen konstaterar vidare att en elevs hemkommun inte är skyldig att ersätta en huvudman för en internationell skola för sådana merkostnader som är hänförliga till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan eller merkostnader hänförliga till den målgrupp elever som internationella skolor tar emot, utan att den internationella skolan kan ta ut elevavgifter för sådana kostnader. Bedömningen av hur stora dessa kostnader är måste i första hand göras av huvudmannen för den internationella skolan. Regeringen anser dock att det vid bedömningen av vad som är en skälig avgift är rimligt att ta hänsyn till vad som ingår i den ersättning som hemkommunen betalar för elevens utbildning. För det

fall en kommun frivilligt har lämnat ersättning för konceptspecifika kostnader bör således den enskilde huvudmannen inte få ta ut en elevavgift i den utsträckning ersättningen täcker huvudmannens kostnader. Hänsyn ska även tas till de eventuella bidrag som en internationell skola får från exempelvis en annan stat.

11.4 Konsekvenser för barn och elever

Förslagen syftar till att det ska finnas goda möjligheter till adekvat utbildning i Sverige för barn som medföljer sina vårdnadshavare hit för en begränsad tid. Tillgång till sådan utbildning underlättar barnens och elevernas skolgång och trivsel i Sverige. Förslagen bedöms därför kunna ha positiva konsekvenser för barn och elever.

11.5 Konsekvenser för jämställdhet och integration

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller mellan flickor och pojkar. Förslagen syftar bl.a. till att förenkla för enskilda huvudmän att starta internationella skolor och att säkerställa att de barn som har behov av utbildning i sådana skolor också får sådan utbildning. Den justerade regleringen ska gälla på samma sätt i förhållande till alla enskilda huvudmän oavsett om de drivs av en man eller en kvinna och de ska också gälla på samma sätt i förhållande till alla elever oavsett om de är pojkar eller flickor.

De föreslagna förändringarna i regelverket bedöms inte heller leda till konsekvenser för integrationen. Internationella skolor har å ena sidan en avgränsad målgrupp och riktar sig till en begränsad grupp elever. Å andra sidan syftar förslagen till att möjliggöra att de elever som har behov av utbildning på en internationell skola också får sådan, vilket kan innebära att familjer har större möjlighet att tillsammans vistas i Sverige under den begränsade tid som anställningen eller placeringen varar. Detta kan vara positivt för familjens deltagande i det svenska samhällslivet. De förändringar som föreslås innebär därför sammantaget inte leda till några konsekvenser för integrationen.

11.6 Sveriges medlemskap i Europeiska unionen

Förslaget får inga konsekvenser i förhållande till EU:s regelverk.

12 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800)

24 kap.

2 § I denna lag avses med internationell skola en skola

1. där utbildningen inte följer en sådan läroplan som avses i 1 kap. 11 §, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och
2. som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Paragrafen innehåller bestämmelser om godkännande av internationella skolor på grundskolenivå, en definition av sådana skolor, bestämmelser om fullgörande av skolplikt vid sådana skolor och ett bemyndigande för regeringen att besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än som anges i lagtexten för fullgörande av skolplikt vid skolan.

Paragrafen ändras så att den innehåller en ny definition av internationell skola. Nya bestämmelser om fullgörande av skolplikt i en sådan skola på grundskolenivå och ett bemyndigande för regeringen i detta avseende finns i 3 § och bestämmelser om godkännande av enskild huvudman för en internationell skola på grundskolenivå och ett bemyndigande för regeringen i anslutning till detta finns i 3 a §.

Den nya definitionen av internationell skola omfattar inte bara sådana skolor på grundskolenivå, utan också internationella skolor på gymnasienivå. För att en skola ska falla in under den nya definitionen ska utbildningen enligt *första punkten* inte följa en sådan läroplan som enligt 1 kap. 11 § ska gälla för varje skolform och för fritidshemmet, utan en internationell läroplan eller ett annat lands läroplan. Med detta avses att den svenska läroplanen inte följs i sin helhet. Att skolan utöver ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan delvis följer läroplanen för grundskolan är dock inget hinder för att skolan ska anses vara en internationell skola. Exempel på internationella läroplaner är International Baccalaureate Organizations program Primary Years Programme (PYP), Middle Years Programme (MYP) och Diploma Programme (DP). DP leder fram till International Baccalaureate.

Ytterligare ett krav för att en skola ska anses vara en internationell skola är enligt *andra punkten* att skolan i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en ”begränsad tid”. Tidigare användes i paragrafen formuleringen ”kortare tid”. Då vårdnadshavarna till de elever som avses omfattas av formuleringen ofta har tidsbegränsade kontrakt eller förordnanden kan dock eleverna vara bosatta här under exempelvis några år. Diplomater är ofta stationerade i ett visst land tre till fyra år. Den nya formuleringen ”begränsad tid” anses därför vara mer adekvat.

Det centrala i den nya definitionen är att det finns en startpunkt och en slutpunkt för elevens vistelse i landet.

Paragrafen behandlas i avsnitt 6.

3 § *En barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman, om huvudmannen har godkänts enligt 3 a § och*

- 1. barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,*
- 2. barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,*
- 3. det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller*
- 4. barnet har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.*

Regeringen får besluta att en sådan internationell skola som avses i första stycket får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de ska fullgöra sin skolplikt vid skolan.

Första stycket gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en huvudman för en internationell skola på grundskolenivå ska förklaras berättigad till bidrag. Paragrafen ändras så att den i stället reglerar under vilka förutsättningar ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola med enskild huvudman på grundskolenivå.

Av *första stycket* framgår att fyra olika elevkategorier kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå under förutsättning att huvudmannen har godkänts av Statens skolinspektion. Bestämmelser om godkännande finns i 3 a §.

Den första elevkategorin är enligt första stycket *första punkten* ett barn som är bosatt i Sverige för en begränsad tid. Bestämmelsen motsvarar i sak delvis bestämmelsen i 24 kap. 2 § första stycket första meningen i dess nuvarande lydelse. När det gäller formuleringen ”för en begränsad tid”, se kommentaren till 2 §.

Den andra elevkategorin är enligt första stycket *andra punkten* barn som har gått i skola utomlands under en längre tid och som ska avsluta sin utbildning i Sverige. Formuleringen ”längre tid” får ses i relation till de nio år grundskoleutbildningen omfattar.

En tredje elevkategori är enligt första stycket *tredje punkten* barn beträffande vilka det finns grundad anledning att anta att de kommer att lämna Sverige för en längre tid. Bestämmelsen innebär att ett barn vars familj planerar att inom något eller några år lämna Sverige för gott eller för åtskilliga år kan få fullgöra skolplikten i en internationell skola. Huvudmannen bör inhämta tillräckligt mycket information för att försäkra sig om att familjen har konkreta planer på att flytta. Om det t.ex. står klart att en eller båda vårdnadshavarna har ett sådant yrke att en längre utlandsvistelse eller en permanent flytt till utlandet är en del av arbetsvillkoren finns det grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid.

En fjärde elevkategori är enligt första stycket *fjärde punkten* barn som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna. Det krävs dock att elevens kunskaper i språket är tillräckliga för att eleven ska kunna följa undervisningen.

Andra stycket motsvarar 24 kap. 2 § tredje stycket i dess nuvarande lydelse.

Av *tredje stycket* framgår att barn som ska tas emot i grundsärskolan eller specialskolan inte kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola även om de uppfyller kriterierna i första stycket. Stycket motsvarar delvis 24 kap. 2 § första stycket i dess nuvarande lydelse.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.1.

3 a § *En enskild får efter ansökan godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå.*

För att godkännande ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå för att ett godkännande ska lämnas och om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått ett godkännande.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om under vilka förutsättningar en enskild huvudman kan godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå. Av 5 § framgår att ett godkännande medför bidragsrätt.

Av *första stycket* framgår att enskilda, dvs. bolag, föreningar, stiftelser, registrerade trossamfund eller enskilda individer, kan godkännas som huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå. Det saknar betydelse om en enskild juridisk person helt eller delvis ägs av staten, en kommun eller ett landsting.

Av *andra stycket* framgår att ett godkännande bara kan lämnas om det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Bedömningen av om elevunderlaget är tillräckligt får bl.a. göras med utgångspunkt från budgeten för den planerade skolan och sökandens ekonomi. En uthållig ekonomi är bl.a. beroende av ett elevunderlag som möjliggör tillräckliga bidrag från elevernas hemkommuner. Kravet på att det ska kunna antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en ”stabil verksamhet” är, utifrån ett tidsperspektiv, något lägre än det krav avseende elevunderlag som i 2 kap. 5 § ställs på enskilda för att bli godkända som huvudmän för en fristående skola, dvs. att ”elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt”. Det lägre kravet för internationella skolor beror på att den primära målgruppen för internationella skolor är elever som är bosatta i landet för en begränsad tid.

Av *tredje stycket* framgår att frågor om godkännande prövas av Statens skolinspektion.

Fjärde stycket innehåller ett nytt bemyndigande. Bemyndigandet innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå för att ett godkännande ska lämnas och om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett godkännande. Bestämmelsen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.3–7.6.

4 § Ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en kommunal huvudman, om huvudmannen har fått ett medgivande enligt 4 a §, och

1. barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,
 2. barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,
 3. det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller
 4. barnet har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.
- Första stycket gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bidrag för elever i internationella skolor på grundskolenivå. Bestämmelserna om bidrag flyttas i huvudsak oförändrade till 5 och 5 a §§. Paragrafen ändras så att den i stället reglerar under vilka förutsättningar ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola med kommunal huvudman på grundskolenivå.

Av första stycket framgår att fyra elevkategorier kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som drivs av en kommun i enlighet med ett medgivande från Skolinspektionen. Bestämmelser om sådan medgivande finns i 4 a §.

Motsvarande elevkategorier som enligt 3 a § första stycket 1–4 kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola med enskild huvudman kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola med kommunal huvudman.

Av andra stycket framgår att barn som ska tas emot i grundsärskolan eller specialskolan inte kan fullgöra sin skolplikt i en internationell skola även om de uppfyller kriterierna i första stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 8.1 och 8.2.

4 a § Statens skolinspektion får efter ansökan besluta att en kommun får vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå, om utbildningen följer en internationell läroplan, och det finns behov av utbildningen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett medgivande enligt första stycket.

Paragrafen är ny och reglerar under vilka förutsättningar en kommun kan få ett medgivande att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå. Av 5 § framgår att ett medgivande medför bidragsrätt.

Av första stycket framgår att kommuner kan vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå om utbildningen följer en internationell läroplan, men att det krävs ett medgivande från Skolinspektionen. Ett sådant medgivande får endast lämnas om det finns behov av utbildningen, dvs. om det finns ett tillräckligt stort elevunderlag som har ett behov av utbildning enligt en internationell läroplan. Så är inte fallet om tillräckligt många sådana utbildningsplatser tillhandahålls av enskilda huvudmän.

I andra stycket finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars

huvudman är en kommun. Motsvarande bemyndigande när det gäller internationella skolor på grundskolenivå vars huvudman är en enskild som har fått ett godkännande från Statens skolinspektion finns i 3 a § fjärde stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 8.1.

5 § *Hemkommunen för en elev i en internationell skola på grundskolenivå, vars huvudman har fått ett godkännande enligt 3 a § eller ett medgivande enligt 4 a §, ska, om inte hemkommunen och huvudmannen är samma kommun, lämna bidrag till huvudmannen för skolan om*

- 1. eleven får fullgöra sin skolplikt där, eller*
- 2. hemkommunen får statsbidrag för eleven.*

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd är hemkommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Om inte hemkommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en huvudman för en internationell skola på gymnasienivå ska förklaras berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner. Paragrafen ändras så att den i stället reglerar hemkommunens skyldighet att betala bidrag för elever i internationella skolor på grundskolenivå. Nya bestämmelser om förklaring om bidragsrätt för en enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå har placerats i 6 §.

Paragrafen motsvarar i sak delvis 24 kap. 4 § i dess nuvarande lydelse i fråga om bidrag för elever i internationella skolor med enskild huvudman. Bestämmelserna utvidgas dock till att även gälla bidrag till internationella skolor med kommunal huvudman. Vissa redaktionella ändringar har gjorts. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.3 och 8.3.

5 a § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela*

- 1. föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i 5 § andra stycket, om hemkommunen får statsbidrag för eleven, och*
- 2. ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 5 §.*

I paragrafen, som är ny, finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 5 §.

I *första punkten* finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i 5 § andra stycket om hemkommunen får statsbidrag för eleven. Bestämmelsen motsvarar 24 kap. 4 § tredje stycket i dess nuvarande lydelse.

I *andra punkten* finns ett nytt bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag för elever som får utbildning på en internationell skola på grundskolenivå.

Paragrafen behandlas i avsnitt 9. Den har utformats i enlighet med *Lagrådets förslag*.

6 § *En enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå får efter ansökan förklaras berättigad till bidrag för elever från deras hemkommuner enligt 6 a §.*

För att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet.

Statens skolinspektion prövar frågor om förklaring om rätt till bidrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå för att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas och om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått en förklaring om rätt till bidrag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hemkommunens skyldighet att betala bidrag för elever i internationella skolor på gymnasienivå. Bestämmelserna flyttas i allt väsentligt oförändrade till 6 a och 6 b §§. Paragrafen ändras så att den reglerar under vilka förutsättningar huvudmannen för en internationell skola på gymnasienivå ska förklaras berättigad till sådant bidrag som elevens hemkommun är skyldig att lämna för eleven enligt 6 a §.

Av *första stycket* framgår att enskilda huvudmän, dvs. bolag, föreningar, stiftelser, registrerade trossamfund eller enskilda individer, kan förklaras vara bidragsberättigade. Det saknar betydelse om en enskild juridisk person helt eller delvis ägs av staten, en kommun eller ett landsting.

I *andra stycket* anges att en förklaring om bidragsrätt bara kan lämnas om det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Motsvarande krav för att bli godkänd som internationell skola på grundskolenivå finns i 3 a § *andra stycket*.

Av *tredje stycket* framgår att frågor om förklaring om rätt till bidrag ska prövas av Skolinspektionen.

Fjärde stycket innehåller en upplysning om att regeringen med stöd av den s.k. restkompetensen kan meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå för att en förklaring om bidragsrätt ska lämnas och om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått en förklaring om bidragsrätt.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.3.

6 a § *Hemkommunen för en elev i en internationell skola på gymnasienivå, vars huvudman har fått en förklaring enligt 6 §, ska lämna bidrag till huvudmannen för skolan om*

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller hemkommunen får statsbidrag för eleven,

2. eleven är bosatt i Sverige för en begränsad tid eller har andra särskilda skäl att få sin utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska hemkommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått en gymnasieutbildning som erbjudits av kommunen. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Om inte hemkommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om hemkommunens skyldighet att betala bidrag för elever i internationella skolor på gymnasienivå.

Första stycket motsvarar i sak 24 kap. 6 § första stycket i dess nuvarande lydelse. I andra punkten har formuleringen ”för en kortare tid” ersatts av formuleringen ”för en begränsad tid”. När det gäller innebörden av detta, se kommentaren till 2 §.

Andra, tredje och fjärde styckena motsvarar delvis 24 kap. 6 § andra, tredje, fjärde och femte styckena i deras nuvarande lydelse. I tredje stycket har vissa redaktionella ändringar gjorts.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.2 och 7.3. Den har utformats i enlighet med Lagrådets förslag.

6 b § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt 6 a § första stycket om kommunerna och huvudmannen för den internationella skolan inte kommer överens om beloppet enligt samma paragrafs andra stycke,

2. föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i 6 a § andra och tredje styckena, om hemkommunen får statsbidrag för eleven, och

3. ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 6 a §.

I paragrafen, som är ny, finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 6 a §.

Av första punkten framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt 6 a § första stycke om kommunerna och huvudmannen inte kommer överens om beloppet enligt samma paragrafs andra stycke. Bestämmelsen motsvarar i sak 24 kap. 6 § andra stycket andra meningen i dess nuvarande lydelse.

I andra punkten finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i 6 a § andra och tredje styckena om hemkommunen får statsbidrag för eleven. Bestämmelsen motsvarar 24 kap. 6 § fjärde stycket i dess nuvarande lydelse.

I *tredje punkten* finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag för elever som får utbildning på en internationell skola på gymnasienivå.

Paragrafen behandlas i avsnitt 9. Den har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

7 § Den kommun där *en internationell skola med enskild huvudman* är belägen har rätt till insyn i *skolans verksamhet*, så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn.

I paragrafen finns en bestämmelse om lägeskommunens insynsrätt i internationella skolor.

Ändringen innebär att insynsrätten i paragrafen kommer att omfatta internationella skolor med enskild huvudman, men inte internationella skolor som har en kommun som huvudman.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Paragrafen behandlas i avsnitt 8.3.

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses i 8–25 §§.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om utbildning som avses i 24 kap.

Ändringen innebär att bemyndigandet inte längre omfattar utbildning i internationella skolor. Bemyndiganden att meddela föreskrifter om utbildningen i internationella skolor vars huvudmän fått ett godkännande eller ett medgivande finns i stället i 3 a § fjärde stycket och 4 a § andra stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 9.

26 kap.

13 § En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, *ett medgivande* eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag, om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande eller beslut enligt första stycket får också återkallas om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. den enskilde vid den etableringskontroll som avses i 9 a § inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd enligt 2 kap. 5 a §.

I paragrafen anges under vilka förutsättningar ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag får återkallas av en tillsynsmyndighet.

Ändringen i *första stycket* innebär att ett medgivande för en kommun att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå får återkallas under samma förutsättningar som gäller för att ett godkännande av en enskild som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå ska kunna återkallas.

Paragrafen behandlas i avsnitt 8.1.

28 kap.

2 § Beslut av Statens skolinspektion får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 24 kap. 3 a § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,
2. medgivande enligt 24 kap. 4 a § eller återkallelse av sådant medgivande enligt 26 kap. 13 §,
3. förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13 §,
4. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,
5. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller
6. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

I paragrafen anges de beslut av Statens Skolinspektion som får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Ändringen i *första punkten* görs med anledning av att bestämmelserna om godkännande av huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå flyttas från 24 kap. 2 § till en ny paragraf, 3 a §, i samma kapitel. Dessa bestämmelser ändras till viss del också i sak. Bestämmelsen i första punkten innebär att såväl beslut om godkännande som beslut om återkallelse av godkännanden kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Bestämmelsen i *andra punkten* är *ny* och innebär att ett beslut i fråga om medgivande för en kommun att vara huvudman för en internationell skola enligt 24 kap. 4 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Även beslut om återkallelse av ett sådant medgivande får överklagas till sådan domstol.

Ändringen i *tredje punkten* görs med anledning av att bestämmelserna i 24 kap. 5 § om förklaring om rätt till bidrag för en enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå flyttas till 6 § samma kapitel. Bestämmelserna ändras till viss del även i sak. Bestämmelsen i tredje punkten innebär att Skolinspektionens beslut i fråga om förklaring om rätt till bidrag och om återkallelse av sådan rätt kan överklagas. Bestämmelsen motsvarar delvis andra punkten i dess nuvarande lydelse. I sistnämnda punkts nuvarande lydelse hänvisas avseende återkallelse till 26 kap. 13–15 §§. Någon motsvarande hänvisning till 15 § finns inte i första punkten och behövs inte heller i tredje punkten eftersom 15 § innehåller ytterligare bestämmelser när återkallelse får beslutas enligt 13 §. Bestämmelsen i 14 § rör inte internationella skolor. Hänvisningen i tredje punkten begränsas därför till 26 kap. 13 §. I övrigt har en språklig ändring gjorts.

Fjärde, femte och sjätte punkten motsvarar tredje, fjärde och femte punkten i deras nuvarande lydelse.

Paragrafen behandlas i avsnitt 8.1.

29 kap.

17 § En elevs hemkommun är skyldig att betala ersättning för kostnader för elevens utbildning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Skyldigheten gäller dock endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt

då IB-utbildningen påbörjades och endast om utbildningsanordnarens avgifter till International Baccalaureate Office betalas av staten. Prop. 2015/16:17

Om parterna inte kommer överens om annat ska ersättning betalas med ett belopp som Statens skolverk beslutar.

Första och andra styckena gäller inte utbildning som anordnas av internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän har förklarats berättigade till bidrag enligt 24 kap. 6 §. För sådana skolor finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning i 24 kap. 6 a §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hemkommunens skyldighet att betala ersättning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate.

I tredje stycket förtydligas att en utbildningsanordnare vars verksamhet i och för sig omfattas av definitionen av uttrycket internationell skola i 24 kap. 2 § kan göra anspråk på att få ersättning med stöd av den här aktuella paragrafen, om utbildningsanordnaren inte har förklarats berättigad till bidrag enligt 24 kap. 6 §. Bestämmelsen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Paragrafen behandlas i avsnitt 7.7.

Sammanfattning av remisspromemorian Internationella skolor (U2014/5177/S)

För att säkerställa att företag, universitet, högskolor och andra arbetsgivare kan attrahera kompetent arbetskraft från utlandet är det av yttersta vikt att det för medföljande barn finns utbildning av god kvalitet att tillgå. I dessa fall är det ofta internationella skolor som efterfrågas. Erfarenheten visar dock att sådana utbildningar inte alltid erbjuds i den utsträckning som behövs. Det är därför viktigt att se över regelverket för internationella skolor, så att sådan utbildning kan komma till stånd i den utsträckning som efterfrågas.

I de internationella skolor som finns i dag går inte bara elever som är utländska medborgare, utan även elever med svenskt medborgarskap. Det kan t.ex. vara fråga om elever vars föräldrar har arbetat eller avser att arbeta utomlands under en längre tid.

Internationella skolor utgör en särskild utbildningsform utanför skolväsendet. En internationell skola på grundskolenivå är enligt skollagen (2010:800) en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan. En internationell skola på gymnasienivå är en internationell skola som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller som anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Detta innebär att en internationell skola på såväl grundskolenivå som gymnasienivå anordnar utbildning som följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Exempel på internationella läroplaner är Primary Years Programme (PYP), Middle Years Programme (MYP) och Diploma Programme (DP) som leder fram till IB.

I denna promemoria föreslås ett antal ändringar i bestämmelserna avseende internationella skolor.

I promemorian föreslås en ny definition av vad som utgör en internationell skola. Definitionen innehåller bl.a. en beskrivning av den primära målgruppen för internationella skolor. I dag definieras den gruppen som elever bosatta i Sverige för en *kortare tid*. Eftersom det i praktiken kan vara fråga om några års bosättning föreslås i stället att uttrycket *begränsad tid* används för att beskriva denna elevkategori. En internationell skola föreslås därför i skollagen definieras som en skola där utbildningen, i stället för att följa en svensk läroplan, bedrivs enligt ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och som i första hand tar emot elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Vidare föreslås tydligare bestämmelser i skollagen om vilka elever som, om de har svensk skolplikt, har möjlighet att fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman. I första hand är det fråga om elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid. Till målgruppen hör i dag också elever som har andra *särskilda skäl* att få sin utbildning i en internationell skola. I promemorian föreslås att sist nämnda kategori ersätts av tre nya kategorier:

- elever som gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

- elever där det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för en längre tid, och
- elever som har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängespråk med minst en av vårdnadshavarna och som har tillräckliga kunskaper i språket för att kunna följa undervisningen.

För att en elev som hör till någon av de ovan nämnda kategorierna ska kunna fullgöra sin skolplikt vid en internationell skola med enskild huvudman föreslås att det, liksom hittills, ska krävas att huvudmannen för skolan har fått ett godkännande från Statens skolinspektion.

Systemet för godkännande föreslås utformas på ett sätt som i huvudsak motsvarar systemet för fristående skolor. Detta innebär att Skolinspektionen ska pröva om en enskild ska godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå. På samma sätt som för fristående skolor ska det inte längre fattas något särskilt beslut om rätt till bidrag från elevernas hemkommuner när det gäller internationella skolor på grundskolenivå. I stället för ett sådant beslut ska ett godkännande medföra rätt till bidrag.

När det gäller internationella skolor på gymnasienivå krävs i dag inget godkännande, eftersom utbildningen inte riktar sig till skolpliktiga elever. För att huvudmannen för en sådan skola ska kunna få bidrag från elevernas hemkommuner krävs att Skolinspektionen har lämnat en förklaring om bidragsrätt till huvudmannen. I denna promemoria föreslås att systemet med förklaring om bidragsrätt ska kvarstå.

För såväl godkännande som förklaring om bidragsrätt föreslås ett krav på att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen för att en huvudman ska godkännas respektive förklaras berättigad till bidrag.

När det gäller undervisning i svenska föreslås att elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid, liksom i dag, ska ges undervisning i svenska och om Sverige i den omfattning de behöver om de går i en internationell skola på grundskolenivå. När det gäller övriga skolpliktiga elever som går i sådana skolor föreslås att undervisningen i svenska ska bedrivas enligt läroplanen för grundskolan och kursplanen i svenska.

För internationella skolor på gymnasienivå föreslås att kravet på att ge undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ska tas bort. Något sådant krav ställs nämligen inte på huvudmän för fristående skolor och kommuner som anordnar IB-utbildning på gymnasienivå.

Det föreslås vidare att möjligheten för internationella skolor med enskild huvudman att ta ut elevavgifter ska begränsas. Enligt nuvarande bestämmelser ska elevavgifter som tas ut vara skäliga med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt. I denna promemoria föreslås att avgift endast ska få tas ut för att täcka rimliga merkostnader som är kopplade till att utbildningen följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan. Vidare ska avgifterna vara skäliga, bl.a. med hänsyn till de bidrag som lämnas av elevernas hemkommuner.

I uppdraget har ingått att utreda möjligheten för kommuner att driva internationella skolor. I dag kan kommuner inte vara huvudmän för internationella skolor. Däremot kan de tillämpa de internationella läroplanerna PYP och MYP i grundskolan under förutsättning att de samtidigt också följer den svenska läroplanen för grundskolan. De kan också anordna s.k. IB-utbildning på gymnasienivå, där DP följs.

För att internationella skolor lättare ska kunna komma till stånd i den utsträckning som behövs föreslås att kommuner, efter medgivande från Skolinspektionen, ska få vara huvudmän för internationella skolor på grundskolenivå som enbart tillämpar en internationell läroplan. Ett sådant medgivande föreslås få lämnas om det finns behov av utbildningen. Beslut i fråga om medgivande och återkallelse av ett sådant medgivande föreslås kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Kommuner föreslås däremot inte kunna driva internationella skolor på gymnasienivå, eftersom de redan i dag har möjlighet att anordna IB-utbildning.

Internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman föreslås få ta emot följande elevkategorier för fullgörande av skolplikt:

- elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid,
- elever som gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige, och
- elever där det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för en längre tid.

Däremot föreslås inte att internationella skolor på grundskolenivå med kommunal huvudman ska få ta emot elever som har skolans undervisningsspråk som umgängesspråk med någon av vårdnadshavarna för fullgörande av skolplikt. Huvudregeln bör vara att skolpliktiga elever som är bosatta i Sverige ska gå i en skola som följer svensk läroplan. Det behov som dessa elever har av att utveckla och bevara det språk som de talar med sina vårdnadshavare kan kommunerna tillgodose inom ramen för modersmålsundervisningen i grundskolan.

Motsvarande regler om bidrag från hemkommunen föreslås gälla när en elev tas emot i en internationell skola på grundskolenivå med kommunal huvudman, som när en elev tas emot i en internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman.

Utbildning enligt de internationella läroplanerna PYP och MYP kan, som nämnts, redan i dag anordnas inom grundskolan om svensk läroplan följs samtidigt. Kommuner som utnyttjar denna möjlighet får inte ta ut avgifter för utbildningen. Därför föreslås att utbildningen i internationella skolor med kommunal huvudman ska vara avgiftsfri.

Enligt skollagen har den kommun där en internationell skola är belägen rätt till insyn i verksamheten så att kommunen kan fullgöra sina skyldigheter enligt lagen och tillgodose allmänhetens behov av insyn. När det gäller en kommun som får ett medgivande att vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå behövs det inget särskilt stöd i författning för att kommunen ska få insyn i verksamheten. Bestämmelsen om insyns rätt föreslås därför preciseras så att den enbart omfattar insyn i internationella skolor med enskild huvudman.

Det föreslås att bestämmelserna om utbildningen vid internationella skolor så långt som möjligt placeras i förordning i stället för i lag. För att

möjliggöra detta föreslås bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen för att en huvudman ska få ett godkännande eller en förklaring om bidragsrätt. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreslås även få meddela föreskrifter om utbildningen vid internationella skolor vars huvudman har fått ett godkännande, ett medgivande eller en förklaring om bidragsrätt.

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2015.

Prop. 2015/16:17
Bilaga 1

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att rubriken närmast före 24 kap. 5 § ska utgå,

dels att 24 kap. 2–7 och 26 §§, 26 kap. 13 §, 28 kap. 2 § och 29 kap. 17 § samt rubriken närmast före 24 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya bestämmelser, 24 kap. 3 a och 6 a §§ samt närmast före 24 kap. 3 och 6 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

Grundskolenivå

Definition

2 §

Den som har skolplikt och som för endast en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en godkänd sådan skola. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§. Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande av internationella skolor på grundskolenivå.

Med internationell skola på grundskolenivå avses en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Utbildningen ska förmedla kunskaper och färdigheter som underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ska ges i den omfattning som de elever som är bosatta i

I denna lag avses med internationell skola en skola

1. där utbildningen inte följer en sådan läroplan som avses i 1 kap. 11 §, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och

2. som i första hand tar emot elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Sverige för kortare tid behöver.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de ska fullgöra skolplikten vid skolan.

Grundskolenivå

3 §

Huvudmannen för en godkänd internationell skola på grundskolenivå ska av Statens skolinspektion förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 4 § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet,

3. elever som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

4. eleverna erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas inom grundskolan,

5. elevavgiften är skäligen hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

6. skolan är öppen för alla elever som avses i 4 §, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som Skolinspektionen godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den inter-nationella skolans innehåll

En elev får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå om huvudmannen för skolan har godkänts enligt 3 a § och

1. eleven är bosatt i Sverige för en begränsad tid,

2. eleven har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

3. det finns grundad anledning att anta att eleven kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller

4. eleven har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.

Regeringen får besluta att en sådan skola som avses i första stycket får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket 1–4 för att de ska fullgöra skolplikten vid skolan.

En elev som avses i första stycket 1–3 får även fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som drivs av en kommun i enlighet med ett medgivande enligt 4 §.

Första och tredje styckena gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det svenska skolväsendet, och

9. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra före-skrifter som avser internationella skolor på grundskolenivå.

Skolinspektionen ska i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

3 a §

En enskild får efter ansökan godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå.

För att godkännande ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå för att ett godkännande ska lämnas.

Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett godkännande.

4 §

Elevens hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för en godkänd internationell skola för en elev som enligt 2 § får fullgöra sin skolplikt där, om eleven är folkbok-förd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag

Statens skolinspektion får efter ansökan besluta att en kommun får vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå där utbildningen följer en internationell läroplan, om det finns behov av

för eleven.

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Har en elev ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på grundskolenivå.

Om inte kommunen och skolan har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

Gymnasienivå

5 §

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (internationell skola på gymnasienivå), ska Statens skolinspektion förklara huvudmannen berättigad till sådant bidrag som avses i 6 § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner med

utbildningen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman fått ett medgivande enligt första stycket.

Hemkommunen för en elev i en internationell skola på grundskolenivå, vars huvudman fått ett godkännande enligt 3 a § eller ett medgivande enligt 4 §, ska lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven får fullgöra sin skolplikt där, eller
2. kommunen får särskilt statsbidrag för eleven.

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma

anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningen som helhet är likvärdig med utbildningen i gymnasieskolan,

3. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet,

4. utbildningen förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands,

5. undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige,

6. elever som avses i 6 § första stycket som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

7. elever som avses i 6 § första stycket erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas elever i gymnasieskolan,

8. elevavgiften för elever som avses i 6 § första stycket är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

9. skolan är öppen för alla elever som avses i 6 § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

10. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som Skolinspektionen godkänner,

11. sådana elever som avses i 6 § första stycket och deras vårdnads-havare ges tydlig information om skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola på

grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på grundskolenivå.

gymnasienivå kan innebära vid fortsatt utbildning i Sverige, och

12. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på gymnasienivå.

Skolinspektionen ska, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen ska jämföras med i bidragshänseende. I beslutet ska Skolinspektionen även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

Gymnasienivå

6 §

Eleven hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för den internationella skolan för en elev som genomgår sådan utbildning som avses i 5 § om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt stats-bidrag för eleven,

2. eleven antingen för en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska

En enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå får efter ansökan förklaras berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

För att förklaring om rätt till bidrag ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå för att förklaring om rätt till bidrag ska lämnas.

Statens skolinspektion prövar frågor om förklaring om rätt till bidrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå vars huvudman har fått en förklaring om rätt till

betala enligt första stycket om bidrag. dessa och huvudmannen för den inter-nationella skolan inte kommer överens om beloppet.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått i en av kommunen erbjuden gymnasieutbildning. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra och tredje styckena, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på gymnasienivå.

Om inte kommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

6 a §

Hemkommunen för en elev i en internationell skola på gymnasienivå, vars huvudman förklarats berättigad till bidrag enligt 6 §, ska lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven,

2. eleven är bosatt i Sverige för en begränsad tid eller har andra sär-skilda skäl att få sin utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt första stycket om dessa och huvudmannen för den internationella skolan inte kommer överens om beloppet.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått i en av kommunen erbjuden gymnasieutbildning. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra och tredje styckena, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på gymnasienivå.

7 §⁴

Den kommun där *den internationella skolan* är belägen har rätt till insyn i verksamheten så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn.

Den kommun där *en internationell skola* är belägen har rätt till insyn i verksamheten, så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn, *om skolans huvudman har godkänts enligt 3 a § eller förklarats berättigad till bidrag enligt 6 §.*

26 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses i *detta kapitel*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses i 8–25 §§.

26 kap.

13 §⁵

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag om

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt denna lag *eller ett medgivande som lämnats med stöd av 24 kap. 4 §, om*

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande eller beslut enligt första stycket får också återkallas om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. den enskilde vid den etableringskontroll som avses i 9 a § inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd enligt 2 kap. 5 a §.

28 kap.

2 §

Beslut av Statens skolinspektion får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i fråga om

Beslut av Statens skolinspektion får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 §
1. godkännande enligt 2 kap. 5 §

⁴ Senaste lydelse 2014:903.

⁵ Senaste lydelse 2014:903.

eller 24 kap. 2 § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,

2. rätt till bidrag enligt 24 kap. 3 eller 5 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13–15 §§,

3. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,

4. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller

5. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

eller 24 kap. 3 a § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,

2. medgivande enligt 24 kap. 4 § eller återkallelse av sådant medgivande enligt 26 kap. 13 §,

3. rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13 §,

4. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,

5. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller

6. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

29 kap.

17 §

En elevs hemkommun är skyldig att betala ersättning för kostnader för elevens utbildning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Skyldigheten gäller dock endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då IB-utbildningen påbörjades och endast om utbildningsanordnarens avgifter till International Baccalaureate Office betalas av staten.

Om parterna inte kommer överens om annat ska ersättning betalas med ett belopp som Statens skolverk beslutar.

För internationella skolor som motsvarar gymnasieskolan finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning.

För internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän förklarats berättigade till bidrag enligt 24 kap. 6 § finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning i 24 kap. 6 a §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

2. Ett godkännande av en internationell skola på grundskolenivå enligt 24 kap. 2 § andra stycket i dess lydelse före den 1 juli 2015 som gäller vid utgången av juni 2015 ska anses som ett godkännande som huvudman för en sådan skola enligt 24 kap. 3 a §, om huvudmannen har förklarats berättigad till sådant bidrag som avses i 24 kap. 4 § i dess lydelse före den 1 juli 2015. I annat fall ska godkännandet upphöra att gälla den 1 juli 2015.

3. En elev som har skolplikt och som före ikraftträdandet har påbörjat utbildning i en godkänd internationell skola på grundskolenivå eller fått ett beslut om att han eller hon kommer att tas emot i en sådan skola får fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett godkännande enligt 24 kap. 3 a § eller ett medgivande enligt 24 kap. 4 § i den nya lydelsen.

4. Ett beslut av regeringen enligt 24 kap. 2 § tredje stycket i dess lydelse före den 1 juli 2015 ska gälla som ett beslut enligt 24 kap. 3 § andra stycket i den nya lydelsen.

5. En förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 5 § i dess lydelse före den 1 juli 2015 ska, om den gäller vid utgången av juni 2015, fortsätta att gälla som en förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § i den nya lydelsen.

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av Kamrarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Barnombudsmannen, Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Sameskolstyrelsen Skolväsendets överklagandenämnd, Universitetskanslersämbetet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Arbetsgivarverket, Diskrimineringsombudsmannen, Konkurrensverket, Regelrådet, Borås kommun, Gävle kommun, Göteborgs kommun, Halmstads kommun, Helsingborgs kommun, Jönköpings kommun, Linköpings kommun, Malmö kommun, Nacka kommun, Sigtuna kommun, Stockholms kommun, Södertälje kommun, Täby kommun, Umeå kommun, Uppsala kommun, Växjö kommun, Älmhults kommun, Örebro kommun, Göteborgsregionens kommunalförbund, Sveriges Kommuner och Landsting, Bladins International School of Malmö, British International Primary School of Stockholm, Futuraskolan International School of Stockholm, Stockholm International School, The Tanto International School, Tyska skolan, Friskolornas riksförbund, Svenskt Näringsliv, Almega, Tjänstemännens centralorganisation, TCO, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Föräldraalliansen Sverige.

Spontana yttranden har därutöver kommit från Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, Danderyds kommun, Association of Swedish IB Schools, ASIB, Embassy of the United States of America, Stockholms Handelskammare samt British Embassy.

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig, men har förklarat sig avstå eller har inte inkommit med yttrande: Riksdagens ombudsmän, Malmö högskola, Sametinget, Arjeplogs kommun, Bodens kommun, Eskilstuna kommun, Karlstads kommun, Katrineholms kommun, Lidköpings kommun, Lunds kommun, Piteå kommun, Skara kommun, Skövde kommun, Sollentuna kommun, Sundvalls kommun, Skåne läns landsting, Franska skolan, International School of the Gothenburg Region, Lycée Français Saint Louis Stockholm, Internationella Engelska skolan, IT-gymnasiet i Skövde, Sveriges Akademikers Centralorganisation, SACO, Landsorganisationen i Sverige, Svenska kommunalarbetsförbundet, Sveriges Skolledarförbund, Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Riksförbundet Hem och Skola, Handikappförbunden, Synskadades riksförbund, Hörselskadades Riksförbund samt Sveriges Vägledarförening.

Lagrådsremissens lagförslag

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 24 kap. 2–7 och 26 §§, 26 kap. 13 §, 28 kap. 2 § och 29 kap. 17 § och rubrikerna närmast före 24 kap. 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fem nya paragrafer, 24 kap. 3 a, 4 a, 5 a, 6 a och 6 b §§ samt närmast före 24 kap. 3, 4 och 6 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

Grundskolenivå

Definition

2 §

Den som har skolplikt och som för endast en kortare tid är bosatt i Sverige eller har andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på grundskolenivå får fullgöra sin skolplikt i en godkänd sådan skola. Detta gäller dock inte sådana barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§. Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande av internationella skolor på grundskolenivå.

Med internationell skola på grundskolenivå avses en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan. För godkännande krävs att skolans utbildning som helhet betraktad är likvärdig med grundskolans. Utbildningen ska förmedla kunskaper och färdigheter som underlättar fortsatt skolgång utomlands. Undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ska ges i den omfattning som de elever som är bosatta i Sverige för kortare tid behöver.

Regeringen får besluta att en internationell skola på grundskolenivå får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket

I denna lag avses med internationell skola en skola

1. där utbildningen inte följer en sådan läroplan som avses i 1 kap. 11 §, utan ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan, och

2. som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid.

Internationell skola på grundskolenivå med enskild huvudman

3 §

Huvudmannen för en godkänd internationell skola på grundskolenivå ska av Statens skolinspektion förklaras berättigad till sådant bidrag som avses i 4 § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet,

3. elever som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

4. eleverna erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas inom grundskolan,

5. elevavgiften är skäligen med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

6. skolan är öppen för alla elever som avses i 4 §, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

7. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som Skolinspektionen godkänner,

8. vårdnadshavare och elever ges tydlig information om den internationella skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola kan innebära vid fortsatt skolgång i det

Ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en enskild huvudman, om huvudmannen har godkänts enligt 3 a § och

1. barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,

2. barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

3. det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller

4. barnet har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.

Regeringen får besluta att en sådan internationell skola som avses i första stycket får ta emot andra barn än sådana som avses i första stycket för att de ska fullgöra sin skolplikt vid skolan.

Första stycket gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

svenska skolväsendet, och

9. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på grundskolenivå.

Skolinspektionen ska i beslutet om rätt till bidrag ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

3 a §

En enskild får efter ansökan godkännas som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå.

För att godkännande ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att driva en stabil verksamhet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå för att ett godkännande ska lämnas.

Statens skolinspektion prövar frågor om godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett godkännande.

Internationell skola på grundskolenivå med kommunal huvudman

4 §

Elevens hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för en godkänd internationell skola för en elev som enligt 2 § får fullgöra sin skolplikt där, om eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven.

Bidraget ska lämnas från och

Ett barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola på grundskolenivå som har en kommunal huvudman, om huvudmannen har fått ett medgivande enligt 4 a § och

1. barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,

med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Har en elev ett omfattande behov av särskilt stöd, är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra stycket, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på grundskolenivå.

Om inte kommunen och skolan har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

2. barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,

3. det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller

4. barnet har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.

Första stycket gäller inte barn som avses i 7 kap. 5 och 6 §§.

4 a §

Statens skolinspektion får efter ansökan besluta att en kommun får vara huvudman för en internationell skola på grundskolenivå, om utbildningen följer en internationell läroplan och det finns behov av utbildningen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett medgivande enligt första stycket.

Gymnasienivå

Om en internationell skola erbjuder gymnasial utbildning som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i

Bidrag för en elev i en internationell skola på grundskolenivå

5 §

Hemkommunen för en elev i en internationell skola på grundskolenivå, vars huvudman har fått ett godkännande enligt 3 a § eller ett

gymnasieskolan eller om skolan anordnar utbildning som leder fram till International Baccalaureate (internationell skola på gymnasienivå), ska Statens skolinspektion förklara huvudmannen berättigad till sådant bidrag som avses i 6 § om

1. utbildningen följer ett annat lands läroplan och kursplaner eller en internationell läroplan och internationella kursplaner med anpassning till svenska förhållanden i den utsträckning som är rimlig,

2. utbildningen som helhet är likvärdig med utbildningen i gymnasieskolan,

3. utbildningens allmänna mål och värdegrund inte strider mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det svenska skolväsendet,

4. utbildningen förmedlar kunskaper som underlättar fortsatta studier utomlands,

5. undervisning i svenska språket och om svenska förhållanden ges i den omfattning som behövs för de elever som under kortare tid är bosatta i Sverige,

6. elever som avses i 6 § första stycket som har svårigheter i skolarbetet erbjuds särskilt stöd,

7. elever som avses i 6 § första stycket erbjuds sådan elevhälsa som avser medicinska insatser som ska erbjudas elever i gymnasieskolan,

8. elevavgiften för elever som avses i 6 § första stycket är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheterna i övrigt,

9. skolan är öppen för alla elever som avses i 6 § första stycket, med undantag för sådana elever som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för skolan,

medgivande enligt 4 a §, ska, om inte hemkommunen och huvudmannen är samma kommun, lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven får fullgöra sin skolplikt där, eller

2. hemkommunen får statsbidrag för eleven.

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd är hemkommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra stycket, om hemkommunen får statsbidrag för eleven.

Om inte hemkommunen och huvudmannen för skolan har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

10. urvalet, om det inte finns platser till alla behöriga sökande, görs på grunder som Skolinspektionen godkänner,

11. sådana elever som avses i 6 § första stycket och deras vårdnadshavare ges tydlig information om skolans innehåll och inriktning mot fortsatta studier utomlands och om vad utbildning vid en internationell skola på gymnasienivå kan innebära vid fortsatt utbildning i Sverige, och

12. skolan följer övriga bestämmelser i denna lag och i andra föreskrifter som avser internationella skolor på gymnasienivå.

Skolinspektionen ska, för annan utbildning än sådan som leder fram till International Baccalaureate, i beslutet om rätt till bidrag ange vilket nationellt program utbildningen ska jämföras med i bidragshänseende. I beslutet ska Skolinspektionen även ange det högsta antal elever som är folkbokförda i Sverige som omfattas av huvudmannens bidragsrätt.

5 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 5 §.

Bidrag för en elev i en internationell skola på gymnasienivå med enskild huvudman

6 §

Elevens hemkommun ska lämna bidrag till huvudmannen för den internationella skolan för en elev som genomgår sådan utbildning som avses i 5 § om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller kommunen får särskilt statsbidrag för eleven,

2. eleven antingen för en kortare tid är bosatt i Sverige eller har

En enskild huvudman för en internationell skola på gymnasienivå får efter ansökan förklaras berättigad till bidrag för elever från deras hemkommuner enligt 6 a §.

För att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas krävs att det kan antas att det kommer att finnas ett tillräckligt elevunderlag för att

andra särskilda skäl att få utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt första stycket om dessa och huvudmannen för den internationella skolan inte kommer överens om beloppet.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått i en av kommunen erbjuden gymnasieutbildning. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra och tredje styckena, om statsbidrag lämnas till kommunen för en elev som har tagits emot i en internationell skola på gymnasienivå.

Om inte kommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

driva en stabil verksamhet.

Statens skolinspektion prövar frågor om förklaring om rätt till bidrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen vid en internationell skola på gymnasienivå för att en förklaring om rätt till bidrag ska lämnas och om utbildningen vid en sådan skola vars huvudman har fått en förklaring om rätt till bidrag.

6 a §

Hemkommunen för en elev i en internationell skola på gymnasienivå, vars huvudman har fått en förklaring enligt 6 §, ska lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller hemkommunen får statsbidrag för eleven,

2. eleven är bosatt i Sverige för en begränsad tid eller har andra särskilda skäl att få sin utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och

3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilket belopp som elevernas hemkommuner ska betala enligt första stycket om kommunerna och huvudmannen för den internationella skolan inte kommer överens om beloppet.

För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska hemkommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag. Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått en gymnasieutbildning som erbjudits av kommunen. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur hem-

kommunens bidrag ska bestämmas i stället för det som anges i andra och tredje styckena, om hemkommunen får statsbidrag för eleven.

Om inte hemkommunen och huvudmannen har kommit överens om något annat, ska bidraget beräknas för ett bidragsår i sänder. Varje bidragsår börjar den 1 januari.

6 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 6 a §.

7 §⁶

Den kommun där *den internationella skolan* är belägen har rätt till insyn i verksamheten så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn.

Den kommun där *en internationell skola* är belägen har rätt till insyn i verksamheten, så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag och tillgodose allmänhetens behov av insyn, *om skolans huvudman har godkänts enligt 3 a § eller förklarats berättigad till bidrag enligt 6 §.*

26 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses *i detta kapitel.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildning som avses *i 8–25 §§.*

26 kap.

13 §⁷

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat enligt

En tillsynsmyndighet får återkalla ett godkännande, *medgivande* eller ett beslut om rätt till bidrag som myndigheten har meddelat

⁶ Senaste lydelse 2014:903.

⁷ Senaste lydelse 2014:903.

denna lag om enligt denna lag, om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. missförhållandet är allvarligt.

Ett godkännande eller beslut enligt första stycket får också återkallas om

1. ett föreläggande enligt 10 § inte har följts, och
2. den enskilde vid den etableringskontroll som avses i 9 a § inte kan visa att rimliga åtgärder har vidtagits för att få till stånd ett samråd enligt 2 kap. 5 a §.

Prop. 2015/16:17

Bilaga 4

28 kap.

2 §

Beslut av Statens skolinspektion får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 24 kap. 2 § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §,

2. rätt till bidrag enligt 24 kap. 3 eller 5 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13–15 §§,

3. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,

4. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller

5. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

Beslut av Statens skolinspektion får överklagas till allmän förvaltningsdomstol i fråga om

1. godkännande enligt 2 kap. 5 § eller 24 kap. 3 a § eller återkallelse av sådant godkännande enligt 26 kap. 13 eller 14 §§,

2. medgivande enligt 24 kap. 4 a § eller återkallelse av sådant medgivande enligt 26 kap. 13 §,

3. förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § eller återkallelse av sådan rätt enligt 26 kap. 13 §,

4. statliga åtgärder för rättelse enligt 26 kap. 17 §,

5. tillfälligt verksamhetsförbud enligt 26 kap. 18 §, eller

6. vitesföreläggande enligt 26 kap. 27 §.

29 kap.

17 §

En elevs hemkommun är skyldig att betala ersättning för kostnader för elevens utbildning till anordnare av utbildning som leder fram till International Baccalaureate (IB). Skyldigheten gäller dock endast utbildning för sådana elever som hemkommunen var skyldig att erbjuda gymnasieutbildning vid den tidpunkt då IB-utbildningen påbörjades och endast om utbildningsanordnarens avgifter till International Baccalaureate Office betalas av staten.

Om parterna inte kommer överens om annat ska ersättning betalas med ett belopp som Statens skolverk beslutar.

För internationella skolor som motsvarar gymnasieskolan finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning.

För internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän har förklarats berättigade till bidrag enligt 24 kap. 6 § finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning i 24 kap. 6 a §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2016.
2. Ett godkännande av en internationell skola på grundskolenivå enligt 24 kap. 2 § andra stycket i den äldre lydelsen som gäller vid utgången av mars 2016 ska anses som ett godkännande som huvudman för en sådan skola enligt 24 kap. 3 a §, om huvudmannen har förklarats berättigad till sådant bidrag som avses i 24 kap. 4 § i den äldre lydelsen. I annat fall ska godkännandet upphöra att gälla den 1 april 2016.
3. En elev som har skolplikt och som före ikraftträdandet har påbörjat utbildning i en godkänd internationell skola på grundskolenivå eller fått ett beslut om att han eller hon kommer att tas emot i en sådan skola får fullgöra skolplikten i en internationell skola på grundskolenivå vars huvudman har fått ett godkännande enligt 24 kap. 3 a § eller ett medgivande enligt 24 kap. 4 a §.
4. Ett beslut av regeringen enligt 24 kap. 2 § tredje stycket i den äldre lydelsen ska gälla som ett beslut enligt 24 kap. 3 § andra stycket i den nya lydelsen.
5. En förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 5 § i den äldre lydelsen ska, om den gäller vid utgången av mars 2016, fortsätta att gälla som en förklaring om rätt till bidrag enligt 24 kap. 6 § i den nya lydelsen

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2015-08-26

Närvarande: F.d. justitieråden Susanne Billum och Leif Thorsson samt justitierådet Kristina Ståhl.

Internationella skolor

Enligt en lagrådsremiss den 17 juni 2015 (Utbildningsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnessakkunniga Kristina Söderberg, biträdd av departementssekreteraren Gunnar Stenberg.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

24 kap. 3 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om godkännande som huvudman för en internationell skola på grundskolenivå. I andra stycket finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad som krävs i fråga om utbildningen för att ett godkännande ska lämnas. I fjärde stycket finns ytterligare ett bemyndigande, enligt vilket regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen vid en skola vars huvudman har fått ett godkännande. Lagrådet förordar att dessa bemyndiganden förs samman och placeras i paragrafens fjärde stycke, alternativt i en egen paragraf (jfr 5 a och 6 b §§).

24 kap. 5 och 5 a §§

I 24 kap. 5 § finns bestämmelser om hemkommunens skyldighet att lämna bidrag för en elev i en internationell skola på grundskolenivå. I tredje stycket bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur hemkommunens bidrag ska bestämmas om kommunen får statsbidrag för eleven. I 5 a § finns vidare ett allmänt bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om hemkommunens bidrag enligt 5 §. Lagrådet förordar att även bemyndigandet i 5 § flyttas till 5 a §. När det som här är fråga om flera bemyndiganden kan dessa med fördel anges i punktform.

24 kap. 6 a och 6 b §§

Lagrådet hänvisar till vad som anförts angående 24 kap. 3 a, 5 och 5 a §§.

I paragrafen finns bestämmelser om kommunens rätt till insyn i verksamheten vid en internationell skola. Enligt den nu gällande lydelsen avser rätten till insyn alla internationella skolor. Enligt den föreslagna lydelsen begränsas rätten till insyn till att omfatta skolor vars huvudmän har godkänts enligt 3 a § eller förklarats berättigade till bidrag enligt 6 §. Syftet med ändringen är att klargöra att paragrafens bestämmelser om insyn gäller endast med avseende på skolor som bedrivs av enskilda och inte kommunala skolor (se remissen s. 61). Enligt Lagrådets mening bör övervägas om inte detta kan uttryckas på ett enklare sätt, exempelvis genom att direkt ange att insynsrätten gäller internationella skolor med enskilda huvudmän.

29 kap. 17 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hemkommunens skyldighet att betala kostnader för elevens utbildning till anordnare av s.k. IB-utbildning. I tredje stycket anges att för internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän har förklarats berättigade till bidrag enligt 24 kap. 6 § finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning i 24 kap. 6 a §. Syftet med bestämmelsen i tredje stycket är att klargöra att sådana skolor inte ska kunna få bidrag enligt 29 kap. 17 § utan endast enligt 24 kap. 6 a § (se remissen s. 52). Så är emellertid bestämmelsen inte formulerad. Lagrådet förordar att det tredje stycket skrivs om så att den avsedda innebörden framgår klart, exempelvis enligt följande.

Första och andra styckena gäller inte utbildning som anordnas av internationella skolor på gymnasienivå vars huvudmän har förklarats berättigade till bidrag enligt 24 kap. 6 §. För sådana skolor finns särskilda bestämmelser om bidrag för IB-utbildning i 24 kap. 6 a §.

Utbildningsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 september 2015

Närvarande: Statsministern S Löfven, ordförande, och statsråden
Å Romson, M Wallström, Y Johansson, M Johansson, I Baylan,
S-E Bucht, P Hultqvist, H Hellmark Knutsson, I Lövin, Å Regnér,
M Andersson, A Ygeman, A Johansson, P Bolund, M Damberg,
A Bah Kuhnke, A Strandhäll, A Shekarabi, G Fridolin, G Wikström,
A Hadzialic

Föredragande: statsrådet Fridolin

Regeringen beslutar proposition 2015/16:17 Internationella skolor

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
Lag om ändring i skollagen (2010:800)	24 kap. 3 a, 4 a, 5 a, 6 b och 26 §§	
